

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır.

“Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır”

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Temmuz 2020 Raporu

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti "Press For Freedom / Özgürlük için Basın" Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. **Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın** Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti'nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014'den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamıyla **Gazeteciler Cemiyeti'**ne aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayımlarda kullanılabilir.

İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tunca Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci, Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük için Basın

Çalışma Grubu Koordinatörü

Yusuf Kanlı

Koordinatör Yardımcısı

Seva Ülman Erten

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Naz Akman

Araştırma Asistanı

Berfin Bayır

Cansu Timur

Oğuz Eren Ege

Gamze Yurtlu

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

Ayhan Aydemir, Ertürk Yöndem,

Yusuf Kanlı

Genel Sekreter

Ümit Gürtuna

Mali Sekreter

Mustafa Yoldaş

Üyeler

Güray Soysal, Ali Şimşek, Ali Oruç,

Önder Yılmaz, Önder Sürenkök,

Olgunay Köse ve Nursun Erel

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946'da gazeteciler Mekki Sait Esen, Ni-yazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muvaffak Menemencioglu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'nı yürüten Mekki Sait Esen'in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecvet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt'un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti'ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınhoğlu üstlendi. CHP'nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu'na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Tokar ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı'na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 - 1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yenigün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenççi, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenççi, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı

olarak görevini sürdürdü. Cenççi, 24 yıllık Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2'nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT'ye, beş yıl "Uzman Haberci" ve "Genel Müdür Danışmanı" olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruculuğunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye'nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koşut olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000'i aşkın üye sayısı ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye'nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yılmaz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşladığı bu değerle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sokak)

No:35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13'üncü **Kırmızı Reklam** ödüllерinin 13'üncüsü 26 Mayıs 2016'da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative**'in hazırladığı "**Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır**" adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Temmuz 2020 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	5
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı	6
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	12
RTÜK ile İlgili Gelişmeler	18
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler	22
Diğer Gelişmeler	32
Olumlu Gelişmeler	45
Kısaltmalar	48

Giriş

Türkiye’de Temmuz ayında Covid-19 salgınının yarattığı sorunların yanı sıra basın ve ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı gelişmeler devam etti. Muhalif sesler ve çoğulcu demokrasi açısından ifade ve basın özgürlüğü olanağı sağlayan sosyal medya araçlarında hükümet denetimini arttırıcı yeni düzenlemeler yasalaştı. Cumhurbaşkanı’nın uzun zamandır yakındığı bu araçlar üzerindeki denetim Berat Albayrak ve eşi ile ilgili paylaşımlar gerekçe gösterilerek arttırıldı.

Temmuz ayı İslamcı çevrelerin baskısıyla ortaya çıkan başka önemli gelişmelere de tanıklık etti. Bunların birincisi Ayasofya Müzesi’nin camiye dönüştürülmesi oldu. Kadın haklarını korumayı hedefleyen İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmek için de baskılar arttı. Cumhurbaşkanı Erdoğan AKP iktidarı döneminde kabul edilen sözleşme konusunun hükümet tarafından değerlendirildiğini açıkladı. Yeni Akit yazarı Abdurrahman Dilipak’ın AKP’li kadınlara yönelik hakaret ifadeleri kullanması ardından Erdoğan’ın kızı Sümeyye Erdoğan’ın yönetiminde olduğu Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) İstanbul Sözleşmesi’ni savunan bir açıklama yaptı.

Temmuz ayında ülke genelinde Covid-19 virüs salgını gerekçesiyle gösteri, yürüyüş gibi eylemler yasaklandı. Lozan Barış Antlaşması’nın yıldönümü anmaları engellendi; Anıtkabir “dezenfekte edildiği” gerekçesiyle ziyarete kapatıldı. Bazı gösteri ve yürüyüşlere polisin sert müdahaleleri oldu. Ankara Barosu ile Diyarbakır Barosu’nun, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş’ı eleştirdikleri basın açıklamaları gerekçe gösterilerek baro yapılarını değiştirme amaçlı düzenleme hayata geçirildi. Bu süreçte barolarca yapılan eylemlere fiziki müdahaleler uygulandı ve yasaklamalar getirildi. Erdoğan’ın hemen hayata geçirilmesi yönündeki demeçleriyle birlikte AKP ve MHP’nin TBMM’ye sunduğu baroların yapısı ve seçim usullerini değiştirilmesi içeren “çoklu baro” teklifi ise hızlıca yasalaştı. Çanakkale’de Kazdağları gibi doğayı koruma amaçlı eylemler ile ülke genelinde farklı illerde “İstanbul Sözleşmesi Yaşatır” sloganıyla kadın hakları için varlık göstermeyi amaçlayan etkinliklerde gözaltı işlemleri uygulandı.

İfade özgürlüğü ihlalleri kapsamında; “Büyükada Davası”nda Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Onursal Başkanı Taner Kılıç’a “örgüt üyeliği” suçundan altı yıl üç ay, insan hakları savunucuları Günal Kurşun, İdil Eser ve Özlem Dalkıran’a ise “örgüte yardım” suçlamasıyla bir yıl 13’er ay hapis cezalarına hükmedildi. Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı’nın sanatçılar Müjdat Gezen ve Metin Akpınar hakkında “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla hapis cezası talepli iddianamesi kabul edildi. Bir başka önemli gelişme, bir özel firmanın yeni işe aldığı bir çalışanın sosyal medya hesaplarındaki paylaşımlarını gerekçe göstererek işine son vermesi oldu.

Temmuz ayında Basın İlan Kurumu (BİK) ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) aracılığıyla cezalandırma politikası sürdü. Bu kapsamda BİK, kuruluş amacı ve yasasıyla çelişen bir yaklaşımla düzenleme ve destek kurumu olmaktan ziyade ilan kesme yoluyla cezalandırma aracına haline geldi. BİK, “CHP’li Özel’den Altun’a izinsiz inşaat tepkisi” haberini yaparak, “haber saptırıldığı ve çarpıtıldığı, gerçek dışı ifadeler kullanıldığı, algı yaratıldığı” gerekçesiyle *Evrensel*’e beş günlük ilan kesme cezası verdi. Oysa haberde CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel’in tepkisine yer verilmişti ve BİK’in ceza kararı CHP’lilere ve muhalefet partilerine yazılı basında dahi yer verilmemesi için baskı olarak yorumlandı. *Halk TV* ve *Tele 1*’e yönelik RTÜK’ün bir sonraki cezanın ekranları karartma ve lisanslarını iptal etme sonucuna yol açacak yayın durdurma kararıyla ilgili tartışma devam etti. RTÜK’ün *Halk TV* ve *Tele 1*’e yönelik beş günlük yayın durdurma kararlarına karşı açılan davada idare mahkemesi yürütmeyi durdurma kararı verdi. Ancak henüz mahkemelerce ceza kararlarının iptali yönünde değerlendirme yapılmadı.

Libya’da şehit olan MİT mensubunu haberleştirdikleri için tutuklu gazeteciler Murat Ağirel, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç’ın serbest bırakılması talepleri ise oy çokluğuyla reddedildi. Edirne’de mülteci takibindeyken gözaltına alınarak beş ayı aşkın süredir hakkındaki suçlamalar belirtilmeksizin tutuklu Rawin Sterk Yıldız’ın iddianamesi ise Ankara ile İstanbul arasında savcılık makamlarınca dosya sevki işlemleri ardından hazırlanıp mahkemeye sunuldu.

İstanbul'da *Evrensel*'in eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Cem Şimşek, Muğla'da gazeteci Hakan Aygün ve Van'da gazeteci Oktay Candemir örneklerinde olduğu üzere basın mensuplarının “Cumhurbaşkanı'na hakaret” suçlamasıyla yargılama süreçleri de devam etti.

Bu arada yargılanması sırasında Mehmet Baransu'nun elinde Mersin Emniyeti KOM Şube Müdürlüğü'ne ait bir bilgisayar belleği bulunduğu ortaya çıktı ve “FETÖ üyeliği” yanı sıra “gizliliği ihlal” nedeniyle hakkında 19.5 yıl hapis cezasına hükmedildi.

Temmuz ayı sonu itibarıyla hapisteki gazeteci sayısında Haziran ayına göre değişmedi. Cezaevlerindeki gazeteci sayısı, hükümlü 49 ve tutuklu 53 olmak üzere toplam 92 olarak kayda geçti.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

2 Temmuz 2020

- İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, “KCK Basın Davası”nda İsmet Kayhan'ın yakalanmasının beklenmesine ve Çağdaş Ulus'un dosyasının ayrılmasına karar verdi ancak Yüksel Genç'in ise duruşmalardan varestede tutulması talebini reddetti. Dava, 1 Aralık'a ertelendi. 2011'in Aralık ayında *Dicle Haber Ajansı*, *Özgür Gündem* ile *Azadiya Welat*, *Demokratik Modernite* ve *Fırat Dağıtım* gibi basın yayın organlarına yönelik operasyonda 46 çalışan gözaltına alınmış, 32'si tutuklanmıştı.¹

- İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, *Cumhuriyet* yargı muhabiri Alican Uludağ ile eski diploması muhabiri Duygu Güvenç'in, Rahip Andrew Brunson ile ilgili haberleri nedeniyle “Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Büyük Millet Meclisi'ni alenen aşağılama” iddiasıyla yargılandığı dava, 22 Ekim'e ertelendi.² Uludağ ve Güvenç hakkında Brunson'ın 25 Temmuz 2018'de ev hapsine çıkarılması ardından 26 Temmuz 2018'de *Cumhuriyet*'te yer alan haberleri nedeniyle 13 Ekim 2018'de dava açılmıştı.³

4 Temmuz 2020

- TGS Ankara Şube Yöneticisi ve *ArtıTV* Ankara Temsilcisi Sibel Hürtaş AKP-MHP'nin “çoklu baro” teklifine karşı TBMM kapısında baro başkanları nöbetini takip etmeye çalıştığı sırada polis müdahalesiyle gözaltına alındı.⁴ Hürtaş, “Gözaltındayım. Karakola götürülürken kötü muameleye uğradım. Haberi izleme ısrarımın sonucu gözaltı ve kötü muamele Kavaklıdere Polis Karakolunda gözaltında tutuluyorum” açıklaması yaptı.⁵

- Basın İlan Kurumu (BİK), “CHP'li Özel'den Altun'a izinsiz inşaat tepkisi” haberini yaparak, “haber saptırıldığı ve çarpıtıldığı, gerçek dışı ifadeler kullanıldığı, algı yaratıldığı” gerekçesiyle *Evrensel*'e beş günlük ilan kesme cezası verdi. BİK'in savunma talebi üzerine *Evrensel*, haberde CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'in tepkisi olduğu ve haberin kişinin aleyhinde olmasının haberin basın ahlak esaslarını ihlal etme anlamına gelmediği belirtilerek, “Bu haber hakkında basın ahlak esaslarına uygun olmadığı gerekçesi ile şikayet edilmesi, basının eleştirel herhangi bir haberle ilgili olarak sürekli baskı altında kalması anlamına gelecektir. Çünkü burada, siyasetler arasında kamuoyuna da yansıyan bir tartışma vardır ve bir gazete olarak bunun haberinin yapılması basının her şeyden önce görevidir. Haber basın ahlak esaslarına da uygundur” yanıtını verdi. Özel de, Altun'un gerçek niyetinin, ana muhalefet partisinin grup başkanvekilinin yaptığı bir açıklamayı haberleştirmesini engellemek ve fiilen kontrol altına alamadığı basın kuruluşlarını baskıyla, cezayla kontrol altına almak olduğunu belirtmişti.⁶

6 Temmuz 2020

- Avukat Hüseyin Ersöz, Libya'da şehit olan MİT mensubunu haberleştirdikleri gerekçeyle Silivri Cezaevi'nde tutuklu *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel ve *Oda TV* Haber Müdürü Barış

1 <https://www.mlsaturkey.com/tr/kck-basin-davasi-aralika-ertelendi/>

2 <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/226786-gazeteciler-uludag-ve-guven-in-yargilandi-gi-dava-ekim-e-kaldi>

3 <https://bianet.org/bianet/medya/201646-cumhuriyet-muhabirlerine-rahip-brunson-haberlerinden-dava>

4 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/baro-baskanlarini-takip-eden-gazeteci-sibel-hurtas-gozaltina-alindi-1749218>

5 <https://twitter.com/Sibelhurtas/status/1279014769899560968>

6 <https://www.evrensel.net/haber/408587/bikten-evrensele-5-gunluk-ilan-kesme-cezasi>

Pehlivan'ın verdikleri dilekçelere rağmen tecrit altında tutulduğunu, doktora ve revire gitme taleplerinin kabul edilmediğini açıkladı. Ersöz, “Silivri’de tutuklu gazetecilere yönelik tecrit dört aydır devam ediyor. Tek kaldıkları koğuşlarda, aynı anda sadece 10 kitaba erişimleri mümkün. Bunun ötesinde Murat Ağirel, verdiği dilekçelere karşın 20 gündür revire, 10 gündür doktora çıkarılmıyor. İki gündür dış ağrısı çeken, bu sebeple yemek yiyemeyen, su dahi içmekte zorlanan Murat Ağirel’e, ağrı kesici verilerek geçici çözüm üretiliyor. Ağır tecrit koşullarında yalnızlaştırılarak cezaevi içinde ceza çektirilen gazetecilerin durumu incelenmeli” paylaşımı yaptı.⁷

8 Temmuz 2020

- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi, *Özgür Gelecek* eski yazı işleri müdürü Aslı Ceren Aslan'ın sosyal medyada paylaştığı haberler nedeniyle üç yıl, gazetede makale ve haberleri nedeniyle üç yıl dokuz ay olmak üzere toplam altı yıl dokuz aylık hapis cezasını onandı.⁸ Aslan'ın Yargıtay'a itirazda bulunacağı belirtildi. Aslan, 9 Şubat 2017'de Şanlıurfa'da Suriye'deki gelişmeleri takip ederken “sınır ihlali” ve “örgüt üyeliği” suçlamalarıyla tutuklanmıştı. Aslan'ın gözaltında darp edildiği ve çıplak aramaya maruz bırakıldığı belirtilmişti. Urfa 2 No'lu T Tipi Cezaevi'ndeyken Aslan'ın “örgüt propagandası” ile açılan bir diğer davanın karar duruşmasında 2015-2016 yılları arasındaki medya paylaşımı ve haber paylaşımları gerekçe gösterilerek altı yıl 10 ay 15 gün cezaya çarptırılmıştı. Ağustos 2019'da cezaevinden tahliye edilmişti.⁹

- Şanlıurfa Harran Sulh Ceza Hakimliği, *Cumhuriyet*'te yer alan “Hükümet Konağı'na özel ‘acil servis’” haberini ve *Ekşi Sözlük*'te yer alan “Harran kaymakamının doktoru konağına getirtmesi” sayfasını erişime engelledi.¹⁰

- Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği, *Milli Gazete*'de yer alan “Çiftçi zarar ederken birileri köşeyi dönüyor”, “Yöneticiler Hisse Aldı mı?” ve “Soru Önergeleri Artık Haber Yapılamayacak” haberlerini erişime engelledi.¹¹

- İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği, *halktvcomtr* ve *YouTube* kanalında yer alan “Levent Gültekin Erdoğan'ın en yakın çevresinden aldığı bilgiyi paylaştı” haberini erişime engelledi.¹²

9 Temmuz 2020

- İstanbul Adliyesi'nde görevli Hakim Hakkı Yalçınkaya, *Habertürk* yazarı Nagehan Alçı'nın 15 Haziran 2018'deki, “O utanç verici karara Adalet Bakanı'nın tepkisi”¹³ yazısında, gazeteci Hrant Dink'in ölümüne neden olduğu yönünde iddialarda bulunarak kendisine hakaret ettiği ve hedef gösterildiğini belirterek suç duyurusunda bulundu. Yalçınkaya'nın şikayeti üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan iddianamede, Alçı'nın “sesli yazılı veya görüntülü bir ileti ile alenen hakaret” suçundan cezalandırılması talep edildi. Söz konusu yazıda, “Maalesef bugün hala birey haklarını önemsemeyen hakim-savcı zihniyeti var. Yer yer hükümlerini sürdürüyor. Sadece İzmir'deki hakim değil, mesela Çağlayan Adliyesi'nde hala Hrant Dink ve oğlu Arat Dink'i sadece Ermeni oldukları için mahkum eden ve Hrant Dink'i ölüme götüren o malum kararı veren hakim Hakkı Yalçınkaya Asliye Ceza Hakimisi olarak görev yapıyor. Bu hukuksuz zihniyetteki yargı personeliyle ilgili gereken süreçlerin işletilmesi için HSK çok önemli bir kurum. Hakimler ve savcılar her siyasi görüşten olabilirler, yeter ki sadece hukuka bağlı ve tarafsız olsunlar” ifadeleri yer alıyordu. Alçı, ifadesinde, “Hrant Dink'i ölüme götüren, ‘Türklüğü aşağılamak’ suçundan yargılandığı davanın hakimlerinden biri. Dink'in öldürülmesinden sonra *Agos* Yazı İşleri Müdürü Arat Dink ve İmtiyaz Sahibi Serkiz Seropyan'ın yine aynı maddeden yargılandığı davaya da baktı. Dink ve Seropyan'a hapis cezası verdi. Bununla ilgili haberler basit bir *Google* taraması ile görülebilir. O dönem Hrant Dink'in adliyede nasıl şeytanlaştırılmaya çalışıldığını, büyük bir

7 <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/06/tutuklu-gazeteciler-doktora-goturulmuyor/>

8 <http://www.etha15.com/haberdetay/gazeteci-asli-ceren-aslan-hakkindaki-hapis-cezasi-onandi-121567>

9 <https://expressioninterrupted.com/tr/asli-ceren-aslan/>

10 <https://twitter.com/engelliweb/status/1280891611711447046>

11 <https://twitter.com/engelliweb/status/1280902624087281665>

12 <https://twitter.com/engelliweb/status/1281251739153424384>

13 <https://www.haberturk.com/yazarlar/nagehan-alcii/2016628-o-utanc-verici-karara-adalet-bakaninin-tepkisi>

kara propagandanın ortasına oturtulduğunu hem gazeteci hem de vatandaş olarak izlemiştir. O süreç ile ilgili somut gerçeklere dayanarak kanaatimi açıkladım” dedi.¹⁴

- Mardin 2. Sulh Ceza Hakimliği, *halktvcomtr* ve *tele1comtr*’de yer alan, “Terhislerinin gecikmesine tepki gösteren askerlere ‘Cumhurbaşkanına hakaret davası’” haberlerine erişim engeli getirdi.¹⁵

- Kocaeli 2. Sulh Ceza Hakimliği, Kırıkkale Valisi Orhan Çiftçi’nin sevgilisini ormanda darp ettiği ile ilgili *cnnturkcomtr*, *trthaber.com*, *yeniakit.com.tr*, *cumhuriyet.com.tr*, *sozcu.com.tr* ve *gazeteduvar.com.tr*’de yer alan haberleri erişim engeli getirdi.¹⁶

10 Temmuz 2020

- Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği, kişilik haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle, *Milli Gazete* ve *Tarımdan Haber*’de yer alan toplam 84 habere erişim engeli getirdi. Pek çok haberde muhalefet partileri milletvekillerince TBMM’ye verilmiş soru önergeleriyle ilgili olduğu belirtildi. *Tarımdan Haber*, engel kararına, “Mahkeme eleştirel olmayan rutin bir haber olan Tarım Kredi Market açılışı, Tarım Kredi Kooperatiflerinin iştiraki olan GÜBRETAS’ın açıkladığı kar ve GÜBRETAS’a yapılan üst düzey yönetici atama haberleri, yem fiyatlarına yapılan zam haberlerine bile ‘kişilik haklarının ihlal edildiği’ gerekçesiyle erişime engelledi. Erişim engeli getirilen soru önergesi haberine GÜBRETAS’ın talebi üzerine erişim engeli getirilmişti. Hakimlik, ‘Soru Önergeleri de artık haber yapılamayacak’ haberine de yeniden erişim engeli getirildi. Tarım Kredi Kooperatifleri, yaklaşık bir milyon çiftçi ortağının sermayesi ile kurulan Türkiye’nin en önemli çiftçi kuruluşu olduğundan ülkemizin en önemli sosyo-ekonomik grubu çiftçinin hak ve menfaatini korumaya yönelik yapılan haberler, öncelikle vatandaşlarımızın gıda teminini yerli üretimle sağlaması ve ülkenin tarımsal üretimi açısından hayati önemi bulunmaktadır. Erişim engeli getirildiği için yapılan habere bile erişim engelinin getirilmesi, basın özgürlüğünün ve Millet Meclisi üzerinden millet iradesinin mahkeme tarafından dikkate alınmadığını göstermektedir. Gerek ‘Hukuksuz Atama’ gerekse ‘Tağşişli Genel Müdür ataması’ haberleri tamamen belgeli, devletin resmi kayıtlarında görünen bir husus olmasına rağmen, bunlarla ilgili işlem yapılmayıp, buna yönelik yapılan haberlere mahkeme kararıyla erişim engelinin getirilmesi kamuoyunun haber alma özgürlüğünün tamamen ortadan kaldırılmasıdır” açıklaması yaptı.¹⁷

12 Temmuz 2020

- *Hürriyet*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin metro projesinde kullanmak üzere yeni aldığı krediye, AKP döneminden MET-GÜN İnşaat Şirketi’ne borcundan dolayı haciz uygulandığı içerikli “İBB’nin uzun yıllardır asfalt işlerini yapan şirket haciz kararı aldırdı, metro parası asfalt borcuna gitti” haberini internet sitesinden kaldırdı.¹⁸ Haberde 530 milyon TL. metro projesi için alınan döviz cinsi kredi ile birlikte toplam 565 milyon TL.’nin İBB’den şirket hesabına aktarıldığı yer aldığı bilgisi vardı.¹⁹ Haber, aynı günün basılı gazetesinde “Metronun parası hacze gitti” başlığı ile yayınlanmıştı.²⁰

14 Temmuz 2020

- Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi, *Jin News* muhabiri Kibriye Evren hakkında Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı’na müzekkere yazarak, 2012 yılında yürütülen soruşturma kapsamında iddianame hazırlanmışsa birleştirme talebiyle mahkemeye gönderilmesini ve eğer farklı karar verilmişse bunun mahkemeye gönderilmesini istedi. Dava, 26 Kasım’a ertelendi. Evren, sosyal medya paylaşımları, yurt dışı seyahatleri ve gizli tanık beyanları nedeniyle 9 Ekim 2018’de Diyarbakır’da tutuklanmış ve 12 Kasım 2019’da tahliye edilmişti.²¹

14 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/nagehan-alcinin-2-yil-4-ay-hapsi-isteniyor-5921558/>

15 <https://twitter.com/engelliweb/status/1281259686839402497>

16 <https://twitter.com/engelliweb/status/1281281029303607299>

17 <https://www.tarimdanhaber.com/tarim/tarim-kredi-den-buyuk-sansur-h14637.html>

18 <http://www.diken.com.tr/hurriyet-ibbnin-metroya-ayirdigi-paraya-haciz-haberini-sitesinden-kaldirdi/>

19 <https://halktv.com.tr/gundem/hurriyet-ibbye-haciz-haberini-kaldirdi-429287h>

20 <https://www.birgun.net/haber/hurriyet-ibb-ye-gelen-haciz-haberini-sitesinden-kaldirdi-308011>

21 <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-evrenin-durusmasi-26-kasima-ertelendi/>

• İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, *ETHA* muhabiri Meşale Tolu'nun da aralarında olduğu 27 kişiyle ilgili davada 23 Aralık 2015'te Gazi Mahallesi'nde gerçekleştiği iddia edilen eyleme ilişkin herhangi bir soruşturma veya kovuşturma olup olmadığını Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığı'na sormaya karar verdi. Mahkeme, ayrıca Tolu hakkında herhangi bir soruşturma ya da kovuşturma dosyası bulunup bulunmadığını İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'na sormaya karar verdi. Dava, 11 Şubat'a ertelendi.²² MLKP'ye üye olmakla suçlanan Tolu'nun iddiasında 2014'te Suphi Nejat Ağırmaslı için düzenlenen yürüyüşe, Suriye'de IŞID'e karşı çatışmalarda ölen Alman vatandaşı Ivana Hoffman'ın taziyesine, 2014'te ESP'nin Kadıköy'de düzenlenen yolsuzluk karşı eylemine katılmak, İstanbul'a bir ev baskınında polis tarafından öldürülen Yeliz Erbay ve Şirin Öter'in cenazesine katılmak bulunuyor.²³

• İstanbul-Silivri Cezaevi'nde 8 Mart'tan bugüne tutuklu *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel'in dış tedavisi için hastane yerine götürüldüğü cezaevi revirinde bekletilmesi üzerine tedaviyi reddettiği açıklandı. Ağirel'in avukatı Celal Ülgen, "Ağirel, beklenenin ve bize verilen bilginin aksine hastaneye sevk edilmedi. Bunun yerine kelepçelenerek lojmanlar bölgesindeki cezaevi hastanesine götürüldü ve orada beş buçuk saat bekletildi. Dış nedeniyle gittiği revirde dahiliye doktoruna gösterildi ve kan tahlili yapıldı.²⁴ Bunun dışında revirdeki koşu da diğer hastalarla birlikte tutulan Ağirel'e yemek de verilmedi. Bu bilgileri kara propaganda olsun diye söylemiyorum"²⁵ mesajını paylaştı. Ağirel'in notunda ise "On dakikalık muayene olabilmek için Covid'li, Koah'lı, kanserli, kaburgaları kırık, kolları kesik mahkumların da devamlı devridaim yaptığı nezarete tam beş buçuk saat bekletildim. Ellerim kelepçeli geldiğim hastane benzeri yerin nezaretinde adeta cezalandırıldım. Bu muameleye itiraz ettim. Tedavi olmak istemiyorum artık beni koşuuma götürün" dediğimde Başakşehir Hastanesi'ne sevk edildim. 'İstemiyorum' dedim. Dilekçe yazdırdılar. İnfaz memuru 'Abi bizi yakma' dedi. Sevk istemediğimi bir an önce nezaretten çıkmak istediğimi bildirdim. Sonra tekrar dilekçe istediler. Bu sefer Okmeydanı Hastanesi'ne sevk etiler. Saatlerce 'Beni nezaretten çıkarın' dedim. Cezaevine zar, zor döndüm" dedi, Ağirel'in, avukatlarının ısrarlarıyla tedavi olmayı kabul ettiği bildirildi. Sonrasında Ülgen, Ağirel'in ikna edildiği ve Okmeydanı Hastanesi'nde tedavi edileceğini duyurdu.²⁶

15 Temmuz 2020

• Muğla Bodrum 3. Asliye Ceza Mahkemesi, *Halk TV* eski yöneticisi Hakan Aygün'ün "halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri aşığılama" iddiasıyla yargılandığı davayı, Siber Suçlar Şube Müdürlüğü'nden rapor gelmesi gerektiğine ve aynı konuda açılan ikinci dava dosyasıyla birleştirme yapılmasına karar vererek, 27 Ekim'e erteledi. Aygün, 31 Mart'ta *Twitter*'da "Ey İBAN edenler" ifadesini paylaşması ardından 2 Nisan'da Bodrum'da gözaltına alınmış, ertesi gün tutuklanarak Muğla Cezaevi'ne gönderilmişti. Aygün, 6 Mayıs'taki duruşmada tahliye edilmişti.²⁷

• Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliği, *odatvcomtr*, *birgun.net*, *tele1.com.tr*, *t24.com.tr*, *do-kuz8haber.net*'te, Hazine'nin kasasının boşaldığı iddialarını içeren haberlere erişim engeli getirdi.²⁸

16 Temmuz 2020

• İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi, *Die Welt* muhabiri Deniz Yücel hakkında "PKK terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla iki yıl dokuz ay 22 gün hapis cezasına karar verdi. Mahkeme, cezada takdiri indirim uygulanmasına yer olmadığına karar vererek, Yücel'in "FETÖ silahlı terör örgütünün propagandasını yapmak" ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçlarından beraatına hükmetti. Mahkeme, Yücel'in, 6 Kasım 2016'daki yazısında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın

22 <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-mesale-tolunun-yargilandigi-dava-subata-ertelendi/>

23 <https://m.bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/208785-gazeteci-mesale-tolu-nun-yargilandigi-davada-gizli-tanik-dinlenemedi>

24 <https://twitter.com/celalulgen/status/1282725099938996225>

25 <https://twitter.com/celalulgen/status/1282725499169656833>

26 <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/227396-murat-agirel-bu-bir-iskencedir-buna-riza-gostermeyecegim>

27 <https://www.mlsaturkey.com/tr/hakan-aygunun-ey-iban-edenler-davasi-ekime-ertelendi/>

28 <https://twitter.com/engelliweb/status/1283439078835466245>

fotoğrafı üstüne “darbeci” başlığı atılması nedeniyle “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçundan gereğinin yapılması için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulundu.²⁹

17 Temmuz 2020

- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’nın yürüttüğü soruşturma kapsamında 14 Temmuz’da gözaltına alınan Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu Sözcüsü ve *Jin News* editörü Ayşe Güney, nöbetçi mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Güney ile birlikte aktivist Hatice Şen’de adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldı.³⁰

18 Temmuz 2020

- *Yurttahaber*’in sahibi gazeteci Gökhan Balcı, İstanbul’da silahlı saldırıdan yara almadan kurtuldu. Balcı, “Emniyet’in olay yeri incelemesine göre saldırı planlanmış, önceden belirledikleri adresimde iki üç saat beklemişler. Bugün valiliğe giderek koruma talebinde bulundum. Haberler nedeniyle tehdit edenler direkt silahla önümü keserek canıma ve malıma kast etmeye çalıştılar. Bu arkadaşlar öncesinde sosyal medyadan bana çeşitli tehditlerde bulunuyorlardı. Yazıp yazıp siliyorlardı. Görüntü alamadığım için şikayetçi olamadım. Ben tekliflerini kabul etmediğim için, haberimi yayınladığım için bugün de bu saldırıya maruz kaldım” dedi.³¹

19 Temmuz 2020

- Mersin 2. Ağır Ceza Mahkemesi, “gizliliği ihlal”, “yasaklanan bilgileri açıklamak” ve “FETÖ’ye üyelik” suçlamasıyla gazeteci Mehmet Baransu hakkında 19,5 yıl hapis cezası verildi. Mahkeme, haberleşmenin gizliliğini ihlal, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme, iftira suçları kapsamında iddialarda somut delil elde edilememesi nedeniyle Baransu’nun beraatına karar verdi. Bu arada Baransu’dan elde edildiği belirtilen 500 GB’lık bilgisayar belleğinin Mersin Emniyeti KOM Şube Müdürlüğü’ne ait olduğu belirtildi. Mahkeme, söz konusu belleğin dosyada delil olarak saklanmasına karar verdi.³²

20 Temmuz 2020

- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, Sincan Cezaevi’nde 6 Mart’tan bugüne tutuklu *Rudaw TV* muhabiri Rawin Sterk Yıldız’ın dosyasında yetkisizlik kararı alarak, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Terör Suçları Soruşturma Bürosu’na gönderdi. Sterk Yıldız, Yunanistan sınırındaki mültecilerle ilgili haber takibi yaptığı sırada “sınır ihlali” gerekçesiyle 29 Şubat’ta Edirne’de gözaltına alınmış, 3 Mart’ta Ankara’ya getirilmişti ve ardından “terör örgütü propagandası” suçlamasıyla nöbetçi sulh ceza hakimliğince tutuklanmasına karar verilmişti.³³ Avukat Sercan Korkmaz, Yıldız için yaptıkları bütün itirazların ve başvuruların yanıtız bırakıldığını açıkladı.³⁴

21 Temmuz 2020

- Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi, “örgüt üyeliği” iddiasıyla gazeteci Aziz Oruç’un tutukluluk halinin devamına karar vererek, davayı 21 Eylül’e erteledi. Mahkeme, Oruç ile beraber yargılanan tutuklu sanıklar Abdullah Ekelek ve İkrâm Müftüoğlu’nun ise adli kontrol şartıyla tahliyesini karar verdi.³⁵

23 Temmuz 2020

- İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın “Kanal İstanbul” güzergahında satın aldığı arazinin imar planında yapılan değişikliklerle tarla vasfından konut-ticaret alanına çevrilmesine ilişkin Cumhuriyet ve Gazete Manifesto’da yayımlanan haberlere “kişilik hakları ihlali” gerekçesiyle erişim engeli kararı verdi.³⁶

29 <https://www.ntv.com.tr/turkiye/gazeteci-deniz-yucele-2-yil-9-ay-hapis-cezasi,Ep3ty4yjrEOekhddeOUVYg>

30 <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/227644-gazeteci-ayse-guney-serbest>

31 <https://www.evrensel.net/haber/409645/gazeteci-gokhan-balci-silahl-saldiriya-ugradi>

32 <https://t24.com.tr/haber/cumhurbaskani-erdogan-in-mudahil-oldugu-davada-gazeteci-mehmet-baransu-ya-19-5-yil-hapis-cezasi-verildi,891618>

33 <https://www.evrensel.net/haber/398883/rudaw-muhabiri-rawin-sterk-yildiz-tutuklandi>

34 <https://expressioninterrupted.com/tr/tutuklu-gazeteci-rawin-sterk-yildiz-in-dosyasi-istanbul-a-gonderildi/>

35 <https://www.mlsaturkey.com/tr/aziz-orucun-tutuklu-yargilandi-dava-eylule-ertelendi/>

36 <https://twitter.com/engelliweb/status/1286380287761559552>

24 Temmuz 2020

• İstanbul Bakırköy 2.Sulh Ceza Hakimliği, Tele 1 ABD Temsilcisi gazeteci Yılmaz Polat'ın ABD'deki Kingston Kardeşler'in dolandırıcılık, kara para aklama ve yolsuzluk davasıyla ilgili "ABD'den Türkiye'ye uzanan para aklama davası" ve "ABD Hazinesini dolandırma davası Türkiye'ye uzandı" haberlerine erişim engeli kararı verdi.³⁷

25 Temmuz 2020

• Muş'ta Malazgirt Sulh Ceza Hakimliği, Muş Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün isteği üzerine evli olduğu Kazım Altınmakas'ın kardeşinin cinsel saldırısına uğrayan ve bunu şikayet ettikten sonra kocası tarafından Fatma Altınmakas'ın öldürülmesine tepki gösteren haber ve içeriğe erişim engeli getirdi. Haberler yanı sıra Ekşisözlük'te ki Fatma Altınmakas başlığına ve Twitter'da "Fatma Altınmakas'a Ses Ol" etiketi ile yapılan paylaşımlara da erişim engeli getirildi.³⁸

26 Temmuz 2020

• Denizli 1. Sulh Ceza Hakimliği, AKP'li Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan'ın talebiyle sifrehaber.com Genel Yayın Yönetmeni Bülent Öztürk'ün Merkezefendi ilçesi AKP Eski Başkanı Ahmet Kayhan'ın mahkemede verdiği ifadelerden derlediği köşe yazısına "kişilik haklarını ihlal ettiği" gerekçesiyle erişim engeli getirdi. Zolan, FETÖ'den yargılanan AKP'nin eski ilçe Başkanı Kayhan'ın Denizli Büyükşehir Belediyesi'nde gördüklerini anlattığı mahkeme tutanaklarının Şifre Haber'de yer alması üzerine avukatı aracılığıyla dava açması üzerine 16 Temmuz'da erişim engeli getirildi.³⁹

27 Temmuz 2020

• İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteciler Murat Ağirel, Barış Pehlivan ve Hülya Kılınç'ın tutukluluk hallerinin devamına oy çokluğuyla karar verdi. Mahkeme Başkanı ise, karşı oy yazısında "Sanıkların üzerlerine atılı Devletin Güvenliğine ve Siyasal Yararlarına ilişkin Gizli Kalması Gereken Bilgileri Açıklama ve İstihbarat faaliyeti ile ilgili bilgi ve belgeleri ifşa etme suçlarının vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu, atılı suçun sanıklar lehine vasıf değiştirme ihtimali, tutuklulukta geçirdikleri süre, tutuklamanın bir tedbir oluşu ve bu aşamadan sonra tutuklanmadan beklenen amacın adli kontrol tedbirleriyle de karşılanabilecek olması nedeniyle, sanıklar Pehlivan, Kılınç ve Ağirel'in adli kontrol tedbirleri uygulamak suretiyle tahliyelerine karar verilmesi gerektiği kanaatinde olduğumdan, tutukluluk halinin devamına ilişkin sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum" dedi.⁴⁰

29 Temmuz 2020

• İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Edirne Pazarkule'de 29 Şubat'ta gözaltına alındıktan sonra 6 Mart'tan beri beş aydır Sincan Cezaevi'nde tutuklu Rudaw muhabiri Rawin Sterk Yıldız'a "terör örgütü propagandası yapma" ve "silahlı terör örgütüne üye olma" suçlamalarıyla iddianame hazırladı. İddianame, İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. Yıldız'ın 2 Eylül'de hakim karşısına çıkacağı belirtildi. İddianamede, "Şüphelinin gerek sosyal medya hesaplarından yapmış olduğu paylaşımlar, gerek şüpheliden ele geçirilen dijital materyaller üzerinde yapılan incelemeler neticesinde elde edilen bulgular, gerekse de şüphelinin terör örgütü adına faaliyet yürüten basın-yayın organlarındaki faaliyetleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, şüphelinin terör örgütü PKK'nın ideolojileri kapsamında örgütle arasında fiili ve organik bağ kurmak suretiyle eylemlerde bulunduğu, bu haliyle şüphelinin üzerine atılı terör örgütüne üye olmak suçunu işlediği, yine şüphelinin terör örgütü propagandası yapmak suçunu zincirleme şekilde işlediği

37 <https://tele1.com.tr/abddeki-dolandiricilik-davasi-haberlerine-turkiyede-engel-geldi-193228/>

38 <https://dokuz8haber.net/toplumsalcinsiyet/katledilen-fatma-altinmakasla-ilgili-haberlere-erisim-engeli-getirildi/>

39 <https://www.evrensel.net/haber/410294/akpli-denizli-belediye-baskani-osman-zolandan-yerel-basina-sansur>

40 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/gazetecilerin-tutukluguna-devam-karari-verildi-mahkeme-baskanindan-karsi-oy-tahliye-edilmeliler-5955853/>

anlaşıldığından; şüphelinin mahkemenizce yargılamasının yapılarak yukarıda yer alan sevk maddeleleri uyarınca cezalandırılmasına karar verilmesi kamu adına talep olunur” ifadeleri kullanıldı.⁴¹

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

1 Temmuz 2020

- Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Erdoğan, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile eşi Esra Albayrak’ın dördüncü çocuğu Hamza Salih’in dünyaya gelmesiyle ilgili sosyal medyada yapılan yorumlar gerekçesiyle, “83 milyonun sosyal medya terörü karşısında eli kolu bağlı kalmasını kabul edemeyiz. Bu kapsamda hukuki düzenleme üzerinde çalışıyoruz. Erişim engeli, adli ve mali yaptırımları devreye sokacağız. Türkiye muz cumhuriyeti değildir. Yasama dönemi bitmeden bu meseleyi halletmeyi ümit ediyorum. Artık kim ne der yerine, ülkemizin neye ihtiyacı olduğuna bakacağız” dedi.⁴²

- İstanbul’da özel bir şirkette satış danışmanı olarak işe başlayan Ercan Saldanlı, *Twitter* hesabında HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’ı takip ettiği gerekçesiyle öğlene kadar çalıştıktan sonra işten çıkarıldı. Saldanlı’nın işten çıkarılma gerekçesini sorduğu yetkili, “Sosyal medya hesaplarınıza baktığımızda savunduğunuz kişilerle ilgi şu anda bir yasal süreç işlemektedir. Bu sebeple şu anki devlet politikalarına ya da devletin yargılamada olduğu bir konuda bu kadar afişe sosyal medyanız uygunsuz görüldü. Olur da koşullar değişirse, tekrar sizinle çalışmak isteriz” dedi.⁴³

2 Temmuz 2020

- AKP ve MHP’li milletvekilleri imzasıyla TBMM’ye sunulan “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” sosyal medyada kontrol sağlanmasını hedefliyor. Teklife göre; *Twitter* başta olmak üzere önemli sosyal ağlara hukuka aykırı içeriğin kaldırılması veya içeriğe erişimin engellenmesi için Türkiye’de temsilci bulundurma zorunluluğu getirilmesi planlanıyor. Türkiye’de temsilci bulundurulması için *Twitter*, *Instagram* ve *Facebook* gibi şirketlerin temsilcileri ile görüşmeler yapıldığı, *Instagram* ve *Facebook* gibi şirketlerin Türkiye’de ofis açmaya sıcak baktığı, *Twitter*’ın ise bu öneriye olumlu bir yaklaşımda bulunmadığı belirtildi.⁴⁴ Sosyal ağlarda kişisel verilerin korunmasının hedeflendiği ve sahte hesap açılmasını engelleyen bir madenin de gündemde olduğu ifade edildi.⁴⁵ İnternet alanı, hukuku ve özgürlüğü alanında uzman Prof. Dr. Yaman Akdeniz, düzenlemeden farklı olarak bugünkü yasa teklifinde özellikle medya kuruluşlarını, haber sitelerini yani haberleri hedef alan bir düzenleme yer aldığına dikkat çekti. Bu teklif ile yasaklama yöntemlerine “içerik çıkartma” kavramı/uygulaması getirildiğini vurgulayan Akdeniz, bunun kişilik hakları, özel hayatı koruma ve “unutulma hakkı” gerekçeleriyle değil tümüyle mevcut siyasi yaklaşımla yorumlanması gerektiğine işaret etti.⁴⁶

- Ankara’da, Demokratik Alevi Derneği (DAD) Madımak Katliamı’nın 27’nci yıldönümü anmasına müdahale edilerek yedi kişi gözaltına alındı.⁴⁷

3 Temmuz 2020

- İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi, 11 insan hakları savunucusunun yargılandığı “Büyü- kada Davası”nda Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Onursal Başkanı Taner Kılıç’a “örgüt üyeliği” suçundan altı yıl üç ay, insan hakları savunucuları Günal Kurşun, İdil Eser ve Özlem Dal- kıran’a ise “örgüte yardım” suçlamasıyla bir yıl 13’er ay hapis cezasına hükmetti. Mahkeme, yar- gılanan diğer sanıklar Nalan Erkem, İlknur Üstün, Ali Gharavi, Peter Steudtner, Veli Acu, Nejat

41 <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/228295-gazeteci-sterk-in-iddianamesi-5-ay-sonra-hazirlandi>

42 <https://www.birgun.net/haber/erdogan-sosyal-medyayi-kontrol-altina-alacagiz-306759>

43 <https://www.birgun.net/haber/demirtas-i-twitter-dan-takip-etmek-isten-cikarilma-gerekcesi-sayildi-306706>

44 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/son-dakika-haberi-sosyal-medya-duzenlemesinde-neler-var-detaylar-belli-oldu-41555145>

45 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/son-dakika-haberi-sosyal-medya-duzenlemesinde-neler-var-detaylar-belli-oldu-41555145>

46 <https://www.amerikaninsesi.com/a/sosyal-medya-duzenlemesi-haberlerin-gecmisini-degi%C5%9Ftirebilir/5512029.html>

47 <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/226794-ankara-daki-madimak-anmasina-mudahale-7-gozalti>

Taştan ve Şeyhmus Özbekli hakkında ise beraat kararı verdi. Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Kampanyalar ve İletişim Direktörü Tarık Beyhan, karar sonrasındaki açıklamasında, “Başından itibaren hukuk ile hiçbir ilgisi olmayan ve hiç açılmamış olması gereken bu dava yine hukuksuz bir kararla sonuçlandı. Türkiye’nin hukuk tarihindeki kara lekelerden biridir. Duruma öncesinden söylediğimiz üzere, bir arkadaşımızın bile ceza almış olmasını kabul etmeyeceğiz üst mahkemelere taşındığı süreçte bu davanın takipçisi olmaya devam edeceğiz. İnsan hakları savunucuların adalet sağlanana kadar durmayacağız” dedi.⁴⁸

• TBMM Adalet Komisyonu, “çoklu baro” teklifinin görüşüldüğü ve baro başkanlarına katılma hakkı tanınmadığı toplantısında *Anadolu Ajansı* ve *TRT* muhabirleri dışında basın mensupları çıkarıldı.⁴⁹

4 Temmuz 2020

• İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği, *Hürriyet*’te yer alan “Köpeği öldüresiye dövüp serbest kalmıştı: ‘Ahlaklı, düzgün biri bilirdik’” haberi, *Oda TV*’de yer alan “Bu caniyeye cezasını verin” haberi ve *Ekşi Sözlük*’te “abdulkerim karaagac” sayfasını erişime engelledi. Söz konusu haberler ve sayfa, hayvana şiddet içerikliydi.⁵⁰

6 Temmuz 2020

• Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu, Doris Rübel’in *Bebekler Nereden Gelir* çocuk kitabının “muzır nitelikte” olduğuna karar verdi. Kurul, Beykoz 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nin kararıyla kitabın poşet içinde ve yalnızca 18 yaşından büyüklere satılabilecek. Kararda, kitapta yer alan bazı yazılar için “maneviyatı üzerinde muzır tesir yapacak nitelikte olduğu” değerlendirilmesinde bulunularak, Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu hükümlerine göre kitap üzerine “küçüklere zararlıdır” damgası vurulacağı kaydedildi.⁵¹ Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ise, haberlerde karışıklık olduğunu ve Anna Milbourne’un aynı isimle *TÜBİTAK* tarafından yayınlanan kitabının tavsiye ettikleri bir yayın olduğunu bildirdi. Açıklamada, “Mikado Yayınları tarafından *Neden? Niçin? Nasıl?* serisinde yayınlanan, Rübel tarafından yazılan *Bebekler Nereden Gelir?* kitabı, Bakanlığımızın küçükleri zararlı içeriklerden koruma çalışmaları kapsamında sakıncalı bulunmuştur. Aynı isimle *TÜBİTAK* tarafından yayınlanan Milbourne’un *Bebekler Nereden Gelir* kitabı ise çocuklar için yararlı içeriğe sahip, tavsiye ettiğimiz bir yayındır”⁵² denildi.⁵³

• *Hürriyet* bünyesindeki 46. Pantene Altın Kelebek Ödülleri’nde En İyi Erkek Şarkıcı Ödülü ve En İyi Klip Ödülü alan sanatçı Mabel Matiz, salgın nedeniyle bant kaydından yayınlanan ödül konuşmasının eksik yayınlandığını duyurdu. Matiz, kesintisiz konuşmasında, “Herkes merhaba. Beni bu güzel ödülle onurlandırdınız. Hepinize teşekkür ediyorum. Hayatta da aşkta da müzikte de sınırlara, etiketlere, insan icadı kategorilere takılmamak ve andaki ödülümüzün tadını çıkarmak gerektiğine inanıyorum. Bu dünyanın insanları olarak, aynılığımızı ve farklılıklarımızı gönülden kabul edip kutlayabildiğimizde, iyileşmemiz de bir o kadar hızlı, beraber ve direnden gerçekleşecektir. Ödülümü, bu farkındalığı yaşayan, yayan, çeşitliliğin her türlüşünü kutlayabilen bütün herkese ithaf ediyorum” demişti.⁵⁴

7 Temmuz 2020

• İstanbul Anadolu 8. Asliye Ceza Mahkemesi, Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı’nın sanatçılar Müjdat Gezen ve Metin Akpınar hakkında “Cumhurbaşkanı’na hakaret” iddiasıyla bir yıl iki ay ila dört yıl sekiz aya kadar hapis cezası talep ettiği iddianameyi kabul etti. Sanatçılar, *HalkTV*’de Uğur Dündar’ın “Halk Arenası” programında 21 Aralık 2018’de sarf ettikleri sözler

48 <https://www.mlsaturkey.com/tr/buyukada-davasinda-karar-4-kisi-hapis-cezasina-carptirildi/>

49 halktv.com.tr/gundem/mecliste-basina-agir-sansur-428645h

50 <https://twitter.com/engelliweb/status/1279381962101329920>

51 <https://t24.com.tr/haber/tubitak-in-yayinladigi-bebekler-nereden-gelir-kitabi-muzir-bulundu,888921>

52 <https://twitter.com/CocukHizGM/status/1280863063239950337>

53 <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202007081042416249-bakanliktan-bebekler-nereden-gelir-kitabıyla-ilgili-aciklama-tubitakin-yayinladigini-cocuklar-icin/>

54 <http://susma24.com/mabel-matizin-odul-konusmasına-sansur/>

nedeniyle suçlanıyor.⁵⁵ Gezen ve Akpınar, 24 Aralık 2018’de konuya ilişkin Kartal Adliyesi’nde savcılığa ifade verdikten sonra nöbetçi mahkemece adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştı. Sonrasında adli kontrol kararı da kaldırılmıştı.⁵⁶

- İstanbul Anadolu 2. Asliye Ceza Mahkemesi, yazar Ersan Pekin’in *Bu Kadınlar Yedi Bittirdi* kitabı hakkında “müstehcenlik” suçlamasıyla üç yıla kadar hapis cezası talepli iddianameyi kabul etti.⁵⁷ İlk duruşma 22 Eylül’de görülecek. Pekin’in kitabı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 31 Ocak’ta “muzır” ilan edilmişti.⁵⁸

8 Temmuz 2020

- Şanlıurfa Valiliği, önümüzdeki bir ay boyunca il genelindeki tüm açık alan etkinliklerini yasakladı. Şanlıurfa Valiliği, daha önce 15’er günlük olarak uyguladığı kent genelinde etkinlik yasasını 19 Ekim 2019’dan bugüne aylık olarak uyguluyor.⁵⁹

10 Temmuz 2020

- Kuzey Ormanları Savunması (KOS) üyesi dört kişi, Borusan Enerji Şirketi’nin İstanbul İstiklal Caddesi’ndeki binası önünde basın açıklaması girişiminde buldukları sırada gözaltına alındı. Rüzgar Enerji Santrali (RES) çalışmalarına tepkili olan grup, “Sürdürülebilir Enerji” adı altında kuzey ormanlarının yağmalandığını, RES projelerinin durdurulması ve Kuzey Ormanları’nın tüm projelere kapatılarak muhafaza ormanı ilan edilmesini talep etti. Eylemci Seda Elhan, “Tribünlerin yarattığı zararın çok öncesinde daha yapım aşamasında santral inşası, enerji nakil hatları, dev direk ve pervanelerin nakliyesi için yeni açılan veya genişletilen yollar nedeniyle yüz binlerce ağaç kesilmekte, orman ekosistemi zarar görmekte, orman bütünlüğü parçalanmakta, yaban hayatı tehdit altına girmektedir. RES’lerin temiz ve yenilenebilir bir enerji kaynağı değildir, ormanlarımızı bölüp parçalayan, yaban hayatı yok eden, rüzgarımızın soluğunu kesen, sesleri ve manyetik etkileri ile bizleri gizliden gizliye hasta eden, göçmen kuşları yolundan-evinden eden, bölge halkının geçim kaynaklarını yok eden ancak belli ki şirket sahiplerini karlılığı ile memnun eden, ormanımızın içinden yükselen devasa para çarklarıdır” dedi.⁶⁰

13 Temmuz 2020

- Erdoğan’ın “Ayasofya iç meselemiz” ifadelerini manşete taşıyan *Türkiye*, manşet fotoğrafında Erdoğan’ın Ayasofya’daki Rabia işareti yapan pozunu kullanarak elinin arkasında bulunan ve üstünde Arapça “Hz. Muhammed” yazan levhayı bulanıklaştırarak, sansürlediği ileri sürüldü.⁶¹

15 Temmuz 2020

- Ankara Beştepe’de 15 Temmuz Anıtı önünde basın açıklaması yapmak üzere yürüyen 15 Temmuz darbe girişimi gerekçesiyle gazilik unvanı verilmiş grup, polis müdahalesiyle durduruldu. Türk bayrağı açıp oturma eylemine başlayan gaziler, “Karşılarna geçip, ‘Haklarımızı ver Sayın Cumhurbaşkanını’ diyeceğimizi çok iyi biliyorlar. O nedenle bizi engelliyorlar” açıklaması yaptı.⁶²

- Şırnak’ta A.A isimli uzman çavuş tarafından 13 yaşındaki kız çocuğuna yönelik cinsel istismarda bulunulmasına protesto etmek isteyen gruba polis biber gazıyla müdahale etti. Grup, “Susma sustukça sıra sana gelecek”, “Hak, hukuk, adalet” sloganlarıyla olayın yaşandığı evin önünde toplanarak tepki gösterdi ancak polis grubu dağıttı.⁶³

16 Temmuz 2020

- Kocaeli Karamürsel’de fotoğraf stüdyosu sahibi Başak Onay’ın sosyal medya hesabında fotoğraflarını paylaştığı eşcinsel çift, homofobik nefret söylemi ve tehditlere maruz kaldı. Fotoğraf,

55 <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/mujdat-gezen-ve-metin-akpinar-hakkinda-cumhurbaskanina-hakaret-sucundan-dava/1902810>

56 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/gezen-ve-akpinara-cumhurbaskanina-alenen-hakaret-sucundan-dava-acildi-5917175/>

57 <http://susma24.com/ersan-pekinin-kitabina-mustehcenlik-davasi/>

58 <https://www.firtinadergi.com/2020/07/ersan-pekinin-yasaklanan-kitabinin-davasi-22-eylulde/>

59 <http://susma24.com/sanliurfada-kesintisiz-eylem-yasagi-bir-ay-daha-uzatildi/>

60 <http://bianet.org/bianet/ekoloji/227238-kuzey-ormanlari-savunmasi-nin-4-aktivistine-gozalti>

61 <https://www.birgun.net/haber/turkiye-gazetesinden-ayasofya-daki-hz-muhammed-levhasina-sansur-308111>

62 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/15-temmuz-gazilerine-polis-mudahalesi-5932382/>

63 <https://tele1.com.tr/sirnakta-cinsel-istismara-karsi-yuruyenlere-polis-mudahalesi-189872/>

“Hiç kimsenin dili, dini, ırkı, cinsiyeti, düşüncesi nedeniyle ayrımcılığa maruz bırakılmaması gerektiğini ve herkesin toplumda eşit yere sahip olduğunu anlatmak istedik” sözleriyle paylaşıldı. KAOS GL, yerel gazeteler ve siyasetçilerce nefret söylemi yapıldığını bildirdi. *Bugün Kocaeli ve En Kocaeli*’nin, “Saadet Partisi Karamürsel İlçe Başkanı Mehmet Özalay’ın açıklamalarıyla çifti hedef gösterdiği” belirtildi.⁶⁴ Paylaşım sonrası ölüm tehditleri almaya başladığını söyleyen Onay, polis eşliğinde evden dışarı çıkabildiğini açıkladı. Onay, Özalay’ı savcılığa şikayet ettiğini belirterek “Kocaeli Karamürsel ilçesinde esnafım. Dört yıldır süregelen fotoğraf stüdyomda sosyal sorumluluk projesi adı altında yapmış olduğum çekimler yüzünden şu an linç kampanyası başlatıldı. Dükkanımın yağmalanması için topluluklar oluşturuluyor. Ölüm ile tehdit ediliyorum ve fotoğraflarını çektiğim arkadaşları da ölümle tehdit ediyorlar. Polis eşliğinde evime girip çıkabiliyorum. Al sana kaos, al sana 2020 yılında yapılan rezalet. Olur ya Türkiye’de yaşıyoruz, başıma bir şey gelirse diye yazayım dedim Özalay bunun sorumlusudur”⁶⁵ ifadelerini kullandı.⁶⁶

- Mersin LGBTİ 7 Renk Derneği, “2019 Yılı Akdeniz Bölgesi Lgbti+lara Yönelik Hak İhlalleri Raporu”na göre, LGBTİ+’ların “91 hakaret veya sözlü saldırı, 36 şiddet tehdidi, 29 aşırı fiziksel şiddet, 16 takip edilme, 16 cinsel taciz, 10 cinsel saldırı, 10 sağlık hizmetlerine erişim engeli, 10 mal ve mülke hasar, fişleme gasp, beş tecavüz, dört alıkonulma, üç cinayete teşebbüs, dört kolluk kuvvetleri tarafından korunma talebinin reddedilmesi, 24 diğer” olaylarına maruz bırakıldı. LGBTİ+’lara hak ihlalinde bulunan faillerden yüzde 52’sinin aile üyesi ve özel kişi, yüzde 30’unun kamu görevlisi, yüzde dokuzunun özel kurumda görevli olduğu ve yüzde sekizinin de kimliğinin tespit edilemeyen şahıslardan oluştuğu kaydedildi.⁶⁷

17 Temmuz 2020

- Tunceli’de, Şırnak’ta A.A isimli uzman çavuş tarafından 13 yaşındaki kız çocuğa cinsel tacizde bulunulmasına tepki göstermek isteyen gruba biber gazıyla müdahale edildi ve üç kişi gözaltına alındı. Biber gazından etkilenenler arasındaki Tunceli Belediyesi Başkan Yardımcısı Cennet Ay Doğan da hastaneye kaldırıldı.⁶⁸

- İstanbul Kadıköy’de Suruç’ta 20 Temmuz 2015’te IŞİD’in gerçekleştirdiği terör saldırısında ölenleri anma amacıyla bildiri dağıtan aralarında ESP İl Eşbaşkanı Ezgi Bahçeci ile Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) Eş Başkanı Alev Özkiraz’ın bulunduğu 17 kişi gözaltına alındı. ESP, “33 düş yolcusunu sonsuzluğa uğurladığımız Suruç katliamının yıl dönümünde AKP, katilleri değil adalet isteyenleri gözaltına almaya devam ediyor. Baskı ve gözaltı saldırılarına karşı herkesi gözaltına alınan arkadaşlarımıza sahip çıkmaya, ‘Suruç için adalet herkes için adalet’ dediğimiz mücadeleyi sahiplenmeye ve devrimci dayanışmayı büyütmeye çağırıyoruz” açıklamasıyla yaşananları tepki gösterdi. Gözaltına alınanlar ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı.⁶⁹ Öte yandan İstanbul Kadıköy’de aralarında HDP, CHP Kadıköy İlçe Teşkilatı, CHP Üsküdar İlçe Teşkilatı, Kaldıraç, DevGüç, Anarşist Gençlik, Birleşik evrimci Parti üyelerinin bulunduğu kalabalığa biber gazıyla müdahale edilerek, 55 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan müvekkilleri ile görüşmek için İskele Karakolu’na giden Avukat Ezgi Önalın’a yönelik polis müdahalesi sonucu kaşının yarıldığı ve yüzünde darbeye bağlı lezyonların oluştuğu belirtildi.⁷⁰

19 Temmuz 2020

- *Netflix*’in, Türkiye projeleri kapsamında 2021 yılında gösterime almayı planladığı “*Şimdiki Aklım Olsaydı*” dizisi gay karakter nedeniyle set başlamadan bir gün önce iptal edildi. Dizinin senaristi Ece Yörenci, “Bir gay karakter nedeniyle dizinin çekimlerine izin verilmediğini ve bunun ilerisi için çok korkutucu olduğunu” söyledi.⁷¹

64 <https://www.kaosgl.org/haber/kocaeli-de-fotograf-studyosuna-homofobik-tehdit>

65 <https://twitter.com/basakonay/status/1283694595184955400>

66 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/sp-ilce-baskaninin-hedef-gosterdigi-fotografci-olum-ile-tehdit-ediliyor-1752006>

67 <http://bianet.org/bianet/lgbti/227560-lgbti-lara-hak-ihlali-yapanlarin-yuzde-30-u-kamudan>

68 <https://tele1.com.tr/cinsel-istismara-karsi-eylem-yapan-halka-polis-mudahalesi-3-gozalti-190510/>

69 <https://www.evrensel.net/haber/409664/suruc-icin-bildiri-dagitana-polis-mudahalesi-17-gozalti>

70 <https://www.birgun.net/haber/suruc-katliami-anmasina-fasist-saldiri-309064>

71 <https://www.gazeteleruzgarli.com/dijital-platforddaki-dizinin-sansurlendigi-icin-iptal-edildigi-iddiasi-dogrulandi/>

- Türkiye Futbol Federasyonu (TFF), Vodafone Park'ta oynanacak Beşiktaş-Fenerbahçe derbi maçı öncesi Fenerbahçe taraftarlarının Gezi eylemlerinde hayatını kaybeden Ali İsmail Korkmaz'ın fotoğrafının stada alınmasına izin vermedi. Gazeteci Göktuğhan Arın, "Fenerbahçe Spor Kulübü'nün hazırlatıp BJK stadyumuna gönderdiği Ali İsmail Korkmaz anı kartoneti BJK stadına alınmadı. Kulübe iade edildi. Canlımıza değil ölümüze tahammülleri yok" sözleriyle gelişmeyi duyurdu.⁷²

20 Temmuz 2020

- Ankara'da "Suruç Aileleri İnişiyatifi" tarafından yapılacak anma girişimine biber gazı, plastik mermiyle polis müdahalesinde bulunuldu ve 37 kişi gözaltına alındı.⁷³

21 Temmuz 2020

- İstanbul, Mersin, Muğla, Antalya, Ankara Eskişehir, Malatya ve İzmir'de, Cemal Metin Avcı isimli şahıs tarafından öldürülen 27 yaşındaki Pınar Gültekin özelinde kadına yönelik şiddete karşı İstanbul Sözleşmesi'nin uygulamaya geçirilmesine dikkat çekmeyi amaçlayan kadın eylemlerine polis sert şekilde müdahalede bulundu. İzmir'de Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde yürüyüş yapmak isteyen kadınlar yerde sürüklenerek darp edildi ve 15 kadın gözaltına alındı.⁷⁴

- Tutuklu ve Hükümlü Aileleri ile Dayanışma Derneği'nin (TAYAD) beş üyesi, Halkın Hukuk Bürosu avukatları Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal ile müvekkilleri Didem Akman ve Özgür Karakaya'nın tutuklu buldukları cezaevlerinde "adil yargılanma" talebiyle başlattıkları ölüm orucuna ilişkin Yargıtay'a dilekçe verme girişimlerine polis müdahalede bulundu. TAYAD üyeleri, gözaltına alındı. Bazı TAYAD üyeleri de, İstanbul'dan Ankara'ya yürürken farklı illerde gözaltına alınmıştı. Musa Aslan, Hasan Öktem, Hasan Kocaman, Ali Dilmen, Yıldız Turan, Berkay Köroğlu ve Didem Akman'ın annesi Zülfiye Akman'ın, Bursa İl Emniyet Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin devam ettiği belirtildi.⁷⁵

24 Temmuz 2020

- Mersin Valiliği, şehir genelinde beş gün boyunca tüm eylem ve etkinlikleri yasakladığını açıkladı. Valilik açıklamasında, "Her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çelenk sunma, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler ile oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin, ticari kimliği bulunan tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere el ilanları dağıtılmasının, pankart/afiş asılmasının, Mersin il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dahil) 24.07.2020 tarihinden geçerli olmak üzere beş gün süre ile yasaklanmıştır" denildi.⁷⁶

- Lozan Antlaşması'nın 97. yıl dönümünde Ankara, İzmir, Bursa, Eskişehir gibi illerde Atatürkçü Düşünce Dernekleri'nin (ADD) kutlama yapma girişimlerine ilgili valiliklerce izin verilmedi. Ankara'da ADD ile birlikte Anıtkabir ziyaretince bulunmayı planlayan meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşları üyeleri ise, Anıtkabir'in dezenfekte edildiği gerekçesiyle içeri alınmadı. ADD Eskişehir Şubesi'nin programına polis, kanuna aykırı olduğu ve Covid-19 salgını gerekçesiyle izin vermedi. ADD İzmir Şubesi'nin yapmak istediği anma programı ve Atatürk büstüne çelenk koyulması valilik tarafından engellendi. Gerekçede, "Etkinlik yapılması halinde, toplumsal ayrışma ve kargaşaya neden olabileceği değerlendirildiğinden; kamu düzeni güvenliği sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması, yaşanabilecek her türlü olumsuz bir durumun önüne geçilmesi için" ifadesi kullanıldı.⁷⁷ ADD Bursa Şubesi de, "Bugün yapacağımız Lozan Barış Antlaşması basın açıklaması Bursa Valiliğince gerekçe gösterilmeden engellenmiştir. Emniyet güçleri ile üyelerimizi

72 <https://jurnaltr.com/besiktastan-fenerbahce-deplasman-tribunu-hayatini-kaybeden-taraftarlarin-kartonetlerini-yerlestirdi-ali-ismail-korkmazin-kartonetini-tff-stada-sokmadi/>

73 <https://www.birgun.net/haber/suruc-katliami-anmasina-fasist-saldiri-309064>

74 <https://www.birgun.net/haber/kadinlar-kadin-cinayetlerine-karsi-sokakta-309179>

75 <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/20/olum-orucu-dilekcesine-5-gozalti/>

76 <https://www.evrensel.net/haber/410184/mersinde-eylem-ve-etkinliklere-5-gun-boyunca-yasak-geldi>

77 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/addnin-lozan-antlasmasi-kutlamalari-yasaklandi-5949559/>

karşı karşıya getirmemek için etkinliği iptal ediyoruz. Bu yasa ve anayasaya aykırı uygulama hakkında yasal yollara başvuracağız” açıklamasında bulundu.⁷⁸

25 Temmuz 2020

• İstanbul’da Galatasaray Meydanı’na karanfil bırakma girişiminde buldukları için Cumartesi Anneleri’nden Hanife Yıldız’ın darp edildiği ve Hasan Ocak’ın kardeşi Maside Ocak ve Yaşar Aktaş’ın gözaltına alındığı açıklandı.⁷⁹

26 Temmuz 2020

• İstanbul Sözleşmesi’ne ilişkin forum gerçekleştirmek üzere Beşiktaş’ta Abbasağa Parkı’nda buluşan kadınlar, polis engellemesi üzerine “Yaşasın kadın dayanışması”, “Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz”, “Kadınları değil cinayetleri engelle” sloganlarıyla Barbaros Meydanı’na yürüdü. Bu nedenle sekiz kadın gözaltına alındı. Kadınlar, karakoldaki işlemlerin ardından serbest bırakıldı.⁸⁰

27 Temmuz 2020

• Kazdağları Kirazlı Direnişi’nin birinci yılında, Çanakkale Merkez’de iskele önündeki basın açıklaması girişimine valilik yasağı gerekçesiyle polis müdahalesi yapılarak 16 kişi gözaltına alındı. Kazdağları Kardeşliği, *Twitter*’da “Çanakkale Valiliği, basın açıklamamızdan kısa bir süre önce alelacele aldığı kararla tüm toplantı ve gösterileri yasakladı! Bu korku niye? Rant tekerine çomak soktuk diye” paylaşımında bulundu.⁸¹ Sonrasında gözaltındakiler serbest bırakıldı. İstanbul’dan Çanakkale’deki eylem katılmak için yola çıkmış üç otobüs ise, kentin Gelibolu girişinde durduruldu. Otobüslerden inerek kente yürüme kararı alan eylemciler ile polis arasında arbede yaşandığı bildirildi. Aralarında Kazdağları İstanbul Dayanışması’ndan Koray Türkali’nin de bulunduğu eylemcilere gözaltı işlemi yapılmak istendi ancak tepkiler üzerine serbest bırakıldıkları kaydedildi.⁸²

28 Temmuz 2020

• Gaziantep, Sinop, Adana, Denizli, Hatay ve Adıyaman valilikleri, Covid-19 salgını gerekçesiyle ilgili kentlerde eylem ve etkinlik yasağı ilan etti. Denizli Valiliği, 24 Temmuz’da ilan ettiği üç günlük eylem yasağını, bildiri dağıtılmasını da yasaklayarak 15 gün daha uzattı. Gaziantep Valiliği, oturma eylemi, basın açıklaması, gösteri yürüyüşleri, açlık grevi, çadır kurma, stant açma gibi etkinlikleri yedi gün süreyle yasakladı. Sinop Valiliği, eylem ve etkinlikleri yedi gün süreyle yasaklandığı duyurdu. Adana Valiliği de toplantı, gösteri yürüyüşü, miting, protesto ve oturma eylemi, açlık grevi, stant açma, çadır kurma, bildiri dağıtma, afiş asma, yazılama ve bildiri dağıtımını gibi etkinliklerin üç gün süreyle yasaklandığı bildirdi. Adıyaman’da da oturma eylemi, gösteri yürüyüşleri, çadır kurma, stant açma gibi etkinliklere katılım amacıyla kente giriş ve çıkışlar üç gün süreyle yasaklandı. Hatay’da toplantı, konser ve gösteri yürüyüşleri, 28-30 Temmuz arasında yasaklandı.⁸³

29 Temmuz 2020

• AKP - MHP’nin sunduğu “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, TBMM Genel Kurulu’nda kabul edildi. Yasaya göre, yer sağlayıcılık bildiriminde bulunmayan veya bu kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen yer sağlayıcı hakkında Başkan tarafından 100 bin liradan bir milyon liraya kadar para cezası verilebilecek. Türkiye’de günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcıları Türkiye temsilcisi belirleyecek. Temsilci belirleme ve bildirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen sosyal

78 <https://twitter.com/addbursasubesi/status/1286561460437626880?s=08>

79 <https://www.birgun.net/haber/cumartesi-anneleri-nin-800-haftasinda-polis-engeli-3-gozalti-309597>

80 <https://www.cumhuriyet.com.tr/video/kadinlarin-istanbul-sozlesmesi-etkinligine-polis-mudahalesi-1754182>

81 <https://twitter.com/KazdaglarK/status/1287096734284382212>

82 <https://yesilgazete.org/blog/2020/07/27/kazdaglarinin-birinci-yil-donumune-polis-mudahalesi/>

83 <http://susma24.com/6-ilde-eylem-ve-etkinlik-yasagi-ilan-edildi/>

ağ sağlayıcısına, BTK bildirimden itibaren 30 gün içinde bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde 10 milyon lira idari para cezası verilecek. Bu cezanın tebliği edilmesinden 30 gün sonra yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde idari para cezası otuz milyon lira olacak. İkinci kez verilen idari para cezası tebliğinden 30 gün içinde yükümlülük yerine getirilmediği takdirde sosyal ağ sağlayıcısı reklam vermesi yasaklanacak. Cezanın bir sonraki aşamasında ise sosyal ağ sağlayıcısının bant genişliği yüzde 50 daraltılacak. Bir yıl içinde para cezalarının tekrarlanması halinde cezalar bir kat arttırılarak uygulanacak. Sosyal ağ sağlayıcılar yasaklama kararını 24 saat içinde yerine getirmez ise içerik sağlayıcıdan bağımsız olarak içerikten sorumlu tutulacaktır. Bu hükümler 1 Ekim'den itibaren geçerli olacak.⁸⁴ Yasada birinci maddede Türkiye'nin talep ettiği kullanıcı bilgileri bölümüne "IP adresi" yanı sıra önergeyle "port bilgisi" de eklendi. AKP-MHP'nin ortak imzayla verdiği önergeyle sosyal ağ kullanıcılarına ait internet trafiği bilgileri bölümüne IP adresi bazen farklı kişilere verilebileceği gerekçesiyle kullanıcıyı tespit etmek için port bilgisi de eklendi. Ayrıca sosyal ağ sağlayıcı, Türkiye'deki yetkili temsilcisine ait iletişim bilgilerine internet sitesinde "kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilir bir şekilde" yer verecek.⁸⁵

RTÜK ile İlgili Gelişmeler

1 Temmuz 2020

• RTÜK, internet üzerinden yayın kuruluşları⁸⁶ Cine5, Sinop Yıldız TV, Aras TV, Kanal 58 ve MUBİ'ye lisans almaları konusunda 72 saatlik süre tanıyarak, almamaları durumunda erişim engeli uygulayacağını duyurdu. RTÜK, internet üzerindeki yayıncı kuruluşları için yayın lisansı alması şartı koyan yönetmelik 1 Ağustos 2019'da Resmi Gazete'de yayınlanmış ve 1 Eylül itibarıyla de yürürlüğe girmişti. Bu yasa kapsamında Netflix, BluTV ve Puhutv gibi dijital platformlar RTÜK denetimi kapsamına girmişti ve yayıncı kuruluşlar RTÜK'ten lisans almadan yayın hizmetleri veremiyordu.⁸⁷ MUBİ, "Türkiye bizim için çok önemli ve daha birlikte izleyeceğimiz sayısız film var. Gereken yapılıyor, üyelerimiz rahat olsunlar" açıklaması yaptı.⁸⁸

• RTÜK, Halk TV ve Tele 1'e beş günlük yayın durdurma cezası verdi. İki televizyon kanalının aynı cezayı tekrar alması durumunda lisansları iptal edilecek ve yayın hayatları sona erecek. RTÜK'ün CHP'li üyesi Okan Konuralp, "RTÜK, Halk TV ve Tele 1'e oy çokluğuyla beş gün ekranlarını karartma cezası verdi. Kararlar basın özgürlüğüne yönelik ağır bir müdahale olduğu kadar siyasi iradenin medyadaki çaresizliğinin de somutlaşmış halidir" dedi.⁸⁹ CHP'li RTÜK üyesi İlhan Taşçı da, "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'medya virüsünden kurtulacağız' sözlerini RTÜK'te kendisine 'emir telakki eden' anlayış muhalif, özgün ve özgür yayıncılık yapmaya çalışan televizyon kanallarının sesini kesmeye dönük operasyonun bugün ikinci ayağını gerçekleştirdi. Televizyonların kapatmayla sonuçlanabilecek ceza maddelerinden yaptırım kararı verilmesi bu sürecin ilk aşamasıydı" dedi.⁹⁰

4 Temmuz 2020

• RTÜK, Halk TV ve Tele 1'e verdiği beş günlük yayın durdurma cezası kararıyla ilgili açıklama yaptı.⁹¹ Açıklamada, Halk TV'de yayımlanan "Medya Mahallesi" programında konuk Ahmet Şık'ın TSK hakkında söylediği sözlerin "rencide edici" nitelikte olduğu belirtilerek, program sunucusunun da ifadelerine müdahale etmemesinin kamusal sorumluluk anlayışıyla bağlaşıldığı ifade edildi. Tele 1 kanalına yönelik cezaya ilişkin ise, "Gün Başlıyor" programında Can

84 <https://www.gercekgundem.com/medya/200841/sosyal-medyaya-sansur-teklifi-tbmmde-kabul-edilerek-yasalasti>

85 <https://www.amerikaninsesi.com/a/sosyal-medya-duzenlemesi-yasalasti/5521864.html>

86 <https://www.rtuk.gov.tr/duyurular/3788/8338/duyuru.html>

87 <http://bianet.org/bianet/medya/226678-rtuk-ten-mubi-ye-lisans-almasi-icin-72-saat-sure>

88 https://twitter.com/mubiturkiye/status/1278601843229286400?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetem-bed%7Ctwterm%5E1278601843229286400%7Ctwgr%5E&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.birgun.net%2Fhaber%2Frtuk-un-72-saat-sure-verdigi-mubi-den-aciklama-daha-birlikte-izleyecegimiz-sayisiz-film-var-306900

89 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/son-dakika-iki-tv-kanalina-beser-gun-yayin-durdurma-cezasi-5905308/>

90 <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202007011042366335--rtukten-tele-1-ve-halk-tvye-5-gun-ekran-karartma-cezasi/>

91 <https://www.rtuk.gov.tr/haberler/3787/8346/basin-aciklamasi.html>

Ataklı'nın “ayrımcı ve hoşgörüsüz” söylemlerde bulunduğu ve “nefret söylemi içeren yorumlar” yaptığı belirtildi.⁹²

5 Temmuz 2020

• *RTÜK*, şarkıcı Sıla Gençoğlu'nun “Karanfil” şarkısının klibini, sigaraya özendirdiği gerekçesiyle yayından kaldırdı. Sarıay Derneği Başkanı Prof. Dr. Orhan Kural'ın şarkıyla ilgili geçtiğimiz Ekim ayındaki şikayeti üzerine İstanbul Cumhuriyet Savcılığı da konuyu Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı'na iletti. Bakanlık da söz konusu klibi *RTÜK*'e şikayet etmişti. *RTÜK* tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı'na gönderilen yazıda, “Sıla Gençoğlu isimli sanatçının ‘Karanfil’ isimli klibinin yayından kaldırılması hususunda medya hizmet sağlayıcılarla yapılan görüşmeler sonucunda, söz konusu video yayından kaldırılmıştır” denildi.⁹³

13 Temmuz 2020

• *RTÜK*'ün CHP'li üyeleri İlhan Taşçı ve Onur Konuralp, *Halk TV* ve *Tele 1*'e yönelik beş günlük yayın durdurma kararına karşı yürütmenin durdurulması ve iptali için “doğrudan basın ve ifade özgürlüğünü” hedef aldığını belirterek nöbetçi idare mahkemeye başvurdu.⁹⁴ Taşçı, “*RTÜK*'ün doğrudan doğruya basın özgürlüğüne müdahale nitelikli kararlarına yargı denetimi kaçınılmaz oldu. Son olarak iki televizyon kanalına verilen beş günlük ekran karartma kararı 83 milyonun haber alma hakkını ortadan kaldıracığı için yürütmenin durdurulması ve iptali istemiyle idare mahkemesine başvurduk” dedi.⁹⁵

• *RTÜK* Başkan Yardımcısı İbrahim Uslu, *Netflix*'in “Hakan: Muhafız” dizisinde iki kadının öpüşme sahnesi üzerine *Twitter*'de “Hakan: Muhafız dördüncü sezonda gay öpüşme var. *RTÜK* bile kontrol amaçlı Hakan: Muhafız'ı izlememiş” paylaşımı yapan bir kullanıcıya, “İzledik” diyerek göz kırpmaya emojisi koydu. Bu durum, diziye sansür uygulanabileceği sinyali şeklinde algılandı. *RTÜK*'ün erişime açılan içeriği yayımlandıktan sonra denetleme yetkisi bulunuyor. 1 Ağustos 2019'da *Resmi Gazete*'de yayımlanan “Radyo, Televizyon ve İsteğe Bağlı Yayınların İnternet Ortamında Sunumu Hakkında Yönetmelik” kapsamında dijital platformlarda yayımlanan içerikler de *RTÜK* denetimi kapsamına girmişti.⁹⁶

20 Temmuz 2020

• *Radyo Televizyon Üst Kurulu*'nda kısa bir süre önce başkan yardımcılığı görevine getirilen İbrahim Uslu, Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu'na temsilci olarak seçildi. Uslu'nun aynı zamanda Sağlık Bakanlığı Bağımlılıkla Mücadele Kurulu ve Ankara İl Tütün Kontrol Kurulu üyeliği söz konusu. Uslu, ayrıca *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin gibi Basın İlan Kurumu ve Halkbank'ta görev yapıyor.⁹⁷

• *RTÜK* üyesi İlhan Taşçı, *Akit TV*'de Fatin Dağıstanlı'nın, “Manşetlerin Dili” programında Ayasofya Camii'nin ibadete açılmasına ilişkin, “Bunun arkasına bir hilafet gelmeli. Hilafetin merkezi de Ayasofya olabilir mesela” ifadeleriyle ilgili şikayetçi oldu. Taşçı, “Bu çağrı hem anayasanın değiştirilmesi teklif dahi edilemez hükümlerine hem de *RTÜK* yasasına açıkça aykırıdır. Söz konusu yayında hilafetin geri getirilmesi üzerine yapılan konuşmaların anayasaya aykırı olduğu ortadadır. Program sunucusunun da bu aykırılıklara karşı çıkması beklenirken tam tersi destek vermesi hatta desteğin de ötesinde bir tutum takınmış olması, suça ortak olma anlamını taşımaktadır. Bu nedenle söz konusu yayın için derhal değerlendirme raporu düzenlenerek Üst Kurul gündemine alınması hususunda gereğini arz ederim” ifadesini kullandı.⁹⁸

92 <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202007041042388321-rtuk-halk-tv-ve-tele-1e-verdigi-bes-gunluk-yayin-durdurma-kararina-iliskin-aciklama-yapti/>

93 <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/magazin-haberleri/silanin-karanfil-sarkisina-sigara-yasagi-klip-yayindan-kaldirildi/>

94 <https://tr.sputniknews.com/turkiye/202007131042446704-rtukun-halk-tv-ve-tele-1-icin-aldigi-ekran-karartma-karari-yargida/>

95 https://twitter.com/ilhantasci/status/1282595093237596161?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetem-bed%7Ctwterm%5E1282595093237596161%7Ctwgr%5E&ref_url=https%3A%2F%2Ftr.sputniknews.com%2Fturkiye%2F202007131042446704-rtukun-halk-tv-ve-tele-1-icin-aldigi-ekran-karartma-karari-yargida%2F

96 <https://tele1.com.tr/rtukten-hakan-muhafiz-icin-sansur-sinyali-188647/>

97 <https://t24.com.tr/haber/rtuk-ten-reklam-kurulu-na-yeni-temsilci-yeni-uye-ibrahim-uslu-da-dort-koltuk-sahibi-bir-burokrat,891815>

98 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/rtuk-uyesi-ilhan-tascidan-kurula-akit-tv-icin-laiklik-vurgulu-inceleme-talebi-1752640>

21 Temmuz 2020

• Ankara 4. İdare Mahkemesi, *RTÜK*'ün, *Tele 1*'e verdiği beş günlük ekran karatma cezasının “basın özgürlüğü ve yurttaşların haber alma hakkına müdahale” niteliğinde olduğuna hükmederek, cezanın yürütmesinin durdurulmasına oy birliğiyle karar verdi. Mahkeme'nin kararında “Dava konusu işlemin, yayıncı kuruluşun televizyon yayınının durdurulmasına ilişkin işlem olması ve uygulanması halinde telafisi güç zarar doğabilecek nitelikte bulunması nedeniyle, Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nce bağlantı hakkında bir karar verinceye kadar dava konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir” denildi. *Tele 1* Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ da, “Sansüre karşı mücadelenin ilk etabını kazandık. Ankara Bölge İdare Mahkemesi ‘yürütmenin durdurulması’ kararı verdi. Karartmaya muhalif olan *RTÜK* üyeleri İlhan Taşçı ve Okan Konuralp'n itirazını karara bağladı. *Tele 1* ekranı kararmayacak” dedi.⁹⁹

22 Temmuz 2020

• CHP İzmir Milletvekili ve TBMM KİT Komisyonu üyesi Atila Sertel, *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin'in dört maaş iddialarına manipülasyon demesine karşılık Şahin'in ortalama maaşının 30.000 liraya yakın olduğunu öne sürdü. Sertel, Halkbank ile ilgili KİT Komisyonu toplantısında yönetim kurulu üyeleri maaşlarıyla ilgili sorusuna, “Bankamız 12.06.2020 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısı'nda alınan karar uyarınca; Yönetim Kurulu Üyelerinden uhdesinde kamu görevi bulunmayan üyeye 22.500 lira, uhdesinde kamu görevi bulunan üyeye 12.530 lira, Denetim Kurulu üyelerine de 10.140 lira ücret ödenmektedir” yanıtını aldığını açıkladı.¹⁰⁰

27 Temmuz 2020

• *RTÜK*'ün *Halk TV* hakkında aldığı beş günlük ekran karartma kararı, elektronik posta adresine tebliğ edildi. *RTÜK*'ün kararda *Halk TV*'nin, “Türkiye Cumhuriyeti Devletinin varlık ve bağımsızlığına, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Atatürk ilke ve inkılaplarına aykırı olamaz” maddesini ihlal ettiğine yönelik iddiada bulunduğu belirtildi. Ankara 16. İdare Mahkemesi'ne *Halk TV* avukatları yürütmenin durdurulması ve kararın iptali başvurusu yaptı. Eğer yürütmeyi durdurma kararı çıkmazsa, *Halk TV* ekranları, 1 Ağustos'tan itibaren beş gün süreyle karartılacak. *Halk TV*'den yapılan açıklamada ise “İfade ve basın özgürlüğü, AİHM ve AYM kararlarına dayanılarak yapılan itirazın nasıl sonuçlanacağı meçhulken, *RTÜK*'ün, mahkemeden mahkumiyet kararı çıkmış gibi o sözleri hatırlatmasının hiçbir hukuki temeli yoktur. Bu tavır, olsa olsa haksız ve ölçsüz ceza kararına kamuoyu nezdinde meşruiyet arama ve bağımsız olması gereken mahkemeleri etki altına alma çabasıdır. Hükümet uygulamalarına yönelik eleştirileri ‘TSK mensuplarını rencide etmek ve onları hafife almak’ şeklinde yorumlamak, TSK'nın gölgesine sığınmak ve halkın duygularını sömürerek haksız cezaya meşruiyet aramaktır. Yok eğer ‘öyle değil’ deniliyorsa, üyeleri arasında tek bir hukukçunun bulunmadığı *RTÜK*, kendisini mahkemeler yerine koyarak yetki aşımı yapıyor demektir” ifadelerini kullandı.¹⁰¹

28 Temmuz 2020

• Ankara 3. İdare Mahkemesi, *RTÜK*'ün *Halk TV*'ye verdiği beş günlük ekran karartma cezasıyla ilgili yürütmenin durdurulmasına karar verdi. *RTÜK* üyesi İlhan Taşçı, “*RTÜK*'ün *Halk TV*'ye verdiği beş günlük ekran karartma cezasına ilişkin açtığımız davada Ankara 3. İdare Mahkemesi, cezanın yürütmesinin durdurulmasına oy birliğiyle karar verdi”¹⁰² paylaşımıyla kararı duyurdu. Kararda, “yürütmenin durdurulması isteminin bağlantı hakkında verilen kararın kesinleşip Mahkememizce yeniden bir karar verinceye kadar geçici olarak kabulüne oy birliğiyle karar verilmiştir” denildi.¹⁰³

29 Temmuz 2020

99 <https://tele1.com.tr/son-dakika-mahkemeden-tele1-icin-karar-191824/>

100 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/rtuk-baskani-ebubekir-sahinin-maasi-dudak-ucuklatti-1753194>

101 <https://www.birgun.net/haber/rtuk-ekran-karartma-kararini-halk-tv-ye-teblig-etti-karar-yargiya-tasiniyor-309815>

102 <https://twitter.com/ilhantasci/status/1288143609196417024>

103 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/rtukun-cezasi-mahkeme-tarafindan-durduruldu-5958169/>

- RTÜK'ün beş günlük yayın durdurma¹⁰⁴ cezasına karşı *Halk TV* avukatlarınca yapılan başvuru üzerine Ankara 16. Ceza Mahkemesi, Ankara 3. İdare Mahkemesi'yle aynı gerekçe ile yürütmenin durdurulmasına karar verdi.¹⁰⁵
- CHP İstanbul İl Başkanı Dr. Canan Kaftancıoğlu, İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'na görevlerini kötüye kullandıkları ve halkın haber alma hakkını engelledikleri gerekçesiyle RTÜK üyeleri hakkında suç duyurusunda bulundu. Kaftancıoğlu'nun avukatı Aysemin Gülmez'un sunduğu dilekçede, "Anayasanın, 28. maddesinde düzenlenen haber alma hakkı, 26. maddesinde yer alan düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti ve bilgiye erişme hakkı kısıtlanmaktadır. Anayasanın 25. maddesinde düzenlenen düşünce ve kanaat hürriyeti doğrudan sınırlanmıştır. RTÜK kamu yararı ile değil siyasi saik ile hareket etmektedir. İlgili işlemin yürütmesinin durdurulmasına ve iptaline karar verilmesi hususunda gereğinin yapılmasını arz ve talep ederiz" denildi.¹⁰⁶

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler

2 Temmuz 2020

- Gazeteciler Cemiyeti, RTÜK tarafından *Halk TV* ve *Tele 1*'e beş gün yayın durdurma cezası verilmesine, "Durum tam anlamıyla caydırma, bezdirme, susturma, eleştiriye imkan bırakmama olayıdır" tepkisini gösterdi.¹⁰⁷ Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın medyayı "virüslerden temizleme" sözleri arkasından tırmanmaya başlayan muhalif yayınlara tahammülsüzlüğün sadece geçici olarak özgür ve özgün yayıncılık yapmaya çalışan basın kuruluşlarının, televizyon kanallarının sesini kesmediğini, Türkiye'yi layık olmadığı "hür olmayan ülkeler" ligine ittiğini belirtti. Bilgin, "İktidarın sansürcüsü gibi davranan RTÜK, demokrasinin temel direklerinden biri olan ve hem anayasal hem de evrensel koruma altına alınan basın özgürlüğüne öldürücü darbe vurdu. Kişiler ve kurumlar elbette ki eleştirilecek, sorgulanacaktır. Bu davranış şekli kabul edilemez" dedi.¹⁰⁸
- Aralarında Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), İzmir Gazeteciler Cemiyeti ve Türkiye Gazeteciler Federasyonu'nun yer aldığı meslek örgütleri, "Kalemi de kıdemi de vermeyiz" başlıklı ortak açıklamada, kıdem tazminatı konusunda taleplerini sıraladı.¹⁰⁹ Açıklamada, "Kıdem tazminatı çalışan ücretinin bir parçasıdır. Ödemesi sonraya bırakılmış ücrettir. Kıdem tazminatını tartışmaya açmak yerine çalışanların haklarını, ekonomik ve sosyal refahlarını, iş güvencelerini artıracak tedbirleri gündeminize alın. Basın özgürlüğü, demokrasinin ve halkın haber alma hürriyetinin teminatıdır. Özgürlüklerin önündeki yasal engelleri kaldırın. Cezaevindeki meslektaşlarımızı serbest bırakın. Gazetecilerin mesleki güvencelerini artırın. Güçlü sendika ve meslek örgütleri sağlıklı demokrasiler için vazgeçilmezdir. Ülkemizin taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerine uyumlu bir şekilde sendikalaşma ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engelleri kaldırın" önerileri yer aldı.¹¹⁰
- Gazeteciler Cemiyeti, Türkiye Gazeteciler Sendikası, Ekonomi Muhabirleri Derneği, Diplomasi Muhabirleri Derneği, Foto Muhabirleri Derneği, Haber Kameramanları Derneği, Parlamento Muhabirleri Derneği ve diğer ihtisas meslek dernekleri, TBMM Başkanı Mustafa Şentop'a meslekle ilgili durum değerlendirmesi ve çözüm önerilerine ilişkin taleplerini ilettiler. Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin'in imzasıyla sunulan, "Basın Hukuku Alanında Acil Çözüm Bekleyen Sorunlar, Mevcut Durum ve Çözüm Önerileri" başlıklı metinde, "Covid-19 virüsü salgını nedeniyle meslek kanunlarında özellikle çalışma ve sosyal güvenlik alanında yapılacak düzenlemeler hayati önem taşımaktadır. En başta gündeme getirmek istediğimiz husus, AYM'nin iptal kararı ile gündeme gelen yıpranma payı hakkının dokuz aylık yürürlüğe girme süresi de dikkate alınarak Kasım 2020'den önce yasalaştırılmasıdır" denildi. Çözümlemesi beklenen konular

104 <http://susma24.com/halk-tvye-verilen-ceza-durduruldu/>

105 <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/27/halk-tv-ekran-karartma-cezasini-yargiya-tasidi/>

106 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/kaftancioglundan-rtuk-uyeleri-hakkinda-suc-duyurusu-5959581/>

107 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/gazeteciler-cemiyeti-halk-tv-ve-tele-1e-5-gun-yayin-durdurma-cezasi-verilmesini-kinadi-5906023/>

108 <http://www.gazetecilercemiyeti.org.tr/gazeteciler-cemiyeti-halk-tv-ve-tele-1e-5-gun-yayin-durdurma-cezasi-verilmesini-kinadi/>

109 <https://tgs.org.tr/kalemi-de-kidemi-de-vermeyiz/>

110 <http://bianet.org/bianet/medya/226740-kalemi-de-kidemi-de-vermeyiz>

arasında ise “AYM’nin 5953 sayılı kanun kapsamındaki fazla mesai ve ücret alacaklarına uygulanan faiz oranlarıyla ilgili maddelerini iptal etmesinin basın emekçilerini korumasız bıraktığı ve iptal edilen günlük yüzde 5’lik gecikme faizi yerine mevduata uygulanan en yüksek faiz oranının kanunlaşması ve basın çalışanlarına altı ay- bir yıl ücretlere karşılık belirlenecek tazminat hakkının tanınması. AYM’nin basın ve gazetecilik alanında faaliyet gösteren çalışanlara karşı fiili hizmet süresi düzenleyen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası’nın iptali karşısında yaşanan boşluk ve boşluğun Basın Kartı hak sahipliği ile ilişkisi ve AYM’nin ortaya koyduğu gerekçe karşısında yapılması gerekenler. Basın Kartı hak sahipliği ile ilgili AYM kararı karşısında yasal düzenleme zorunluluğu, hukuki belirlilik ile serbest çalışan gazeteciler ile internet gazeteciliğinin düzenlenmesi, BİK ile ilişkilendirilmesi ve son olarak da Yargıtay 16. Ceza Dairesi’nin verdiği karar karşısında internette yayımlanan haberlere karşı ceza davası açılmasında dava açma süresinin öngörülmesi” maddeleri yer aldı. Metinde Avukat Gökhan Tekşen’in hukuki görüş raporuna yer verildi. Türkiye Gazeteciler Sendikası, Gazeteciler Cemiyeti, İzmir Gazeteciler Cemiyeti, Çukurova Gazeteciler Cemiyeti ve Türkiye Gazeteciler Federasyonu tarafından yayınlanan ortak açıklamada, “İşsizlik oranının yüzde 30’un üzerinde olduğu medya sektöründe, gazetecilerin güvencesiz ve düşük ücretli çalışma koşullarını değiştirmek için kıdem tazminatı hakkını aşındıracak her türlü girişimin karşındayız. Kıdem tazminatının tartışmaya açılmasının iki temel sebebi var. Birincisi, 2020-2022 dönemini kapsayan Resmi Yeni Ekonomi Programı’nda kıdem tazminatının, Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi (TES) adı altında deregülasyona tabi tutulması önerisidir. Bu programda TES vasıtasıyla sıcak para ihtiyacını karşılamak ve tasarrufları artırarak sermaye piyasaları için kaynak oluşturmak hedeflenmiştir. İkinci sebep ise kıdem tazminatı hakkını ortadan kaldırarak çalışma hayatını daha da esnekletmek, çalışanların iş güvencesini yıpratmak, işten atmayı kolaylaştırmaktır” ifadeleri kullanıldı. Son olarak “Kıdem tazminatını tartışmaya açmak yerine çalışanların haklarını, ekonomik ve sosyal refahlarını, iş güvencelerini artıracak tedbirleri gündeminize alın, Cezaevindeki meslektaşlarımızı serbest bırakın. Gazetecilerin mesleki güvencelerini artırın, Ülkemizin taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerine uyumlu bir şekilde sendikalaşma ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engelleri kaldırın” talepleri sıralandı.¹¹¹

3 Temmuz 2020

- HDP Grup Başkanvekili Meral Danış Beştaş, “AKP-MHP’nin “çoklu baro” teklifine karşı TBMM önünde nöbetteki baro başkanları ile görüşmeye çalıştığı sırada gazeteci Sibel Hürtaş’ın gözaltına alınmasıyla ilgili “Bir kadın gazetecinin darp edilerek gözaltına alınması kabul edilebilir değildir. Derhal serbest bırakılmalıdır” dedi.¹¹²

- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, TGS Ankara Şube Yöneticisi Sibel Hürtaş’ın gözaltına alınmasına, “Adalet sisteminde köklü etkisi olacak baroları bölmeyi öngören yasa değişikliği teklifinin görüşüldüğü Adalet Komisyonu’na katılmaları kabul edilmeyen baro başkanlarıyla ilgili gelişmeleri takip eden gazeteci Hürtaş’ın gözaltına alınması, kötü muameleye uğramasını kınıyoruz. Gazetecilik suç değildir. Meslektaşımızın serbest bırakılmasını talep ediyoruz” tepkisini gösterdi.¹¹³ CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, “Sibel Hürtaş gazetecidir! Baroların protestosunu izlemek gazetecilik faaliyetidir. Hukuksuzca gözaltına alınan Sibel Hürtaş derhal serbest bırakılmalıdır” dedi.¹¹⁴

- İfade Özgürlüğü Derneği’nin hazırladığı “Engelli Web 2019 Raporu” Türkiye’de uygulanan internet yasaklarını açıkladı. “Buzdağının Görünmeyen Yüzü” başlıklı raporda, “2019 sonu itibarıyla” Türkiye’den 408.494 web sitesinin erişime engellendiği, 130 bin URL adresine, yedi bin *Twitter* hesabına, 40 bin *tweet*’e, 10 bin *YouTube* videosuna ve 6.200 *Facebook* içeriğine de yasa uyarınca erişim engeli getirildiği kaydedildi. Rapora göre, Türkiye’den toplam 61.049 alan adı erişime engellendi. 2019’da “en çok haberi engellenen haber sitesi” kategorisinde 336 haberle *Hürriyet* ilk sırada yer aldı. 226 haberi erişime engellenen *Haberler.com* ikinci, 222 haberi erişime

111 <http://www.24saatgazetesi.com/yipranma-hakki-internet-gazetecilerinin-ozluk-haklari-yeni-basin-yasasi/>

112 <https://www.birgun.net/haber/chp-li-altay-dan-meclis-kapisindaki-mudahaleye-tepki-polis-haddini-bilsin-307074>

113 <https://twitter.com/meraldanis/status/1279010556461146113>

114 <http://www.24saatgazetesi.com/tgs-yoneticisi-gazeteci-sibel-hurtas-baro-baskanlarinin-eyleminde-gozaltina-alindi/>

engellenen *Sabah* ise üçüncü oldu. Raporla ayrıca, 2012'nin başı ve 2019'un birinci yarısı yıl sonu itibarı ile *Twitter*'a dünya genelinde gönderilen yedi bin 396 mahkeme kararından toplam beş bin 487 (yüzde 74) mahkeme kararının Türkiye'den gönderildiği belirtilirken, Türkiye'nin bu kategoride açık ara birinci sırada yer aldığı vurgulandı. 1096 karar ile Rusya'nın ikinci sırada, 336 kararla Brezilya'nın üçüncü sırada yer aldığı anlatıldı. Prof. Dr. Yaman Akdeniz de, sosyal ağların Türkiye'de ofis açmalarının tehlikeli olacağını belirterek, "Geldikleri zaman Türk hukukunun bir parçası olacaklar. Sulh ceza hakimlikleri ne karar verirse uygulamak zorunda olacaklar. Ayrıca Türkiye'deki kullanıcıların kişisel verilerini de paylaşmak zorunda olacaklar" dedi.¹¹⁵

4 Temmuz 2020

- Kimi televizyon kuruluşlarının yöneticileri *Kanal V* Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Okan Kaya'nın davetlisi olarak Antalya'da buldukları illerde bağımsız basını temsil etme iddiasıyla bir araya geldi. *Kanal 3, ES TV, ER TV, Mercan TV, Olaytürk TV, Mavikaradeniz TV, Çiftçi TV, kanal 23, DEHA TV, kanal 15, Kanal V, ARTI* dijital medya temsilcileri televizyon yayıncılığında yaşananları tartıştılar.¹¹⁶

6 Temmuz 2020

- Türkiye Gazeteciler Federasyonu Genel Başkanı Yılmaz Karaca, *RTÜK*'ün *Halk TV* ve *Tele 1*'e verilen beş günlük yayın durma cezasını, "RTÜK cezaları haber alma hakkını engelliyor" sözleriyle değerlendirdi. Bunun gazetecilik mesleğine müdahale olduğunu belirten Karaca, söz konusu cezaların ağır olduğunu söyleyerek, "Basın özgürlüğü, anayasal güvence altına alınmış ve hiçbir kurumun müdahalesi olmaksızın özgür bir şekilde yayın faaliyetlerini sürdürmeyi kapsamaktadır" dedi.¹¹⁷

- Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) Yönetim Kurulu, gazetecilere ve basın kuruluşlarına yönelik son yaptırımlara tepki göstererek, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, *RTÜK* Başkanı Ebubekir Şahin ve BİK Başkanı Rıdvan Duran'ın, "basın özgürlüğüne yönelik saldırılarda simge isimler haline geldiklerini" bildirdi. Soylu, Şahin ve Duran'ın istifa etmesi çağrısı yapılan açıklamada, "Hukuk devleti ilkelerini yok sayarak tehditler savuran, kendilerini yargının yerine koyarak cezalar kesen, temel insan haklarından düşünce ve ifade özgürlüğü ile basın özgürlüğüne yönelik her geçen gün artan saldırılar, bizzat anayasal sorumluluk üstlenmiş kişilerden kaynaklanmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasasını ihlal etmek, toplumsal sözleşmeyi ayakları almaktan dolayı istifa etmelidirler. Bakanlar ya da bürokratlar tehdit, hakaret ve hedef göstermeye varan söylemleriyle gazetecileri yıldıracağını düşünüyorsa dönüp geçmişe bakmalıdır. Makamların geçici, gazeteciliğin kalıcı olduğunu göreceklerdir" denildi.¹¹⁸

- *Tele 1, RTÜK*'ün *Tele 1* ve *Halk TV*'ye verilen beş günlük ekran karartma cezasına karşı, "Aydınlık için bir dakika karartma" duyurusuyla, tüm televizyon kanalları beş gün boyunca saat 21.00'de bir dakikalık ekran karartmaya çağırdı. *Tele 1* Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ, çağrısını, "Anayasa ile teminat altına alınan basın, ifade ve düşünce özgürlüğü bugün ağır bir tehdit altındadır. Türkiye'nin içinden geçtiği ve yönünü aradığı bu tarihsel dönemde, *RTÜK* bir sansür ve baskı aygıtı olarak kullanılmaktadır. Son olarak verilen beş günlük ekran karartma cezaları, son 25 yılın en ağır yaptırımıdır. Dolayısıyla, söz konusu cezalara karşı çıkmak, gerçekte her eğilimden yurttaşın anayasal hak ve özgürlüklerini savunmak anlamına gelecektir. Bu nedenle, *Tele 1* ve *Halk TV* ekranlarının karartılacağı beş gün boyunca, saat 21.00'de *RTÜK*'ün ekran karartma cezalarını doğru bulmayan bütün televizyon kanallarını bir dakika süreyle ekran karartmaya çağırıyoruz. Bu süre içinde, *Tele 1* ve *Halk TV*'ye uygulanan sansüre karşı çıkan aydınların, gazetecilerin, akademisyenlerin, siyasetçilerin de davet edilecekleri hiçbir televizyon programına katılmamalarını öneriyoruz. Düşünce ve ifade özgürlüğünden yana bütün meslektaşlarımızın bu çağrıya uyacağına inanıyor, basın ve ifade özgürlüğü için bütün toplumu dayanışmaya çağırıyoruz" sözleriyle yaptı. *Fox*

115 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ifade-ozgurlugu-derneginin-raporu-turkiyedeki-yasaklari-gozler-onune-serdi-1749094>

116 <http://www.anadolugazetesi.com/yerel-televizyonlardan-guc-birligi-135537.html>

117 <http://www.corumhaber.net/iskilip/rtuk-cezaları-haber-alma-hakkini-engelliyor-h108994.html>

118 <https://www.gazeteleruzgarli.com/cgdden-basin-ozgurlugune-yonelik-saldirilarin-simge-isimlerine-istifa-cagrisi/>

TV ana haber sunucusu Fatih Portakal'ın bu çağrıya ilişkin “Önemli olan zor zamanlarda inatlaşma değil, sürdürülebilirlik” paylaşımına karşılık *Tele 1*'in sosyal medya hesabından ise “Bu bir demokrasi ve dayanışma testi. Zorlama yok. Ya varsınız ya yoksunuz. İkilem bu kadar basit” paylaşımı yapıldı.¹¹⁹

7 Temmuz 2020

- Şanlıurfa Gazeteciler Derneği Başkanı Kamil Güler, Şanlıurfa Baro Başkanı Abdullah Öncel'in çoklu baro düzenlemesiyle ilgili “Yürüdük, tartaklandık, meclis kapılarında sabahladık. Lahmacundaki soğan kadar Urfa mahalli basınında merak uyandırmadık. Bu utanç da sizin olsun” paylaşımına tepki gösterdi. Güler, “Şanlıurfa'daki gazetelere abone olup takip etmeyen, yerel televizyonlara destek vermeyen, gazetecilerin oluşturduğu meslek kuruluşlarını ve gazeteleri bugüne kadar ziyaret etmeyen ve medya ilişkileri sadece basın bülteni geçip haberlerini yayınlamak olarak gören baronun Şanlıurfa medyasına karşı bu tavrına rağmen haber değeri taşıyan açıklamaları basın kuruluşlarında yer bulmuştur. Şanlıurfa'daki yerel basın devamlı doğrunun, Şanlıurfa halkının ve ülkenin bölünmez bütünlüğünün yanında olmuş bundan sonra da olmayan devam edecektir. Abdullah Öncel'i bu açıklamasından dolayı kınıyor, yerel basından özür dilemeye davet ediyoruz” dedi. Küresel Gazeteciler Konseyi İl Temsilcisi Celal Çiftçi ise, açıklamayı kabul edilemez bulduğunu açıkladı. Şanlıurfa İnternet Habercileri ve Gazetecileri Derneği (ŞİHA-DER) Başkanı Ömer Dodanlı da tepki gösterdi.¹²⁰

- Yozgat'ta yayımlanan *Sorgun Postası* sahibi Şahin Özmen, *Sorgun Selam* Sahibi Durali Doğan, *Sorgun Sıla Haber* Sahibi Rasim Doğan, *Gerçek Haber* Sahibi Halit Yılmaz bir araya gelerek matbaacılık ve gazetecilik sektörlerinin sıkıntılarını dile getirdikleri ortak bir basın açıklaması yaptı. Açıklamada, “Bizler Sorgun'da yıllardır gazetecilik faaliyetinin yanı sıra matbaacılık sektöründe de çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Gazetelerimizle Sorgun kamuoyunun nabzını tutuyoruz. Ancak Sorgun'da sivil toplum kuruluşları, okullar, kurumlar matbaacılık faaliyetini Sorgun dışında yaptırılmayı alışkanlık haline getirdiler. Bizler Sorgun'dan ekmeğini kazanıp, yine Sorgun'a emek veren gazeteciler olarak bu durumu hoş karşılamadığımızı kamuoyuyla paylaşma ihtiyacı duyduk. Sorgun Ticaret ve Sanayi Odası da ‘Ekonomik Bakış’ dergisinin üçüncü sayısını da Sorgun'da hiçbir matbaadan teklif almadan, yine Yozgat'ta matbaası bile olmayan ajansa bastırarak, buradaki matbaa ve gazeteleri yok saymıştır” denildi.¹²¹

9 Temmuz 2020

- ÇGD, RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin ve kurul üyesi İlhan Taşçı arasındaki tartışmaya “RTÜK'ün basın özgürlüğünü yok eden kararlarını kurum içi bir konu olarak göstermeye çalışan Şahin'in, RTÜK üyeliği görevini, kurumun özerk yapısı ve basın özgürlüğünü koruma çerçevesinde yürüten Taşçı'ya yönelik açıklamaları, gözdağı verme amaçlıdır” dedi. Açıklamada, “Taşçı'nın RTÜK'teki çifte standartlı, tarafsız kararları kamuoyuna duyurması, üstlendiği sorumluluğun gereği olup, aynı sorumlulukla davranması gerekenlerin bundan rahatsızlık duyması, görevlerini yapmadıklarının açık göstergesidir” diyerek “Buradaki asıl ayırım gazeteci kökenli olup olmamaktır ki Şahin'e tavsiyemiz, aynı çatı altında görev yaptığı deneyimli gazeteci Taşçı'ya kulak verip, olabildiğince deneyimlerinden faydalanmasıdır. Alması gereken ilk ders de RTÜK'ün çiftlik, kendisinin başkahya, basının ise terbiye edilecek bir meslek olmadığıdır” denildi.¹²²

- Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD), İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi'nin ilk duruşmada tahliye ettiği ancak 24 saat sonra yeniden tutuklanan ÇHD ve Halkın Hukuk Bürosu üyeleri Ebru Timtik ve Aytac Ünsal'ın açlık grevine başladığını anımsatarak, tahliye edilmeleri çağrısı yaptı. Avukat Didem Baydar Ünsal, ÇHD adına yaptığı açıklamada, “Timtik ve Ünsal'ın adil yargılanma talebiyle başladığı ölüm orucu eylemi devam ediyor. Bugün çalışma ve mücadele arkadaşım Ebru açlığının 189. gününde. Eşim Aytac açlığının 158. gününde. Neredeyse iki senedir bu

119 <http://susma24.com/tele1den-aydinlik-icin-1-dakika-karartma-cagrisi/>

120 <https://www.ihha.com.tr/sanliurfa-haberleri/gazetecilerden-baro-baskanina-tepki-2646640/>

121 <http://www.sorgunpostasi.com/?p=50922>

122 <https://www.gazeteceruzgarli.com/cgd-ebubekir-sahin-tascidan-gazetecilik-dersi-alsin/>

mevdanda adalet talebimizi haykırıyoruz. 18 avukata 159 yıl ceza verilen bu dosyadaki adaletsizliklerin son bulması. Ancak tahliye edilirlse sağlıklı bir şekilde savunma haklarını kullanabilecek ve adil yargılanma hakkından faydalanabilecekler” dedi. Bu arada İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Kadir Alpar ve üye hakimi Serkan Baş ise İstanbul 15. Asliye Ticaret Mahkemesi’ne sürgün edilmişti. 2017’de Halkın Hukuk Bürosu ve ÇHD üyesi 18 avukat gözaltına alınmıştı. 20 Mart 2019’da yapılan yargılama sonucu yeni mahkeme heyeti, 18 avukata “örgüt üyeliği” ve “örgüt yöneticiliği” iddialarıyla muhtelif sürelerle hapis cezaları vermişti. Timtik’e “örgüt üyeliği” suçlamasıyla 13 yıl altı ay, Ünsal’a ise 10 yıl altı ay hapis cezası verilmişti.¹²³

14 Temmuz 2020

- Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu (MKGP) ve Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG), Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu Sözcüsü ve *Jin News* editörü Ayşe Güney’in Diyarbakır’da gözaltına alınmasına, “Her siyasi operasyonda gazeteciler hedef haline getirilerek gözaltına alınıyor. Güney’in gözaltına alınmasıyla kadın gazetecilerin hedef haline geldiğine bir kez daha tanıklık ediyoruz” dedi. Açıklamada, “Türkiye’de özgür basına yönelik baskılara her geçen gün bir yenisi ekleniyor. Platform sözcümüz Güney sabah saatlerinde evine yapılan operasyonda gözaltına alındı. Gazetecilik dün suç olmadığı gibi bugün de suç değildir, yarın da suç olmayacaktır. Güney serbest bırakılsın. Yaşadığı ve çalıştığı adresi bilinmesine rağmen ve telefona ifadeye çağırılması mümkün iken sabah 04.30’da evine yapılan baskınla gözaltına alınan Güney, Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü’nde tutuluyor”¹²⁴ denildi.¹²⁵

- Sinema eleştirmeni Tunca Arslan, *TRT 2*’de yayımlanan “Köprü” dizisindeki “Seks yaptığımıza göre dışarıda da birlikte görünebiliriz” cümlesinin “Birlikte uyuduğumuza göre...” diye değiştirilmesini eleştirdi. Arslan, “*TRT 2*’nin ‘Bron/Bröen’de ‘Seks yaptığımıza göre dışarıda da birlikte görünebiliriz’ cümlesini ‘Birlikte uyuduğumuza göre...’ diye değiştirmesi çok zekice! Bütün ‘sakıncalı sahnelerini’ kasap bıçaklarıyla doğradıkları diziyi neden satın alıp ekrana getirdikleri ise muamma”¹²⁶ mesajını paylaştı.¹²⁷

17 Temmuz 2020

- Aralarında Edip Akbayram, Müjde Ar, Koray Arış, Engin Ayça, Orhan Aydın, Enver Aysever, Rutkay Aziz ve Taner Barlas’ın bulunduğu “Sanatçılar Girişimi”nden 52 aydın ve sanatçı, çoklu baro, kıdem tazminatı ve infaz yasası gibi son dönemde ülke gündemindeki tartışmalara ilişkin ortak bildiri yayımladı. Sanatçılar Girişimi, düşünceleriyle nedeniyle sanatçıları yargı önüne yem gibi atan bir süreç yaşandığını ifade etti. Bildiride, “Gelmiş geçmiş en büyük deprem felaketinin beklenmekte olduğu İstanbul’umuzun üzerinde Kanal İstanbul denilen ölümcül rant kılıcı salanıyor. Cumhuriyetimizin değerleri alt üst edilmiş. Monarşi hayranlığı körükleniyor. Osmanlı İmparatorluğu’nun birkaç yüz yılı kapsayan aydınlanma çabaları göz ardı edilerek en karanlık, en gerici, en baskıcı dönemleri ve kişileri baş tacı ediliyor. Barolar ayaklar altında. Hukuk güvenirliliğini yitirmiş. Büyük Millet Meclisi işlevinden uzaklaştırılarak etkisizleştirilmiş. Emekçinin kıdem tazminatı yağmalanmakta. Korkmuyoruz. Bütün yurttaşlarımızı daha cesur daha özgüvenli, daha inançlı ve kararlı olmaya çağırıyoruz” denildi.¹²⁸

- CHP Sinop Milletvekili Barış Karadeniz, BİK’in Mart ayında ilan potansiyelini artırmaya yönelik aldığı her ilde BİK temsilciliği açılması kararıyla yerel basında maddi kayıplara yol açacağını belirtti. Karadeniz, BİK’in büyük şehirlerde ve ilan geliri yüksek olan yerlerde halihazırda şubesi bulunduğunu ifade ederek, “1 Ağustos’tan itibaren BİK aldığı karar ile şubesi bulunmayan yerlerde temsilcilikler açarak tüm il ve ilçelerdeki gazeteleri şubelere bağlama kararı almıştır. BİK’in aldığı yüzde 15’lik pay görünüşte küçük gibi görünmesine karşılık gazetelere yeni bir ortaktır. İlan sayısı, reklam payı her geçen gün düşerken, doğrudan temin ve pazarlık usulüyle

¹²³ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/09/iki-avukatin-olum-oruclari-kritik-esikte/>

¹²⁴ <http://mezopotamyaajansi22.com/tum-haberler/content/view/103682>

¹²⁵ <https://dokuz8haber.net/medya/basinozgurlugu/gazeteci-ayse-guneyin-gozaltina-alinmasina-tepki-boyun-egmeyecegiz/>

¹²⁶ <https://twitter.com/TuncaArslan/status/1282797017270452231>

¹²⁷ <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/kultur-sanat-haberleri/kopru-dizisinde-seks-yaptigimiza-gore-cumlesine-sansur/>

¹²⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/sanatcilardan-ortak-bildiri-korkmuyoruz-yurttaslarimizi-daha-cesur-olmaya-cagiriyoruz-1752114>

alımların ihalesiz bir şekilde yapılması zaten yerel gazeteleri büyük sıkıntıya sokmaktadır. Buna bağlı olarak valiliklere bağlı olan gazetelerin BİK'e bağlanacak olması bu gazetelerin bitirilişi demektir. BİK'in, küçük illerde şubeleşme çalışmalarını anlayamıyoruz. Uygulamayla zaten zor durumda olan yerel basın üzerinden birilerine iş ve gelir kapısı mı oluşturmak istenmektedir? Gazeteleri zor durumda bırakacak bu uygulamayla Anadolu'da, ilimizde, ilçemizde demokrasimize katkı sunan gazetelerin kapanmasını istemiyorsak, bu uygulamanın durdurularak, BİK'in şubesi olan illerde görevini sürdürmesini, küçük illerde yayın yapan yerel gazetelere yeni bir yük yüklememesini bekliyoruz" dedi.¹²⁹

18 Temmuz 2020

- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da katıldığı Bursa-Gemlik'te yerli otomobil fabrikası Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu'nun (TOGG) temel atma töreninde Bursa medyasına akreditasyon daveti yapılmadığı belirtildi. Bunun gerekçesi olarak Covid-19 virüsü salgını olarak işaret edildi. Bursa'daki basın mensupları bu duruma tepki gösterdi.¹³⁰ Gazeteci Atilla Sağın, "Pandemi var Bursa basınına akredite yok" başlıklı yazısında "İkinci Babıali" değerlendirmesinde bulundu. Sağın, "Türkiye'nin son yıllardaki en önemli yatırımlarından biri olan 'Yerli Otomobil Fabrikası' projesinin temel atma töreninde Bursa kamuoyu hafızasına ve tarihe not düşecek olan Bursa gazetecilerinin dâhil edilmemesi pandemi açısından doğru kabul edilebilir olmakla beraber yine de bir yol bulunmalıydı" dedi.¹³¹

20 Temmuz 2020

- Bursa Uludağ Üniversitesi'nin "halkı yanlış bilgilendirdiği" ve "paniğe yönlendirici açıklamalar yaptığı" iddialarıyla hakkında soruşturma başlattığı Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı öğretim üyesi ve Türk Tabipleri Birliği (TTB) Covid-19 İzleme Kurulu üyesi Prof. Dr. Kayıhan Pala'ya destek için 44 tabip odası ortak gazete ilanı yayımladı. İlanda, "Pala'ya açılan soruşturmayı halkın doğru, bilimsel, gerçek bilgiye ulaşma hakkına, bilim insanının akademik özgürlüğüne, Türkiye'de hekimlerin birlikteliğinin sesi olan tabip odalarına ve TTB'ye saldırı olarak görüyoruz, kabul etmiyoruz. Belirsizlik ve yetersiz bilginin kuşattığı panik ikliminden ancak güven veren bilim insanlarının topluma seslenmesiyle çıkılır. Bu niteliklere sahip bilim insanlarının açık sözlü, içten, gerçeği salamayan paylaşımlarıyla panik azalır" denildi. Pala, 21 Nisan'da, *enBursa.com*'a "Türkiye'de henüz salgının tepe noktasını görmediğimizi düşünüyoruz. Ben iki üç hafta kadar önce tepe noktasının 20-27 Nisan arasında gözlenebileceğini, ondan sonra bir azalma olacağını ve Haziran'ın ikinci haftasına kadar da sönümleneceğini tahmin ettiğimi yazmıştım. Bu tahminin ne kadar geçerli olacağını bu hafta hep birlikte göreceğiz" demişti. Bursa Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğü, Pala'yı Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'na şikayet etmiş, savcılık ise soruşturma sonunda "görevsizlik" kararı vermişti. Uludağ Üniversitesi yönetimi ise, Pala hakkında soruşturma başlatmıştı.¹³²

21 Temmuz 2020

- Türkiye'nin farklı yerlerinden 44 tabip odası başkanı ve Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi üyeleri, sendikalar, işçi temsilcileri, köylüler ve milletvekilleri, Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim üyesi ve TTB Covid-19 İzleme Kurulu üyesi Prof. Dr. Kayıhan Pala'ya destek için Bursa Uludağ Üniversitesi Rektörlüğü önünde toplandı. Grup, "Pala, pandemi gerçeklerinin sözcüsü, bilimsel tutumun onurlu simgesidir", "Bilgi varsa panik yoktur", "Bilim insanı bağımsızdır" yazılı dövizler taşıdı. Bu arada Dünya Tabipler Birliği ve Avrupa Hekimler Daimi Komitesi, ortak bir mektup kaleme alarak, "Prof. Pala, mesleğinin gereklerini yerine getirme dışında bir iş yapmamıştır. Doktorlar olarak hepimiz, her şeyden önce insan yaşamını koruma yemini etmiş kişileriz. Bağlı olduğumuz Uluslararası Tıbbi Etik Kuralları bir

129 <http://www.ayancikgazetesi.com/yerel-gazeteleri-bitirebilir/52476>

130 <https://www.bgazete.com.tr/haber/5011431/bursa-medyasina-togg-buyuk-ayip>

131 <http://www.bursaport.com/haber/bursa-medyasi-gemlik-teki-torene-davet-edilmedi-109059.html>

132 <https://t24.com.tr/haber/44-tabip-odasindan-kayihan-pala-icin-aciklama-sorusturma-odalara-ve-ttb-ye-saldiridir,891780>

doktorun her durumda bağımsız mesleki yargısına başvurmasını ve mesleğinde en yüksek standartları gözetmesini öngörür. Mesleki özerklik ve klinik bağımsızlık, tüm hastalara ve toplumun her kesimine nitelikli sağlık bakım ve hizmeti sağlanması açısından temel öğelerdir. Dile getirdiğimiz bu hususları dikkate alacağımıza ve Prof. Pala hakkında soruşturmaya yer olmadığı kararı vereceğinize inanıyoruz” tepkisini dile getirdi. TTB Başkanı Sinan Adıyaman ise valilik, savcılık ve üniversite rektörlüğünün tavrını eleştirerek, “Her üç kurumun tutumu, toplumun bilgilenme hakkına ve bilim insanına yöneltilmiş bir tacizdir” dedi.¹³³

22 Temmuz 2020

- Gazeteciler Cemiyeti tarafından yayınlanan Özgürlük için Basın (ÖiB) Projesi Haziran dönemi raporuna göre, Haziran ayında 49’u hükümlü ve 43’ü de gözaltında olmak üzere hapisteki gazeteci sayısının 92 olduğu belirtildi. Raporda, ay içinde baro başkanlarının başlattığı “Savunma Yürüyor” eylemi başta olmak üzere meslek ve sivil toplum örgütü temsilcilerince yapılmak istenen basın açıklaması girişimlerinin engellendiği, *Oda TV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız başta olmak üzere gazetecilerin henüz haberleştirilmediği haberler nedeniyle yargı süreçlerine maruz bırakıldığı ve “Cumhurbaşkanına hakaret” gerekçesiyle çok sayıda gazeteci ve siyasi hakkında yasal işlem yapıldığına dikkat çekildi. Rapor dolayısıyla açıklama yapan Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, “Gazetecilik yerine maalesef kutuplaştırıcı siyaset baskısı altında haberler ve haberlilik şekilleniyor. Haziran ayında meslek veya sivil toplum örgütü temsilcilerince planlanan basın açıklaması girişimleri sıkça polis müdahalesine maruz kaldı. Baro başkanlarıncı Ankara’ya sembolik giriş yürüyüşü ve basın açıklaması engellendi. Önümüzdeki günlerde sosyal medyayı dolayısıyla hem basın hem de ifade özgürlüğünü etkileyecek nasıl bir düzenlemenin hayata geçirileceği yönündeki endişeleri arttırdı. ‘Cumhurbaşkanı’na hakaret’ gerekçeli adli süreçler raporda sıklıkla yer almayı sürdürdü. Meslektaşlarımız tartışmalı yargı süreçleriyle mahkum edilmenin yanı sıra haklarında hüküm verilmeksizin hapis hanelerde tutuklu yargılanma kararlarıyla cezalandırılıyorlar. Gazetecilerin mesleklerini yapmalarından dolayı hapis cezasıyla karşılaşmaları devam etse de Haziran’da hapisteki gözaltında ve hükümlü gazeteci sayısında belirgin bir azalma yaşandı” dedi.¹³⁴

23 Temmuz 2020

- CHP Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, iktidarın yasalaştırmayı planladığı “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin, kullanıcılara sansür getirdiğini ve bu yüzden teklifin yasalaşması halinde Anayasa Mahkemesi’ne yasanın iptal istemiyle başvuracaklarını aktardı.¹³⁵

- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, 24 Temmuz Basın Bayramı dolayısıyla “Hapiste 90’den fazla gazetecinin tutuklu veya hükümlü olarak bulunduğu, sansür, oto sansürün sıradanlaştığı, işinden ayrılan veya ayrılma zorunda bırakılan çok sayıda işsiz gazetecisiyle, erişim yasaklarıyla, karartılan ekranlarla Türkiye basın bayramını kutlayamamaktadır” dedi.¹³⁶ Bilgin, Lozan Antlaşması’nın yıldönümüne ilişkin de “24 Temmuz 1923’te imzalanan Lozan Antlaşmasıyla toprağıyla ve milletiyle bölünmez bir bütün olan Türkiye Cumhuriyeti’nin uluslararası camiada onurlu yerini almıştır. Ülkemizin birliği, beraberliği ve demokrasimizin sağlam temeller üzerinde ilerleyebilmesi hürriyet ortamının, basın özgürlüğünün, hukukun üstünlüğünün ve herkesin hukuk önünde eşitliğinin birbirinden ayrılmayacak önemde değerlerdir. Bu değerlere sahip çıkmak bugün her zamankinden daha anlamlı ve önemlidir” dedi.¹³⁷

- CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, 24 Temmuz Basın Bayramı’nda Sincan Cezaevi’nde ziyaret ettiği tutuklu gazeteciler *Oda TV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız ve

133 <https://www.dw.com/tr/hakk%C4%B1nda-soru%C5%9Fturma-a%C3%A7%C4%B1lan-palaya-destek-b%C3%BCy%C3%BCyor/a-54256949>

134 <http://www.24saatgazetesi.com/bilgin-basin-ve-ifade-ozgurlugunde-ilerleme-saglayamiyoruz/>

135 <https://www.birgun.net/haber/chp-sosyal-medya-sansuru-teklifi-yasalarsa-aym-ye-basvuracak-309391>

136 gazetecilercemiyeti.org.tr/gazeteciler-bu-yil-da-basin-bayrami-kutlamiyorlar/

137 https://ankahaber.net/haber/detay/bilgin_gazeteciler_bu_yil_da_basin_bayrami%E2%80%9D_kutlamiyorlar_12049

Rudaw muhabiri Rawin Sterk'in 24 Temmuz mesajlarını kamuoyuna ilettili. Yıldız, "Yazdığım üç haber nedeniyle burada tutukluyum. Haberlerim kamuoyuna mal olmuş konular. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kendisinin kamuoyuna anlattığı konular. Ama biz yazınca keyfi olarak cezaevinde tutuyorlar. Yaşadıklarımız eski FETÖ kumpaslarıyla neredeyse bire bir aynı. İsimsiz, imzasız bir ihbar mektubuyla dosya açılıyor. Dosyanın içinde hiçbir belge yok. O yüzden telefonumdan bilgisayarımda olmayan belge yaratmaya çalışıyorlar" dedi. Sterk, "Bizim tutukluluğumuzun hukukla, adaletle ilgisi yok. Türkiye'de Anayasa'yı, uluslararası sözleşmeleri, basın ve ifade özgürlüğünü hiçe sayan, aykırı bu tutuklamalar hepimiz adına utanç vericidir. Ama gerçeğin önünü hiçbir yalan kapatamaz. Birileri halkın haber alma hakkını savunan bizler bedel ödemek zorunda bırakılıyor" dedi.¹³⁸ Yıldız, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmada "siyasal ve askeri casusluk" suçlamasıyla 8 Haziran'da gözaltına alınmış ve 12 Haziran'da tutuklanmıştı.¹³⁹ Sterk ise, haber takibi esnasında yapılan "askeri sınır ihlali" suçlamasıyla gözaltına alınmış ve "ör-güt propagandası" suçlamasıyla 6 Mart'ta tutuklanmıştı.¹⁴⁰

24 Temmuz 2020

- Gazeteci Altan Öymen, Basın Özgürlüğü İçin Mücadele Günü'nün 112. yıldönümünde gazetecileri iddianame bile hazırlamadan tutuklayan bir süreç yaşandığını söyledi. Öymen, *RTÜK* ve *BİK*'in gazete ve televizyonlara yönelik ceza yaptırımlarıyla ilgili "*RTÜK* televizyonların bas-kıdan uzak olarak yayınlarına devam edebilmelerini, tarafsız davranabilmelerini garanti altına almak için kuruldu. Şimdi tam tersine taraflı yayın yaptıklarında üstlerine gidiyorlar. *BİK* muhalif gazetelere ceza vermek için kullanılıyor" dedi.¹⁴¹

- *Haberin Var mı İnisiyatifi*, "Biz gazeteciler, Basın Bayramı'nı kutlamıyoruz. Çünkü sansür, mevcut iktidar döneminde katlanarak devam ediyor" açıklamasıyla sosyal medyadan "Sansür var bayram yok" etiketiyle kampanya başlattı.¹⁴²

- CHP'li vekiller, Lozan Antlaşması'nın 97. yıl dönümünde Ankara, İzmir, Bursa, Eskişehir gibi illerde Atatürkçü Düşünce Derneği'nin (ADD) anma törenlerine yönelik valilik yasaklamalarına tepki gösterdi. Ankara'da CHP Genel Başkan Yardımcısı Yıldırım Kaya, CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel ve CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın araya girmesiyle ADD'nin Anıtkabir'e ziyaretine izin verildiği belirtildi. Kaya, "Anıtkabir'de böyle bir işlemin yapılması çok açık ve net Cumhuriyet ve Cumhuriyet devrimleriyle hesaplaşma anlayışıdır" derken, Özel de, "Birileri Lozan'ı küçümsemeye çalışırsunlar, bağımsızlığımızı yedi cihana tescil ettiren Türkiye'nin tapu senedi Lozan Barış Antlaşması'nın 97'nci yılında kurucu değerlerimize sahip çıkmaya devam edeceğiz" dedi. Bu arada Bursa'daki yasağa ise vatandaşlarca "Anıtkabir'e de Covid-19 nedeniyle alım olmadı. Burada basın açıklaması yasaklandı. Ayasofya'nın açılışına neden izin var? Orada salgın yok mu? Ayrıca siz Atatürk'ün imzaladığı Lozan antlaşmasına kanuna aykırı diyemezsiniz" tepkisi gösterildi.¹⁴³

- Ankara Bahçelievler'de 1978 yılında "Bahçelievler Katliamı" olarak bilinen yedi TİP üyesi öğrencinin öldürüldüğü olayda fail olan Haluk Kırcı'nın *Haber Global*'de konuk olması tartışma yarattı. Eski *RTÜK* üyesi Faruk Bildirici, "Yedi genci öldüren katile söz hakkı veren de onu yayımlayan da katliama ortak olmuştur. Katillerle aynı safta yer alır" açıklamasında bulundu.¹⁴⁴ Kırcı, programda "Katliamı neden gerçekleştirdiniz" sorusuna "Bahçelievler katliamı değildir. Biz öldürülen iki arkadaşımızın intikamı için oraya gittik" yanıtını verdi.¹⁴⁵ Kırcı, 8 Ekim 1978'de yedi TİP üyesini öldürmekten yargılanarak idam cezasına mahkum edilmişti. İnfaz kanunundan

138 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/tutuklu-gazeteciler-basin-bayraminda-cezaevinden-seslendi-sessiz-kalan-meslektaşlarim-ya-simdi-konussunlar-ya-da-1753605>

139 <https://www.dw.com/tr/gazeteci-m%C3%BCyesser-y%C4%B1ld%C4%B1z-tutukland%C4%B1/a-53781571>

140 <https://www.mlsaturkey.com.tr/rudaw-muhabiri-rawin-sterk-6-marttan-beri-tutuklu/>

141 <https://www.birgun.net/haber/kutlayacak-gun-birakmadilar-309456>

142 <https://www.birgun.net/haber/haberin-var-mi-inisiyatifi-nden-twitter-eylemi-sansurvarbayramyok-309495>

143 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/addin-lozan-antlasmasi-kutlamalari-yasaklandi-5949559/>

144 https://twitter.com/farukbildirici/status/1286500074634260480?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetem-bed%7Ctwterm%5E1286500074634260480%7Ctwgr%5E&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.gazeteduvar.com.tr%2Fgundem%2F2020%2F07%2F24%2Ffaruk-bildiriciden-haluk-kirci-tepkisi-soz-hakki-veren-de-katliama-ortak-olmustur%2F

145 <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-53530840>

yararlanarak şartlı tahliye edilen Kırcı, idamı için ayrı hesaplanması gereken süre tamamlanmadığı gerekçesiyle aranmıştı. Firari iken nikah şahitliğini Erzurum Valisi Mehmet Açar'ın yapması tartışılmıştı. 25 Ocak 1996'ta yakalanan Kırcı aynı gün firar etmişti ve 8 Şubat 1999'da İstanbul Devlet Mahkemesi'nde yargılanmaya başlamıştı. Ömer Lütfü Topal cinayetinden beraat eden Kırcı, Susurluk davasından dört yıl hapis cezası almıştı. 18 Mart 2004'te ikinci kez tahliye edilmişti ve Bahçelievler davası nedeniyle yeniden aranmıştı. 4 Şubat 2005'te Kartal Cezaevi'ne gönderilmişti. 28 Mayıs 2010'da tahliye olmuştu ve 8 Şubat 2011'de tekrar tutuklanmıştı. 4 Şubat 2014'te yeniden tahliye olmuştu.¹⁴⁶

• ÇGD, 24 Temmuz Basın Bayramı'na ilişkin yaptığı “Geçtik Bayramı Gölge Etmeyin Başka İhsan İstemez” açıklamasında, gazetecilere yönelik tehdit, darp, gözaltı, tutuklama, cezaevlerindeki tecrit uygulamaları ile basına, düşünce ve ifade özgürlüğüne karşı baskıcı uygulamaların arttığını ve toplumun giderek suskunlaştırıldığını belirtti.¹⁴⁷ Gazetecilerin patron sansürü ve otosansür ile karşı karşıya olduğuna değinilerek, “Tüm bu gerçekler orta yerdeyken, bilhassa basına baskılara kaynaklık edenlerin bugün çıkıp, basın özgürlüğü savunuculuğu yapmaları en tutarsız, riyakarı oluyor. O yüzden başta iktidar temsilcileri ve güdümündeki gazete köşelerinden yapılacak 24 Temmuz Basın Bayramı kutlamalarının bizler nazarında hiçbir kıymeti olmadığını belirtiyoruz. Maskeli günlerden geçiyor olsak da herkesin gerçek yüzünü gayet iyi biliyoruz” denildi.¹⁴⁸

25 Temmuz 2020

• İstanbul Silivri Cezaevi'nde 27 Temmuz'da bir yıldır tutuklu olacak Osman Kavala'nın avukatları Prof. Dr. Köksal Bayraktar, Deniz Tolga Aytöre ve İlkan Koyuncu ile Kavala'nın eşi Ayşe Buğra, bunun artık işkenceye dönüştüğü açıklaması yaptı. Kavala hakkında bazı basın organlarında karalama kampanyaları yürütüldüğünü belirtilerek, “Bu haberlerin gerçekle ilişkili olup olmaması fazla önemsenmiyor. Bizim bu konuda yaptığımız hukuki girişimler de sonuçsuz kalıyor” denildi. Avukat Bayraktar, “Kavala'nın tutukluluğunun uzatılması için hukuki oyunlar oynandığını” öne sürdü, Aytöre ise Kavala hakkındaki casusluk suçlamasının henüz bir iddianameye dönüşmediğini, bu konuda bir delil bulunmadığı için suçlama yöneltilecek bir unsurun da olmadığını söyledi.¹⁴⁹

• “Bahçelievler Katliamı”nın faili olarak bilinen Haluk Kırcı'nın *Haber Global*'in “Jülide ile 40” programına konuk olmasına tepki gösteren TİP İstanbul İl Örgütü protesto gerçekleştirdi. Açıklamada, “Dün bu katillerden biri, bir ‘star’ gibi televizyona çıkarıldı. Bir soruşturma, araştırmacı gazetecilik, katliamda bilinmeyen yönleri açığa çıkarma amacıyla değil, şov amacıyla bir televizyon programında ağırlandı. Bunun adı gazetecilik değil, bunun adı televizyonculuk değil. Bunun adı “katilin sesi” olmak” denildi.¹⁵⁰

27 Temmuz 2020

• Uluslararası Af Örgütü Kadın Hakları Avrupa Araştırmacısı Anna Blus, İstanbul Sözleşmesi'nin tam olarak uygulanmadığını anımsatarak, “Türkiye'nin sözleşmeden çekilmesi, ülkedeki milyonlarca kadın ve kız çocuğu açısından ve ayrıca cinsel saldırı, tecavüz, dayak ve aile içi şiddet mağdurlarına hayati destek sağlayan kuruluşlar açısından korkunç sonuçlar doğuracak” dedi.¹⁵¹

• Avrupa Konseyi Sözcüsü Daniel Holtgen, “Avrupa Konseyinin en başarılı sözleşmelerinden biri olan bu antlaşma, Türkiye başkanlığında 11 Mayıs'ta İstanbul'da imzaya açıldı. Türkiye ayrıca 2012 yılında anlaşmayı onaylayan ilk ülke oldu. Gelecek yıl, Avrupa Konseyi, Türkiye ve diğer tüm katılımcı devletlerle birlikte bu önemli uluslararası antlaşmanın 10. yıldönümünü kutlayacaktır. Türk Hükümeti'nden bizim tarafımıza sözleşmeden çekilmeye yönelik herhangi bir adım gelmedi. Şu aşamada başka bir açıklama yapamıyoruz” dedi.¹⁵²

146 <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/24/faruk-bildiriciden-haluk-kirci-tepkisi-soz-hakki-veren-de-katliama-ortak-olmuyor/>

147 <http://cgd.org.tr/index.php?Did=3871&Page=1>

148 <https://www.gazeteruzgarli.com/cgd-24-temmuz-kutlanacak-bir-gun-olma-ozelligini-yitirmis-durumda/>

149 <https://www.birgun.net/haber/kavala-icin-basin-toplantisi-bin-gunluk-tutukluluk-artik-iskenceye-donustu-309611>

150 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/haber-global-bahcelievler-katliami-failini-programa-cikardigi-icin-protesto-edildi-1753855>

151 <https://www.birgun.net/haber/af-orgutu-kadin-haklari-avrupa-arastirmacisi-blus-sozlesmeden-cekilmek-korkunc-sonuclar-dogurur-309724>

152 <https://www.birgun.net/haber/af-orgutu-kadin-haklari-avrupa-arastirmacisi-blus-sozlesmeden-cekilmek-korkunc-sonuclar-dogurur-309724>

28 Temmuz 2020

- İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), AKP-MHP'nin "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" hakkında, "Hükümetin sosyal medya platformlarının içeriğini engelleme veya kaldırma taleplerine uymaya zorlama hamlesi" değerlendirmesi yaptı. HRW, "Ofisleri açan şirketler, hükümetin içerik engelleme ve kaldırma talepleriyle birlikte çok ağır para cezalarıyla karşı karşıya kalacak. Yasa aynı zamanda kullanıcı verilerinin yerel olarak saklanması gerektiğini de belirttiği için HRW, mahkemelerce talep edilmesi halinde bireysel kullanıcıların kişisel bilgilerinin de mahkemeye verilmesinden endişe duymaktadır" dedi. HRW Direktör Yardımcısı Tom Porteous de, "Yasanın kabul edilmesi, hükümetin sosyal medyayı kontrol etmesini, istediği zaman içerik kaldırmasını ve bireysel kullanıcılara keyfi olarak müdahale edilmesini sağlayacak. Sosyal medya şirketleri, bu yasa kaldırması için yüksek sesle ve açık bir şekilde Türkiye'ye çağrı yapmalı ve Avrupa Birliği bu çağrıya kararlı bir şekilde destek vermelidir" dedi.¹⁵³

- Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi Kampanyalar ve İletişim Direktörü Tarık Beyhan, "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile Türk Hükümeti'nin internetteki ifade özgürlüğü hakkını ihlal ederek sosyal medya şirketlerini online içerikleri sansürlmeye zorlayacağı değerlendirilmesinde bulundu. Beyhan, "Türkiye yetkililerinin internetteki içerikleri sansürlemek için halihazırda kullandığı yöntemler göz önünde bulundurulduğunda, bu zorunluluk, şirketlerin yasal temsilcilerinin yüksek miktarda para cezalarıyla, hatta cezai yaptırımlarla karşı karşıya kalabileceği anlamına geliyor" dedi.¹⁵⁴

- AKP-MHP'nin 21 Temmuz'da sunduğu "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" muhalefetçe tepkiyle karşılandı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, "İktidar partisi ve küçük ortağının alelacele bu yasa teklifini TBMM Genel Kurulu'na getirerek sosyal medyayı kontrol altına almak istediğini, asıl dertlerinin fişleme olduğunu" altını çizdi. İyi Parti Grup Başkanvekili Lütfü Türkkan, "İnterneti, kurmak istedikleri totaliter bir rejimin parçası yapmak hem ülkemize hem de geleceğimize ihanettir. İktidar, Türkiye'de yeni bir rejim inşa etmeye çalışıyor. Copla, polisle, hapisle korkutulan ve özgür düşüncenin kontrol altında tutulduğu bir Türkiye yaratmaya çalışıyorlar" dedi. HDP Grup Başkanvekili Hakkı Saruhan Oluç, "Saray kendini korumak için bu teklifi getiriyor. Her vatandaşı potansiyel suçlu olarak görüyor. İktidar hukuksuz geçmişini silmek istiyor. Para kasalarının sıfırlanması gibi geçmişteki hukuksuzluklar sıfırlanacak. Bu bir sansür yasasıdır. FETÖ ile çekilen fotoğraflar, Ensar Vakfı'ndaki olaylar gibi yüzlerce belge silinmek isteniyor. Geçmiş silmek ve yarını kontrol altına almak için bu adım sonuç vermez. Her şey kayıt altında" dedi.¹⁵⁵

29 Temmuz 2020

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, *Milli Gazete* ve *Tarımdan Haber*'de yayımlanan Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği'yle ilgili haberlere yayın yasağı kararına "yargı vesayeti" tepkisi gösterdi. Kılıçdaroğlu, "*Milli Gazete*'de 19, *Tarımdan Haber* sitesinden 65 haber yayınlıyor. Toplam 84 haber. 7 Temmuz'da bunlar mahkemeye başvurup nasıl mahkemeye aynı gün bütün haberlere erişim yasağı getiriliyor. Daha garip olanı ise şu erişim yasağına getirilen bir haber de Saadet Partili milletvekili var Sayın Abdulkadir Karaduman onun bir soru önergesini de haberleştirmişler o soru önergesine de erişim yasağı getirmişler. Bunu yapan hâkim. Şimdi siz bu kişiye hakim der misiniz arkadaşlar? Neden erişim yasağı getiriyorsunuz? Varsa haksız yazılan bir şey

¹⁵³ <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/228164-hrw-sosyal-medya-yasasi-sansuru-artirir>

¹⁵⁴ <https://tele1.com.tr/uluslararasi-af-orgutu-sosyal-medya-duzenlemesini-yorumladi-sansur-artacak-194805/>

¹⁵⁵ <https://www.kocaelibarisgazetesi.com/guncel/sansur-gorusmelerine-3-partiden-tepki-h130539.html>

açarsınız tazminat davasını ama haber okunmasın istiyorlar. Gerçek anlamda adaleti istiyorsak yargı üzerindeki vesayeti kaldırmak zorundayız” dedi.¹⁵⁶

Diğer Gelişmeler

1 Temmuz 2020

- Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 1.192 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 201.098 ve 19 yeni vefat ile toplam can kaybını 5.150 olarak açıkladı.¹⁵⁷

2 Temmuz 2020

- Genç Parti'nin 5. Olağan Kongresi'nde yeni genel başkan Cem Uzan'ın kardeşi Murat Hakan Uzan oldu.¹⁵⁸

- İçişleri Bakanlığı, aile içi ve kadına yönelik şiddet olaylarıyla mücadele bünyesinde yürütülen çalışmalar ile 2020'nin ilk altı ayında, kadın cinayetlerinde geçen yılki dönemine göre yüzde 34 oranında düşüş yaşandığını duyurdu. Bakanlık açıklamasına göre; bu yılın ilk altı aylık döneminde 115 kadın, geçen sene aynı dönemde ise 173 kadın hayatını kaybetti.¹⁵⁹

- Ankara Valiliği, Ankara İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu'nun, 15 gün süreyle insanların toplu olarak bir araya gelmelerine neden olabilecek her türlü toplantı, gösteri yürüyüşü gibi faaliyetlerin yasaklanması kararını duyurdu.¹⁶⁰ Açıklamada, “Pandemiden korunmak ve salgının yayılımını engellemek amacıyla vatandaşlarımızın çok yakın mesafede bir arada bulunarak hastalığı bulaştırma riski bulunduğu değerlendirilen taziye evleri, asker uğurlamaları gibi faaliyetlerin durdurulmasına rağmen, zaman zaman bu kısıtlamaların ihlal edildiği anlaşıldığından, bu kapsamda alınan tedbirlerin gözden geçirilerek gerekiyorsa ilgili kurumlarca önleyici ek tedbirlerin alınmasına karar verildi” denildi. Ankara Baro Başkanı Erinç Sağkan ise, çoklu baro teklifine karşı avukatların Ankara'da gerçekleştireceği Büyük Savunma Mitingi öncesi yasak kararı alınmasına, “Pandemi koşullarının gerekçe edilmesi inandırıcı değil. Bu kararın açıkça yapılacak olan hak arama hürriyetimizin engellenmesine dönük bir bahaneyle üretildiğini düşünüyorum. Yargı bağımsızlığının olmadığı bir ülkede hıfzıssıhha kurulu ve valilik kararlarıyla tamamen anayasaya aykırı hukukun evrensel ve temel prensibine aykırı kararlar çıkarabilirsiniz. Çünkü bu kararları denetleyecek ve fren mekanizması olacak bir yargı sistemimiz kaldırılmıştır” tepkisini gösterdi.¹⁶¹

3 Temmuz 2020

- CHP Parti Sözcüsü Faik Öztrak, Erdoğan'ın gençlerle yapılan video görüşmesinde “dislike” yorumlarına maruz kaldığını anımsatarak, “Erdoğan sosyal medyada gençlerden çalımını yiyince bak topu patlatırım diyen mızıkçı çocuklara dönüverdi. Bir densizin alçakça hakaretlerini bahane ederek sosyal medyayı topyekûn kapatacağını söyledi” dedi. Esra Albayrak'la ilgili yapılan hakaret içerikli paylaşımları kınayan Öztrak, “Meral Akşener, Canan Kaftancıoğlu, Başak Demirtaş ve toplum önündeki daha pek çok kadın için yeşil benekli troller sosyal medyada itibar suikastları düzenlerken siz neden bu kadar öfkelenmediniz, had bildirmeye kalkmadınız Erdoğan? Akıllı başında hiçbir iktidar ülkesinin geleceği olan gençlerle kavga etmez. Gençlerle ve teknolojiyle kavga eden iktidarlar sandıkta kendi tabutlarına çiviye çakarlar” diye konuştu.¹⁶²

4 Temmuz 2020

- *Cumhuriyet*, Manisa'da AKP'li Yunusemre Belediye Başkanı Mehmet Çerçi'nin danışmanı Mehmet Emin Sofuoğlu'nun, *habervakti* sitesinde yayımlanan “Yeni yüzyılın defteri açıldı” yazısıyla cumhuriyeti hedef aldığını iddia etti.¹⁶³ Sofuoğlu'nun “Kimin kötü olduğunun

156 <https://www.tarimdanhaber.com/guncel/kemal-kilicdaroglu-tarim-kredi-ile-ilgili-84-habere-bir-gunde-nasil-h14741.html>

157 <https://twitter.com/drfahtinkoca/status/1278372949280657413?s=20>

158 <https://www.birgun.net/haber/genç-parti-nin-yeni-genel-başkanı-murat-hakan-uzan-oldu-306942>

159 <https://www.icisleri.gov.tr/tedbirlerle-birlikte-kadin-cinayetlerinde-ciddi-dusus-yasandi>

160 <http://www.ankara.gov.tr/ankara-valiligi-il-umumi-hifzissihha-kurulunun-02072020-tarih-ve-202057-sayili-karari>

161 evrensel.net/haber/408474/savunma-mitingi-oncesi-ankarada-15-gun-sureyle-tum-eylemler-yasaklandi

162 <https://www.birgun.net/haber/chp-li-oztrak-erdogan-dislike-tsunamisinden-kurtulamadi-307065>

163 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/akpli-baskanin-danismani-cumhuriyeti-hedef-aldi-adi-konulmamis-bir-savasin-icindegiz-1749450>

anlaşılmadığı bir dönemin, ya kahramanları olacağız ya da hainleri! Herkes tarafını iyi seçsin! Çünkü bu sürecin sonunda yüz yıllık bir defter kapanacak! Yeni yüzyılın defteri ise çoktan açıldı. Adı konulmamış bir savaşın içindeyiz. Bu topraklara ve akabinde tüm mazlum coğrafyalara, Malazgirt'ten sonra Müslümanlar, ikinci bir imza atacaklar! O imza, Liderimiz Sayın Erdoğan ile beraber atılacak” ifadeleriyle cumhuriyete açıkça savaş ilan ettiği kaydedildi.¹⁶⁴

- İçişleri Bakanlığı, Covid-19 virüsü salgınında normalleşme kararı çerçevesince lunapark ve tematik parklarda 6 Temmuz'dan itibaren faaliyet gösterilebileceğini açıkladı.¹⁶⁵

5 Temmuz 2020

- Sağlık Bakanı, 1.148 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 205.758 ve 19 yeni ölüm ile toplam can kaybını 5.225 olarak açıkladı.¹⁶⁶

6 Temmuz 2020

- AKP ve MHP'nin TBMM'ye sunduğu baroların yapısı ve seçim usullerini değiştirilmesi içeren “çoklu baro” teklifi herhangi bir değişikliğe uğramaksızın Adalet Komisyonu'nda kabul edildi. Teklife göre, üye sayısı beş binin üstünde olan illerde iki bin üye ayrı baro kurabilecek. Her baro, baro başkanı dâhil en az dört delegeyle ve 5.000'den fazla üyesi olan barolar ayrıca her 5.000 üye için ilave bir delegeyle Türkiye Barolar Birliği (TBB) Genel Kurulu'nda temsil edilecek.¹⁶⁷

- TBMM Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı, “herhangi bir içerik üretmeyen ve bireysel abonelik üzerinden işleyen platformların mesai saatleri içinde yoğun kullanıldığının tespit edilmesinden dolayı mesai saatleri içerisinde erişim kısıtlamasının uygulandığını” açıkladı.¹⁶⁸ Meclis'in internet kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik olan çalışmaların sosyal medyayla ilgili düzenleme tartışmaları ile ilgisi olmadığı ve 26 Haziran'dan itibaren kurumun genelinde uygulandığı ifade edildi.¹⁶⁹

- Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi, HDP'li Selahattin Demirtaş'ın tahliye talebini, tutukluluğundan bu yana mevcut delil durumunda bir değişiklik olmadığı gerekçesiyle reddetti. Mahkeme, yargılamaya konu suç ve fiiller ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Demirtaş hakkında yürüttüğü fiil ve suçların tamamen ayrı olduğunu belirtti.¹⁷⁰ AYM, 9 Haziran'da Demirtaş ile ilgili yapılan “kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği” başvurusunu değerlendirerek, “ihlal” kararı vermişti. İhlal kararının ardından avukatları Demirtaş'ın tahliyesi için başvuruda bulunmuştu.¹⁷¹

7 Temmuz 2020

- TBMM Başkanlığı seçimlerinde 557 milletvekili katılımıyla üçüncü tur oylamada 328 oy ile AKP Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop yeniden TBMM Başkanı seçildi.¹⁷²

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, RTÜK'ün *Halk TV* ile *Tele1*'e cumhuriyet tarihinin en büyük cezasını verdiğini ifade ederek, *ATV* hakkında da binlerce şikayet geldiğini ancak bir dosyanın bile görüşülmediğini söyledi. Kılıçdaroğlu, RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin hakkında ise, “görevlendirilmiş eleman” ifadesini kullandı.¹⁷³

- Hatay'ın Dört Yol ilçesinde ulusal ve yerel basın mensupları tarafından Dört Yol Gazeteciler Cemiyeti Derneği kuruluşuyla ilgili Dört Yol Kaymakamlığı Dernekler Masasına resmi başvuru yapıldı. Yerel gazeteciliği ve yerel dillerde yayın yapan kitle iletişim organlarında çalışan gazetecilerin mesleki eğitimlerini yapabilmelerine destek sunmak gibi mesleki çalışmaları amaçlayan Dört Yol Gazeteciler Cemiyeti Derneği'nin Kurucu Başkanlığını *İlk Kurşun* İmtiyaz Sahibi ve *Demirören Haber Ajansı (DHA)* Temsilcisi Sedat İskenderoğlu üstelendi. *Marka Şehir* İmtiyaz Sahibi

164 <https://www.birgun.net/haber/akp-li-belediye-baskaninin-danismanindan-cumhuriyet-yazisi-yuz-yillik-defter-kapanacak-307130>

165 <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-lunapark-ve-tematik-parklarla-ilgili-alinmasi-gereken-onlemler-genelgesi>

166 <https://twitter.com/drfahtetinkoca/status/1279813840562249729?s=20>

167 <https://www.birgun.net/haber/barolarin-yapisini-bozan-teklif-komisyonunda-kabul-edildi-307273>

168 <https://www.aa.com.tr/tr/politika/tbmm-den-internete-erisim-kisitlamasi-aciklamasi/1897932>

169 <https://www.cnnturk.com/teknoloji/tbmm-netflix-erisim-engeli-hakkinda-aciklama-yapti>

170 <https://www.birgun.net/haber/aym-nin-hakkinda-hak-ihlali-karari-verdigi-demirtas-icin-yapilan-tahliye-basvurusu-reddedildi-307378>

171 <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2017/38610>

172 <https://www.birgun.net/haber/mustafa-sentop-yeniden-meclis-baskani-secildi-307508>

173 <https://www.birgun.net/haber/kilicdaroglu-ndan-musiad-yemegine-tepki-bir-de-utanmadan-sikilmadan-ziyafeti-paylasiyorlar-sizin-yediginiz-insan-eti-307477>

Rıdvan Kaya Başkan Yardımcılığı, *Yeni Doğu* İmtiyaz Sahibi Esmâ Kural Kuruluş Sekretaryasını, deneyimli gazeteci Fatih Şeker Muhasipliği ve *İhlas Haber Ajansı* Dört Yol Temsilcisi Necati İvgin ve Halil Çağlar Arıkan ise asil üyelik görevlerini yürütecek.¹⁷⁴

9 Temmuz 2020

- AKP Genel Başkan Yardımcısı Mahir Ünal, *Netflix*'te yayınlanan "Aşk 101" dizisinde karakterin eşcinsel olduğu fakat sansür nedeniyle dizide değişiklik yapıldığı iddialarına ilişkin "Ülkenin bütün değerlerine, inançlarına karşı bir mücadele biçimine eşcinsel ya da başka eğilimleri dönüştürseniz ya da LGBT'yi bir siyasi parti gibi, siyasal bir retorik üzerinden konuşan bir yapıya dönüştürseniz kaçınılmaz olarak bir ahlak tartışmasını ve kültürel tartışmayı gündeme getirirsiniz" dedi.¹⁷⁵

- "Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"yle ilgili TBMM Genel Kurulu'ndaki görüşmeler, HDP'li milletvekillerinin protestosuyla başladı. HDP'li milletvekilleri, hep birlikte filozof Molier'in "Görevimizi yaparken kimseye, ne müvekkile, ne hakime, hele ne iktidara tabiyiz. Bizim aşağıımızda kişilerin varlığı iddiasında değiliz. Fakat hiçbir hiyerarşik üst de tanımıyoruz. En kıdemsizin en kıdemliden veya isim yapmış olandan farkı yoktur. Avukatlar tarih boyu köle kullanmadılar ama hiçbir zaman efendileri de olmadı" sözlerini okudu. MHP'li TBMM Başkanvekili Celal Adan'ın mikrofonları kapatması ardından oturuma ara vererek, *Meclis TV*'nin yayını sonlandırması, tepkilere yol açtı. Görüşmeler sırasında Türk Hukuk Kurumu, milletvekillerine "Baroların güçsüzleştirilmesi ve 'yandaş' barolar türetilmesi amacıyla, yasama eliyle bölünüp parçalanmasının hukuk devletlerinde ve demokratik ülkelerde bir örneği yoktur. Bu gerçekleştiği takdirde, Anayasa ve avukatlık mesleğinin özgürlüğü ve baroların bağımsızlığı ile ilgili uluslararası ilkelere aykırılık kaçınılmaz olacaktır" mesajını gönderdi. CHP Hukuk Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Muharrem Erkek, "Kandırıldık, demek için teklifi geri çekin" çağrısında bulundu. AKP Grup Başkanvekili Bülent Turan ise bu teklifin hukuka ivme kazandıracağını söyledi.¹⁷⁶

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Uluslararası Basın Enstitüsü'nün (IPI) açıklamalarına, "IPI, yaptığı bir paylaşımda Cumhuriyet'e 14 Nisan'da eşim ve dört çocuğumla birlikte oturduğum evin fotoğraflarını yayımladığı haberdan dolayı açtığım davayı çarpıtarak bu davanın Türkiye'de medyaya yapılan sözde baskının bir parçası olduğunu öne sürmüştür. Bu müdahaleler, ironik biçimde, basın özgürlüğü kisvesi altında yapılmaktadır. Basın özgürlüğü, özel hayatın ihlali veya itibarsızlaştırma değil, kamu adına meşru inceleme yapılmasıyla ilgilidir. Bu iddiayı kategorik olarak reddediyorum" dedi.¹⁷⁷

10 Temmuz 2020

- Sağlık Bakanı, 1.003 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 210.965 ve 23 yeni vefat ile toplam can kaybını 5.323 olarak duyurdu.¹⁷⁸

- Danıştay'ın, Ayasofya Müzesi'ni camiye dönüştürülmesi kararı siyasi cephede eleştirilere neden oldu. TBMM Başkanı Mustafa Şentop "Bizim gibi birçok kuşağın hayallerinde cami olarak açılması yer almıştı. 'Zincirler kırılsın, Ayasofya açılsın' bizim gençliğimizin, bizden önceki kuşağın gençliğinin en önemli sloganlarından biriydi" derken, HDP Eş Genel Başkan Yardımcısı Garo Paylan, "Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesi kararıyla, ülkemizdeki Hristiyanlar, Avrupa'daki Müslümanlar için hayat daha da zorlaşacaktır. Ayasofya, Hristiyanlar ve Müslümanlar arasındaki gerginliği azaltan bir mabetti" yorumunu yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "1934'te Ayasofya'nın camiden müzeye dönüştürülmesi, milletimizin içini acıtan bir karardı. Ayasofya'nın tekrar asli hüviyetine kavuşturulması gerekiyordu. Danıştay, yapılan başvuru sonucu nihai kararı verdi. Danıştay'ın kararını hukuk devleti adına, maşeri vicdanı rahatlatma adına müspet bir adım olarak görüyoruz. Dava sürecinde içerden ve yurt dışından çıkan çatlak seslerin ise hiçbir kıymeti

174 <https://www.korfezgazete.com/hatayin-dortyol-ilcesinde-gazeteciler-cemiyeti-kurulus-calismalarina-baslandi/>

175 <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/07/unal-sansuru-dogruladi-ask-101deki-osman-escinseldi/>

176 <https://www.birgun.net/haber/kandirildik-demeyin-teklifi-geri-cekkin-307667>

177 <https://dogruhaber.com.tr/haber/678053-iletisim-baskani-altun-basin-ozgurlugu-ozel-hayatin-ihlali-veya-itibarsizlastirma-degil/>

178 <https://twitter.com/drufahrettinkoca/status/1281634136265031682?s=20>

harbiyesi yoktur.¹⁷⁹ Herkesi, ülkemizin yargı ve yürütme organları tarafından alınan Ayasofya kararına saygılı olmaya davet ediyorum. Uluslararası alanda bu konuda ortaya konan her türlü görüşü elbette anlayışla karşılarız. Ancak, Ayasofya'nın hangi amaçla kullanılacağı konusu, Türkiye'nin egemenlik haklarıyla ilgilidir. Diyanet İşleri Başkanlığımız dini yönüyle ilgili çalışmalara başladı. Müze statüsünden çıkmasıyla birlikte Ayasofya Camii'ne ücretli giriş uygulamasını kaldırıyoruz. Tüm camilerimiz gibi Ayasofya'nın kapıları yerli ve yabancı, müslim ve gayrimüslim herkese kapıları sonuna kadar açık olacaktır. 24 Temmuz Cuma günü Ayasofya'yı ibadete açmayı planlıyoruz” dedi.¹⁸⁰ CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, “Bunu siyasi rant alanına dönüştürmek yanlış. Bizim reddedeceğimizi düşündüler. Hayır, yaparsan yap. Bu bir yönetim anlayışıdır. İsteyen gitsin namazını kılsın” dedi.¹⁸¹ Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, “Ayasofya'nın ibadete açılması, on yıllardır beklenen özlemin gerçeğe dönüşmesidir. İktidar ve muhalefetin ta-kındıkları sorumlu tavır takdire şayandır” ifadesine yer verdi. İyi Parti Sözcüsü Yavuz Ağralıoğlu, “Bu karara vesile olanlara gönülden müteşekkirimiz. İstanbul'da fetih tek sembolüne, Fatih'e ve fet-hin şerefli askerlerine borcumuzu ödedik” dedi. Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamolla-oğlu, “Bu, milletimizin uzun yıllardır var olan arzusu yönünde alınmış bir karardır. Burada, Aya-sofya konusunu bu milletin gündeminde tutan Prof. Dr. Necmettin Erbakan Hocamız ve yarım asırdır bu mücadeleyi veren Milli Görüş hareketi mensupları başta olmak üzere, emeği geçen her-kesi tebrik ediyorum” değerlendirmesinde bulundu. AKP Grup Başkanvekili Bülent Turan, “Da-nıştay'ın Ayasofya kararı, 86 yıllık tarihi bir ayıbı ortadan kaldırmıştır. Kendi topraklarımızda, Ayasofya'nın mahzun kalması hep yüreklerde yaraydı. Mülkiyeti Türkiye'de olan bir yapının as-lından uzaklaştırılması, egemenliğimize de ters düşen bir durumdu” dedi.¹⁸²

- Ayasofya Camii'nin müzeye çevrilmesi hakkındaki 24 Kasım 1934 tarihli ve 2/1589 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının, Danıştay Onuncu Dairesi tarafından iptal edilmesi üzerine Cumhurbaş-başkanı Erdoğan, *Twitter*'de paylaştığı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Ayasofya Camii'nin yö-netiminin Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredilerek ibadete açılmasına karar verildiğini du-yurdu.¹⁸³

- AKP ve MHP'nin “çoklu baro” teklifi TBMM Genel Kurulu'nda görüşüldüğü sırada, baro başkanları ve avukatlar Türkiye'nin farklı bölgelerinde protesto girişiminde bulundu. Ankara Ku-ğulu Park'ta avukatlarca buluşulmasına ise valilik kararı gerekçesiyle parkın girişine barikat çe-kildi. Avukatlar ise İstanbul Çağlayan Adliyesi'nde toplanarak, söz konusu düzenlemeyi alkış ve sloganlar ile protesto etti. İzmir Gündoğdu Meydanı'ndaki oturma eyleminde ise, İzmir Baro Baş-kanı Av. Özkan Yücel, “AKP iktidarının baroları bölüp parçalamak ve ‘ak barolar’ yaratmak için yola çıktığını” iddia etti. CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ise “Düzenleme *Resmi Gazete*'de yayımlandığı gün biz AYM'ye başvuracağız. Bu çoklu baro Türkiye Cumhuriyeti devletinin üniter yapısına ihanettir” açıklaması yaptı.¹⁸⁴

- CHP Genel Başkan Yardımcısı Aykut Erdoğan, İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Baş-kanı Ekrem İmamoğlu'nun İBB Genel Sekreterliği'ne atadığı Ziraat Bankası eski Genel Müdürü Can Akın Çağlar hakkında, 2012'de Ziraat Bankası'nı denetleyen KIT Komisyonu üyesiyken ken-disine kapsamlı bir rapor ulaştığını ve raporda Çağlar'ın bazı kredilerde usulsüzlük yaparak ban-kayı sıkıntıya soktuğunun iddia edildiğini söyledi. “Raporda yer alan iddiaların belgeli ve ciddi olduğunu düşündüğü için dosyayı açıkladığını” belirten Erdoğan, sonrasında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, BDDK, Sayıştay ve Başbakanlık Teftiş Kurulu'nun konu hakkında soruşturma baş-lattığını öğrendiğini söyledi. Bu durumun, çalışmalarının AKP tarafından kötüye kullanıldığı his-sine kapılmasına neden olduğunu söyleyen Erdoğan, Çağlar'ın belediyedeki pozisyonuna ilişkin partiye gönül ve hizmet vermiş bürokratlardan bir atama yapılmasının daha uygun olacağını

179 <https://www.birgun.net/haber/erdogan-dan-ayasofya-aciklamasi-yurt-disindan-cikan-catlak-seslerin-hicbir-kiymeti-harbiyesi-yok-308003>

180 <https://www.birgun.net/haber/ayasofya-24-temmuz-da-ibadete-aciliyor-307877>

181 <https://www.birgun.net/haber/kilicdaroglu-bizi-bir-araya-getiren-erdogan-in-yaptigi-yanlislar-307839>

182 <https://www.birgun.net/haber/siyasiler-ayasofya-nin-ibadete-acilmasini-nasil-yorumladi-307869>

183 <https://twitter.com/RT Erdogan/status/1281589428469760000/photo/1>

184 <https://www.birgun.net/haber/savunma-teslim-olmayacak-307788>

söyledi.¹⁸⁵ Çağlar ise kendisine yönelik iddialara “Bahsedilen konuların tamamı, devletin tüm denetim birimleri tarafından incelenmiş, denetlenmiş ve bugüne kadar hakkımda soruşturma açılmamıştır” yanıtını verdi. İmamoğlu ise, “Can Akın Bey’in bir parti mensubu olmadığını biliyorum. Bürokratlık yapmış. Başarılı, hesap veremeyeceği bir husus olmadığına inandığım, o konuda bilgi ve belgeleri topladığım, dinlediğim bir kişi olarak aramıza katılmasından onur duydum” dedi.¹⁸⁶

- Türkiye’de illerde birden fazla baro kurulmasına yol açacağı için “çoklu baro” yapısı öngördüğü vurgulanan ve AKP-MHP’nin sunduğu “Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, TBMM Genel Kurulu’nda kabul edildi. Avukat sayısı beş binden fazla olan illerde en az iki bin avukatın imzasıyla yeni bir baro kurulabilecek. Bu şartlara göre bugün itibarıyla barolara kayıtlı avukat sayısı dikkate alındığında birden fazla baro, sadece Ankara, İstanbul ve İzmir’de kurulabilecek.¹⁸⁷ Çoklu baro olan yerlerde barolar, noterler gibi numaralandırılacak. Türkiye Barolar Birliği’nin yapısı ve seçim koşulları da değişti. Eskiden avukat sayısı yüzden fazla olan barolar, yüzden sonraki her 300 üye için ayrıca birer delege seçiyordu. TBB’nin 477 delegesinden 138’i İstanbul, 53’ü Ankara, 30’u İzmir Barosu seçimlerinde belirleniyordu. Şimdi ise İstanbul’un delege sayısının 14, Ankara’nın yedi, İzmir’in ise 5 beşe düşeceği hesaplanıyor.¹⁸⁸

12 Temmuz 2020

- HDP Mersin Milletvekili Alpay Antmen, “çoklu baro” yasasını iptal ettirmek için AYM’ye başvuracaklarını açıkladı. AYM’nin daha önceden iptal ettiği, aykırılık tespit ettiği benzer durumlar olduğunu ifade eden Antmen, “Kamu kurumları bölünemez, birden çok kamu kurumu olmaz. Aynı ilçede iki kaymakam, bir ilde iki vali olamaz. Böyle bir uygulama baroların kamu kurumu olması hasebiyle dünyada da bulunmamaktadır” dedi.¹⁸⁹

- Danıştay’ın 24 Kasım 1934 tarihli Bakanlar Kurulu kararını iptal etmesinin ardından Ayasofya’nın camiye dönüştürülmesine yurtiçi ve yurtdışından tepkiler geldi.¹⁹⁰ CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç, “Erdoğan, bir yıl önce, ‘Önce Sultanahmet’i doldurun sonra bakarız bu işlere. Biz, bu oyuna gelmeyiz’ demiştir. Bu söylediklerini unutup, şimdi caminin ibadete açılmasını Müslümanlığın şahlanişi olduğunu söylüyor” şeklinde konuştu. Konuyla ilgili yurt dışından gelen tepkiler arasında AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrel’in açıklamaları da yer aldı. Borrel kararın “esef verici” olduğunu belirterek, “Danıştay’ın modern Türkiye’nin emsal kararlarından birini geri çevirmesi ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın tarihi eserin yönetimini Diyanet İşleri Başkanlığı’na vermesi üzücü” dedi. ABD Dışişleri Bakanlığı ise karardan dolayı “hayal kırıklığına uğradıklarını” belirtti. *New York Times* ise Ayasofya’nın müze olarak son 80 yıldır uyum ve Türkiye’nin kuruluş ilkelerinden biri olan laikliğin sembolü olduğunu yazdı. Yunan *Ekathimerini* ise Yunanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis’in kınama mesajını yayımladı.¹⁹¹ Almanya Dışişleri Bakanlığı da Ankara’nın kararı almadan önce UNESCO ile görüşmüş olması gerektiğini ifade edildi.¹⁹²

13 Temmuz 2020

- *Halk TV*, 13 Temmuz’da Ankara yayın merkezindeki teknik sorun oluştuğunu ve çözüldüğünü ancak Ankara ile İstanbul yayın merkezi arasında irtibat kurulmadığını, dolayısıyla Özlem Gürses’in sunduğu “Gündem Özel” programını iptal etmek zorunda kaldıklarını duyurdu.¹⁹³

185 <https://www.birgun.net/haber/aykut-erdogdu-dan-can-akin-caglar-aciklamasi-kendisi-meslektasim-ve-ustadimdir-307838>

186 <https://www.birgun.net/haber/ibb-genel-sekreteri-can-akin-caglar-dan-yolsuzluk-iddialarina-cevap-307640>

187 <https://www.hukukihaber.net/mesleki-hukuk/avukatlik-kanunu-degisiklik-teklifi-karsilastirmali-tablo-h437211.html>

188 <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-53371906>

189 <https://www.birgun.net/haber/savunmaya-darbe-vuran-yasa-aym-ye-tasinacak-emsal-kararlar-var-307969>

190 <http://www.mimarlarodasi.org.tr/index.cfm?sayfa=belge&sub=detail&bid=44&mid=44&tip=0&Recid=15355>

191 <https://www.birgun.net/haber/cumhuriyetin-degerlerini-savunacagiz-307991>

192 <https://www.birgun.net/haber/alman-disisleri-nden-ayasofya-aciklamasi-unesco-ile-istisare-edilmeliydi-308149>

193 <https://twitter.com/halktvcomtr/status/1282743807570780163?s=08>

- HDP’li Ağrı Diyadin Belediye Başkanı Betül Yaşar, “silahlı terör örgütüne üye olmak ve terör örgütü propagandası yapmak” suçundan gözaltına alındı. Aynı soruşturmada Mesut Arslan, Mustafa Alparlan ve Zeyney Abidin Bozkurt’un da gözaltına alındığı aktarıldı.¹⁹⁴

- Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 9. Ceza Dairesi, Kayseri 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda tutuklu Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eski Başkanı Selçuk Mızraklı hakkında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi’nin verdiği dokuz yıl dört ay 15 gün hapis cezasını onadı. Mızraklı, 31 Mart 2019 Yerel Seçimleri’nde göreve geldikten sonra 19 Ağustos 2019’da İçişleri Bakanlığı’nca görevden alınarak yerine kayyum atanmıştı. Mızraklı, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında 21 Ekim’de gözaltına alınarak, gizli tanık beyanları gerekçesiyle “örgüt üyesi olmak” ve “örgüt propagandası yapmak” iddialarıyla tutuklanmıştı. Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi, Mızraklı’nın Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Sağlık Komisyonu Üyesi olmasını gerekçesiyle 9 Mart’ta dokuz yıl dört ay 15 gün hapis cezası vermişti.¹⁹⁵ Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 9. Ceza Dairesi ise, duruşmalı değerlendirme yapılmasını reddederek, hapis cezasını onadı. Mızraklı’nın avukatları, temyiz için Yargıtay’a başvuracak.¹⁹⁶

- Anadolu 5. Asliye Hukuk Mahkemesi, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’nun Cumhurbaşkanı Erdoğan ve yakınlarınınca Man Adası’na para transferi yapıldığına ilişkin açıklamaları konusundaki davada, reddi hakim talebi reddetti. Mahkeme, Kılıçdaroğlu’nun, Erdoğan’a 110.000 lira, Erdoğan’ın oğlu Ahmet Burak Erdoğan’a 15.000 lira, eniştesi Ziya İlgen’e 17.000 lira, kardeşi Mustafa Erdoğan’a 25.000 lira, dünürü Osman Ketenci’ye 20.000 lira, iş adamı arkadaşı Mustafa Gündoğan’a ise 10.000 lira olacak şekilde toplamda 197.000 lira manevi tazminat ödemesine karar verdi.¹⁹⁷ Kılıçdaroğlu, 21 Kasım 2017’de Erdoğan’ın oğlu, kardeşi, eniştesi, dünürü ve eski özel kalem müdürünün vergi cenneti olarak nitelenen Man Adası’ndaki off-shore şirketine 2011 yılında 18 milyon dolar gönderdiğine ilişkin swift mesajları ve dekontlar göstermişti. Kılıçdaroğlu, bu açıklamaları nedeniyle Erdoğan ve yakınlarınınca yapılan şikayetler üzerine açılan davada 698.000 lira tazminata mahkum edilmişti. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi ise, 8 Kasım 2019’da bu kararı bozmuş, davanın yeniden görülmesine karar vermişti.¹⁹⁸

14 Temmuz 2020

- HDP’nin Ankara - Ulucanlar Cezaevi Müzesi önünde yapmak istediği “Demokrasi Buluşmaları” eylemine polis müdahale etti ve HDP Merkez Yürütme Kurulu (MYK) üyesi Veli Saçılık’ı darp ederek gözaltına aldı. Saçılık, “Gösteri Yürüyüş Kanunu’na muhalefetten işlem yaptılar. Serbestim. Elli kişinin içinden seçip gözaltına almaları eski hınçları sebebiyle. Onlar saldıracak, biz direneceğiz”¹⁹⁹ mesajıyla serbest bırakıldığını duyurdu. Eylemde basın mensuplarınınca görüntü alınmasını engelleme yapıldığı ileri sürüldü.²⁰⁰

- Diyarbakır ve Gaziantep’te katıldıkları eylemler nedeniyle kadın hakları savunucuları, gazeteciler ve HDP yöneticileri 23 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan isimler arasında Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUHAD-FED) Başkanı Elif Haran, Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma Derneği (TUAY-DER) üyesi Rabia Ataş, Diyarbakır Bağlar Belediyesi Meclis üyeleri Panayır Çelik ve Halime Bayram, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır Şubesi Yöneticisi Rozerin Çatak, Zekiye Güler, Figen Ekti, Emine Kaya, Dilan Yakut, Diyarbakır Yenişehir Belediyesi Meclis üyeleri Gülşen Güneş ve Ronda Bat, HDP Yenişehir eski İlçe Başkanı Demet Özkaran, Zeynep Suncak, Selma Metin, Tekoşin Tekin ve Ruken Şehir ile 70 yaşındaki Hayriye Türkekul yer alıyor. TUAY-DER yöneticisi Bahar Akyapı ve HDP Diyarbakır Sur Belediye Başkanı Hatun Yıldız’ın da evlerinde bulunmadıkları için gözaltına alınmadığı belirtildi. HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan, gözaltılara,

194 <http://susma24.com/diyadin-belediyesi-es-baskani-betul-yasar-gozaltina-alindi/>

195 <http://bianet.org/bianet/yasam/227474-selcuk-mizrakli-ya-verilen-ceza-onandi>

196 <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/15/selcuk-mizraklinin-hapis-cezasi-onandi/>

197 <https://www.birgun.net/haber/yeniden-gorulen-man-adasi-davasinda-kilicdaroglu-tazminata-mahkum-edildi-308303>

198 <https://www.sozcu.com.tr/2019/gundem/142-bin-liralik-man-adasi-karari-bozuldu-5438962/>

199 <https://twitter.com/velisacilik/status/1283063691051704330>

200 <https://dokuz8haber.net/gundem/gozaltina-alinan-veli-sacilik-serbest-birakildi/>

Atatürk'tür. Utanmadan tarihe ihanet yakıştırması yapmak makamı ne olursa olsun haddi değildir" dedi.²⁰⁸

- Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, "FETÖ ile mücadele kapsamında bugüne kadar 20.077 terörist içimizden temizlenmiş, ihraç edilmiştir. Emekli olanların dahi peşleri bırakılmamış 1.243 kişinin rütbesi geri alınmıştır. Haklarında idari işlemler devam edenlerle birlikte toplam 24.060 kişi hakkında işlem yapılmıştır. OHAL sonrası Bakan kararıyla ihraç edilenlerin sayısı 5.071 olup, geri dönenlerin sayısı ise 478'dir" dedi.²⁰⁹

- *Artı Gerçek* yazarı ve avukat Nurcan Kaya, örgüt propagandası yapmaktan hakkında soruşturma açıldığını duyurdu. Kaya, "Dosyada, Cumartesi anneleri eylemine, Gezi anmasındaki polis şiddetine, sivil toplum çalışanı Yiğit Aksakoğlu ile görüşmeme dair paylaşımlarım, profil fotoğraflarım var" dedi.²¹⁰

15 Temmuz 2020

- Sağlık Bakanı 947 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 215.940 ve 17 ölüm ile toplam can kaybını 5.419 olarak açıkladı.²¹¹

- HDP Eş Genel Başkan Yardımcısı Ümit Dede ve Ankara Milletvekili Filiz Keresteci-oğlu'nun "Salgın döneminde Kürt düşmanlığı" raporunda, 14 HDP belediyesine kayyum atandığı ve belediye eş başkanlarından birinin tutuklanarak cezaevine gönderildiği belirtildi. Raporda, "Covid-19 virüsü salgınının ortaya çıktığı günden Haziran ayının sonuna kadar 387 HDP'li siyasetçi, aktivist, gazeteci ve sağlık çalışanı ile destekçi yurttaşlar gözaltına alındı, 93'si tutuklandı. Meclis'e dokunulmazlık fezlekesi gönderildi. 84'ü HDP'li milletvekilleri için hazırlanan fezleke sonucunda toplamda üç ismin milletvekilliği düşürüldü" denildi.²¹²

- Ağrı'nın Diyadin ilçesi HDP'li Belediye Başkanı Betül Yaşar, nöbetçi mahkemece tutuklandı. HDP'li Mustafa Alpaslan, Mesut Arslan ve Zeynel Abidin Bozkurt ise, yurt dışına çıkış yasağı konularak adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.²¹³

- TBMM'ye sunulan, Gıda, Tarım ve Ormancılık Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında 34 maddelik kanun teklifinde, Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde Gıda Bilim Kurulu kurulmasını ve reklamları istisna tutarak, bilimsel olmadığını iddia ettiği her türlü yayın organındaki haber, makale ve görüş beyanını suç sayacağı ve 20 ila 50 bin lira arasında para cezası keseceği öngörüldüğü bildirildi.²¹⁴

16 Temmuz 2020

- ABD-Washington merkezli düşünce kuruluşu Center for American Progress, "Türkiye'nin Değişen Medya Ortamı" raporunda, ABD'nin fon sağladığı *Gazete Duvar*, *Medyascope*, *T24* ve *Bianet* gibi medya sitelerinin desteklenmeye devam edilmesi gerektiği ve yerel gazetelerin önemli bir fırsat alanı olduğunu kayd edildi. Raporda, 2016-2019 yılları arasında Ulusal Demokrasi Vakfı'nın (NED) Türkiye'de gazeteciliğin desteklenmesi için sağladığı finansmanını altı kat arttırdığı belirtilerek, bu finansman seviyesinin muhafaza edilmesinin önemli olduğuna yer verildi. Raporda, *T24* gibi medya kuruluşlarında genellikle, yarı zamanlı köşe yazarlarının istihdam edildiğini bu yüzden haber yerine eleştiri ve yorum üretildiğini belirtilerek, profesyonel gazeteciler ve yerel muhabirlerle çalışılarak daha fazla kaynağa ulaşılması gerektiğini vurgulandı. Raporda ayrıca Cumhurbaşkanı Erdoğan hakkında "objektiflikten uzak düşmanlık ögesi içeren birçok açıklamasının" olduğuna işaret edildi.²¹⁵

- İyi Parti Adana Milletvekili İsmail Koncuk, *TRT* ile ilgili "*TRT*"de 2.000 civarında yetişmiş personel emekli edildi. Emekli olmayanların bir kısmı da Devlet Personel Başkanlığı'nda

208 <https://www.birgun.net/haber/aksener-ayasofya-siyasete-kapatilsin-308232>

209 <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/1472020-15881>

210 <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/227430-nurcan-kaya-ya-orgut-propagandasindan-sorusturma>

211 <https://twitter.com/drufahrettinkoca/status/1283457635963015169?s=20>

212 <https://www.birgun.net/haber/hdp-den-salgin-doneminde-kurt-dusmanligi-raporu-308436>

213 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/hdpli-diyadin-belediye-baskani-betul-yasar-tutuklandi-41564874>

214 <http://www.krtv.com.tr/gundem/gida-ve-beslenme-konusundaki-haber-ve-paylasimlara-ceza-duzenlemesi-h40696.html>

215 <https://www.yenisafak.com/gundem/abd-raporunda-bati-fonlariyla-finanse-edilen-gazete-duvar-medyascope-t24-ve-bianete-sitem-sputnik-kadar-olamadiniz-haber-degil-yorum-uretiyorsunuz-3549751>

havuza atıldı. Akabinde, 3.000'in üzerinde yeni eleman alındı" dedi.²¹⁶ CHP İzmir Milletvekili Atila Sertel ise 2.000'e yakın personelin çeşitli gerekçelerle emekli edildiği ve 169 personelin de istihdam fazlası denilerek farklı kurumlara gönderildiği TRT'nin 3.149 kişiyi işe aldığını ifade etti. Sertel, "TRT'nin 2017'de 7.133 personeli vardı. KHK ile ihraç edilenler ve 1.774 kişi emekli olunca personel sayısı 5.303'e düştü. Ancak 3.149 kişi sınavsız olarak işe alındı ve şimdi 8.452 oldu" dedi.²¹⁷

- Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC), basın özgürlüğünün önemini vurgulamak amacıyla 1989'dan beri verdiği Basın Özgürlüğü Ödülleri'nin kişi dalındaki sahibi *Evrensel* Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat oldu. Kurum dalındaki sahibi ise, "Türkiye'de halkın haber alma hakkının engellenmesi ve toplumsal belleği zedelemek için egemenler eliyle gazetecilik mesleğinden uzaklaştırılan meslektaşlarımızla dayanışma amacı" belirtilerek işsiz gazeteciler oldu.²¹⁸

17 Temmuz 2020

- AYM Genel Kurulu, "7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un usul/şekil bakımından iptali" ve "yürürlüğünün durdurulmasına" ilişkin CHP'nin 2 Nisan'da yaptığı başvuruyu²¹⁹ reddetti.²²⁰ CHP, Cezaevlerinde hükümlü binlerce kişiye tahliye yolunu açtığı için "af" sonucu doğurduğu gerekçeyle "Anayasa'nın beşte üç çoğunluğa ilişkin usul şartı yerine getirilmediği için düzenlemenin şekil yönünden iptalini istemişti. AYM üyelerinden yedisi "af kapsamında" ve dokuz üye ise "af değil, infaz düzenlemesi" yönündeki oyu ile CHP'nin talebi oy çokluğuyla reddedildi. AYM, CHP'nin esastan yaptığı ikinci başvuru daha sonra görülecek.²²¹ Düzenleme 15 Nisan'da TBMM'de kabul edilmiş, 100 bine yakın mahkum Covid-19 salgını nedeniyle cezaevlerinden erken tahliye ya da izin ile salıverilmişti.²²²

- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda "Dijital Mecralar" isminde yeni bir ihtisas komisyonu kurulması gündeme getirildi. Komisyonunda, "İnternet Ortamında yapılan Yayınların Düzenlenmesi" ve "Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanun"la madde ihdas edildi. Buna göre, TBMM'de kurulacak ve 17 üyesi olacak Dijital Mecralar İhtisas Komisyonu'nda, bireylerin kişilik haklarına özel hayatın gizliliğine ve diğer temel hak ve özgürlüklere aykırı veya çocukların fiziksel ve psikolojik gelişimlerine zarar verici şekilde internet kullanımının önlenmesi amaçlanacak.²²³

18 Temmuz 2020

- Samsun 19 Mayıs Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Ziya Çakır, internet haber sitelerini Basın Kanunu kapsamına almayı öneren kanun taslağıyla ilgili "Basın Kanunu'nda yapılacak yeni düzenlemelerle yazılı, görsel ve internet medyasında yaşanan başta işsizlik olmak üzere birçok sorunun sona ermesi en büyük dileğimiz ve beklentimizdir" dedi. Çakır, internet ortamında basın özgürlüğünün sağlanması, telif hakları, reklam payları, bu kuruluşlarda çalışanların haklarının verilmesinin kişisel hak ve özgürlüklerin korunmasının söz konusu taslağın yasalaşmasına bağlı olduğunu belirtti.²²⁴

19 Temmuz 2020

- *Twitter*'in, son dönemde kapattığı ve kısıtladığı trol hesapları arasına *gununyalanlari*, *DogrusuNeTRT* ve *Bosphorus Global*'in (Boğaziçi Küresel İlişkiler Merkezi) resmi sosyal medya hesabı olan *BosphorusGlobal* de eklendi. Söz konusu sayfalara girildiğinde, "Dikkat: Bu hesap

216 <https://www.birgun.net/haber/tasaruf-gerekesiyle-2-bine-yakin-personeli-emekli-eden-trt-de-kadro-yeniden-8-bini-asti-308528>

217 <https://www.sozcu.com.tr/2020/ekonomi/2-bin-kisi-gitti-3-bin-kisi-geldi-5933738/>

218 <https://www.tgc.org.tr/aciklamalar/2600-2020-tgc-bas%C4%B1n-%C3%B6zg%C3%BCnl%C3%BCn-%C3%B6d%C3%BClleri-a%C3%A7%C4%B1klad%C4%B1.html>

219 <https://www.amerikaninsesi.com/a/aym-gazetecileri-kapsamayan-infaz-yasasini-degerlendirecek/5459272.html>

220 <https://www.trthaber.com/haber/gundem/aym-chpnin-infaz-yasasi-basvurusunu-reddetti-502456.html>

221 <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/04/20200415-16.htm>

222 <https://www.milliyet.com.tr/gundem/100-bin-mahk-ma-tahliye-yolu-aciliyor-6169735>

223 <https://www.aa.com.tr/tr/politika/tbmmde-dijital-mecralar-komisyonu-kuruluyor/1913187>

224 <https://www.ihha.com.tr/samsun-haberleri/vali-daglidan-internet-yasasi-vurgusu-2654829/>

geçici olarak kısıtlandı. Bu hesapta olağan dışı etkinlikler tespit ettiğimiz için bu uyarıyı alıyorsun. Yine de görüntülemek istiyor musun” notuyla karşılaşıyor.²²⁵

20 Temmuz 2020

- Sağlık Bakanı, 931 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 220.572 ve 17 ölüm ile toplam can kaybını 5.508 olarak açıkladı.²²⁶

- İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, AKP Genel Başkan Yardımcısı Hamza Dağ’ın süt kutularındaki gökkuşağı ve belediye binası sütunlarının farklı renklere boyatılmasını pedofili ve ensest ilişkiye bağlamasına, “Renklerle kavga edildiğini siyasette ilk kez görüyorum ve yaşıyorum. Renk hayattır. Ruhu rahatlatır. Her halde bu arkadaşlar bunun farkında değil” yanıtını verdi.²²⁷ Dağ, İzmir Büyükşehir Belediyesi’nin dağıttığı süt kutularının üzerindeki gökkuşağı için “LGBT renkleriyle subliminal mesaj” demişti. Dağ, belediye binasında kolonlarındaki renkendirme için “İzmir’de bu sapkın zihniyetin ve onu meşrulaştırmaya çalışan her türlü faaliyetlerin karşısında olacağız. Özellikle kamu zararına sebep olunarak ve 197 bin lira ödenerek bu şehrin en önemli kamu kurumlarından birinin LGBT’yi çağrıştıracak şekilde boyanmasına sessiz kalamayız” demişti.²²⁸

- TÜİK’in Yazılı Medya İstatistikleri verilerine göre²²⁹, 2019’da gazete ve dergi sayısı yüzde 8.0 azalarak 5.485’e geriledi, söz konusu yayınların yüzde 57.4’ünü ise dergiler oluşturdu. Aynı dönemde gazete ve dergilerin toplam tirajı da yüzde 8.0 azalarak, 1 milyar 259 milyona geriledi, bunun yüzde 94.2’sini ise gazeteler oluşturdu. Türkiye’de 2019 yılında yayımlanan gazetelerin yüzde 90.8’i yerel, yüzde 7.3’ü yaygın (ulusal), yüzde 1.9’u ise bölgesel yayın yaptı. Dergilerin ise, yüzde 65.9’u yaygın, yüzde 29.5’i yerel, yüzde 4.5’i bölgesel yayın yaptı. Gazetelerin toplam tirajının yüzde 83.6’sı yaygın, yüzde 15.7’si yerel ve yüzde 0.8’ini bölgesel yayımlanan gazeteler, dergilerin ise yüzde 83.7’si yaygın, yüzde 12.9’u yerel ve yüzde 3.5’ini bölgesel yayımlanan dergiler oluşturdu. Gazetelerin yüzde 29.7’si haftalık, yüzde 28.5’i haftada iki-altı gün arası, yüzde 17.8’i aylık olarak yayımlandı. Dergilerin ise yüzde 23.4’ü aylık, yüzde 21.9’u üç aylık, yüzde 16.7’si altı aylık olarak yayımlandı. Yayımlanan gazetelerin, yüzde 89.3’ü siyasi/haber/güncel, yüzde 2.1’i sektörel/mesleki, yüzde 1.7’si yerel yönetim içerikli oldu. Yayımlanan dergilerin, yüzde 17.9’u sektörel/mesleki, yüzde 14.1’i akademik, yüzde 9.5’i eğitim/sınav içerikli yayımlandı. BİK’in idari kayıtlarından elde edilen bilgilere göre, 2019’da resmi ilan ve reklam bedelleri yüzde 2.8 artarak 467 milyon liraya yükseldi.²³⁰

- Ankara Barosu’nun 11 yöneticisi, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş’ın 26 Nisan’daki Cuma hutbesinde, eşcinselliğe karşı mücadele edileceğine yönelik açıklamaları üzerine “halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri aşağılama” suçlamasıyla başlatılmış soruşturmada yazılı savunma verdi. Savunmada, “Erbaş’ın hutbesinde cinsel yönelimi ve nikahsız yaşama tercihi nedeniyle hastalık taşıyıcısı olarak nitelendirdiği toplumun bir kesimine karşı ötekileştirici ve ayrıştırıcı söylemi ile mücadele çağrısında bulunması Anayasanın 14 ve 136. maddelerinin yanı sıra İstanbul Sözleşmesi ile Türk Ceza Kanunu’nun 216/2. maddesini ihlal etmiştir. Yani herhangi bir dini değer kesinlikle hedef alınmamıştır” denildi.²³¹

- Kayseri Büyükşehir Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı’na Okan Geçgel seçildi. Kurucu Başkan Üstün Tuncer görevi Geçgel’e devrederken, “Zor şartlarda, cesur yürekli bir grup arkadaşımınla birlikte kurduğumuz cemiyetin, dört yıl boyunca demokrasi, basın özgürlüğü, insan hakları, temel hak ve hürriyetler, gazetecilik meslek ilkeleri, gazetecilerin hak ve sorumlulukları konusunda çok önemli çalışmalar yürüttüğü inancındayım. Kimi arkadaşımız bize yürekten destek verirken, haklarını korumak, sorunlarını dile getirmek için mücadele verdiğimiz arkadaşlarımızın büyük bölümü, bizim bu mücadelemizin farkına bile varmadılar. Kayseri basını, şu günlerde yeniden

225 <https://tele1.com.tr/twitter-bu-defa-pelikancileri-vurdu-hesaplar-kapatildi-191103/>

226 <https://twitter.com/drufahrettinkoca/status/1285263476311687171?s=20>

227 <https://www.birgun.net/haber/tunc-soyer-den-hamza-dag-aciklamasi-renklerle-savasildigini-ilk-kez-goruyorum-309045>

228 <https://www.birgun.net/haber/akp-li-hamza-dag-in-renk-korkusu-buyuyor-pedofili-ensest-iliski-308985>

229 <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?sessionid=0sKjfvSMmn9zGr3y6kMDHH3J45h8jW1QV2rSz464J7RyZ0pWfJh1743027360?id=33620>

230 <https://www.evrensel.net/haber/409757/tuik-gazete-dergi-sayi-ve-tirajlari-yuzde-8-0-azaldi>

231 <https://www.birgun.net/haber/ankara-barosu-na-yonelik-baslatilan-sorusturmada-11-yonetici-savunma-verdi-309067>

yapılanmaktadır. Umarım, arkadaşlarımız gelişmeleri takip ediyor, gazete sahipleri ve çalışan gazetecilerin ne gibi sorunlarla karşı karşıya kalabileceklerini öngörebiliyorlardır. Örgütlü olamadığımız takdirde, kimlerin neler yaşayacağını ve ne gibi sorunlarla karşı karşıya kalacağımızı çok iyi bilmemiz gerekmektedir” dedi.²³²

- Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kuzeni gazeteci Cengiz Er, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Köse’ye *TRT Haber*’in 15 Temmuz özel yayınında, “Bir FETÖ gitti, bin FETÖ geliyor” sözleri nedeniyle destek verdiği mesajının ardından kendi mahallelisi tarafından hedef alındığını duyurdu. Mesajını silmek durumunda kaldığını belirten Er, “Köse’nin *TRT Haber*’de FETÖ ile ilgili ses getiren sözlerine destek verdiğim için açıktan ve özelden isimlerini verdiğim gruplarca yoğun saldırıya maruz kaldım. O *tweet*imi kaldırdım. Allah bu mahalleye de medyasına da akıl fikir versin” ifadelerini kullandı. Köse, söz konusu yayında, “Bir FETÖ gitti, bin FETÖ geliyor” demişti.²³³

21 Temmuz 2020

- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, Demokratik Toplum Kongresi’ne (DTK) yönelik yürüttüğü soruşturma kapsamında Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Diyarbakır eski Şube Başkanı Recep Oruç’u ifadeye çağırdı. Oruç, DTK çalışmaları gerekçe gösterilerek, “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla tutuklanarak, Diyarbakır D Tipi Cezaevi’ne gönderildi.²³⁴

- İçişleri Bakanlığı, Covid-19 salgını gerekçesiyle yürürlükteki lokanta, restoran, kafe, kafeterya, çorbacı, kokoreççi, çiğ köfteci, kıraathane, kahvehane, çay bahçesi, dernek lokali vb. işletmelerin çalışma saatlerine yönelik kısıtlamaları kaldırdığını bildirdi.²³⁵

22 Temmuz 2020

- İçişleri Bakanlığı’nın yerine kayyum atadığı HDP Batman Belediyesi Eş Başkanı Mehmet Demir emniyet güçlerince gözaltına alındı.²³⁶ Demir, Diyarbakır’da nöbetçi mahkeme kararıyla tutuklandı.²³⁷

23 Temmuz 2020

- İçişleri Bakanlığı, bazı basın yayın organlarında yer alan “FETÖ itirafçısı olan üç vali yardımcısı, iki kaymakam görevlerine iade edildi” haberlerini reddetti. Haberlerde adı geçen dört mülki idare amirinin, yapılan adli soruşturmalarının sona erdiği, haklarında “beraat”, “kovuşturmaya yer olmadığı” ve “ceza verilmesine yer olmadığına” dair kararlar verildiği, idari olarak ise soruşturmalarına son verildiği belirtildi. Ayrıca 15 Temmuz 2016’dan sonra FETÖ ile mücadelede bakanlık bünyesinde toplam 39.850 kişinin ihraç edilerek, 5.642 kişinin açığa alındığı bildirildi.²³⁸

- AYM, “Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 21 maddesi ile “Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu”nun bazı maddelerinin iptali ve yürürlüklerinin durdurulmasını talepli başvurulara ilişkin ilk incelemede yürürlüklerinin durdurulması istemlerini reddetti.²³⁹

- AYM, “Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 21 maddesi ile “Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu”nun bazı maddelerinin iptali ve yürürlüklerinin durdurulmasını talepli başvurulara ilişkin ilk incelemede yürürlüklerinin durdurulması istemlerini reddetti.²⁴⁰ Kamuoyunda “çoklu baro yapılanması” olarak adlandırılan düzenlemeye ilişkin iptal başvurusunu, CHP 16 Temmuz’da yapmıştı.²⁴¹ CHP İstanbul Milletvekili İbrahim Kabaoğlu,

232 kayseriolay.com/ustun-tuncer-gorevi-okan-gecgel-e-devretti-h64163.htm

233 <https://t24.com.tr/haber/erdogan-in-kuzeni-gazeteci-cengiz-er-o-tweetimi-kaldirdim-allah-bu-mahalleye-de-medyasina-da-akil-fikir-versin,891785>

234 <https://yeniyasamgazetesi1.com/dtk-sorusturmasinda-bir-tutuklama-daha/>

235 <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-lokanta-restoran-kafe-kiraathane-vb-is-yerlerinin-calisma-saatleri-hakkinda-genelge-gonderildi>

236 <https://www.birgun.net/haber/hdp-li-batman-belediyesi-esbaskani-gozaltina-alindi-309185>

237 <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/gorev-den-uzaklastirilan-hdpli-batman-belediye-baskani-mehmet-demir-tutuklandi-5946648/>

238 <https://www.icisleri.gov.tr/bugune-kadar-hicbir-itarafci-gorevine-iade-edilmemistir>

239 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/aym-cumhurbaskanligi-kararnamesini-iptal-etti-1753496>

240 <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/aymden-chnin-baro-duzenlemesinin-yurutmesinin-durdurulmasi-istemine-ret/1919848>

241 <https://www.evrensel.net/haber/409510/chp-coklu-baro-duzenlemesinin-iptali-icin-aymye-basvurdu>

bekçilere verilen yetkilerin Anayasa'ya aykırı olduğunu belirterek, AYM'ye iptal başvurusunda bulunacaklarını duyurmuştu.²⁴²

24 Temmuz 2020

- Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Ayasofya'nın camiye dönüştürülmesi ardından kılınan ilk Cuma namazı hutbesinde sol elinde kılıçla çıkarak, Mustafa Kemal Atatürk'ün de imzasının yer aldığı Ayasofya'nın müzeye dönüştürülmesine ilişkin Bakanlar Kurulu kararına gönderme yaparak, "Fatih Sultan Mehmet Han burayı kıyamete kadar cami olarak kalması için vakfetmiştir. Vakfedileni çiğneyen lanete uğrar" dedi.²⁴³

- Halkın Kurtuluş Partisi (HKP), Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Ayasofya'nın müzeye dönüştürülmesiyle ilgili "Tek parti döneminde alınan bu karar, tarihe ihanet olmanın yanında hukuka da aykırıydı" sözleri hakkında suç duyurusunda bulundu. HKP, Erdoğan'ın konuşmasında Mustafa Kemal Atatürk'ü Cumhurbaşkanı ve İsmet İnönü'yü hedef aldığını belirterek, 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanun'a Aykırılık ve TCK'nin 257'inci maddesi "görevi kötüye kullanma" suçlamalarında bulundu.²⁴⁴

- AYM, HDP'li Leyla Güven ve Musa Farisoğulları'nın milletvekilliklerinin düşürülmesiyle ilgili yapılan başvuruları "yetkisizlik" gerekçesiyle reddetti. AYM, Anayasa'nın 84'ncü maddesinde "kesin hüküm giyme veya kısıtlanma" gerekçelerini içeren ikinci fıkrasına göre vekillikler düşürüldüğü için oy birliğiyle yetkisizlik kararı verdi.²⁴⁵ HDP Batman Milletvekili Necdet İpekyüz, Farisoğulları için ve HDP Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy ise Güven için Anayasa'nın yedinci maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle 10 Haziran'da AYM'ye başvurmuştu.²⁴⁶

25 Temmuz 2020

- Sağlık Bakanı, 921 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 225.173 ve 16 yeni ölüm ile toplam can kaybını 5.596 olarak açıkladı.²⁴⁷

- İyi Parti İzmir Milletvekili Aytun Çıray, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya'daki Cuma hutbesinde kullandığı ifadeler hakkında suç duyurusunda bulunacağını açıkladı. Erbaş, Ayasofya'daki Cuma hutbesinde, "Bizim inancımızda vakıf malı kutsaldır. Dokunanı yakar. Vakfedenin şartını çiğneyen lanete uğrar" demişti.²⁴⁸

- CHP 37. Olağan Kurultayı'nda, genel başkanlık için gerekli delege imzalarını diğer aday adayları toplayamadığı için tek aday olan Kemal Kılıçdaroğlu, 1356 delegeden 1251'sinin oyunu alarak altıncı kez CHP Genel Başkanı seçildi. Kılıçdaroğlu, "Bu kurultay TBMM'nin 100. yılında yaptığımız bir kurultaydır, tarihi bir kurultaydır. Bu kurultay bizi 2023'e taşıyacak kurultaydır, cumhuriyeti demokrasi ile taçlandırma kararlılığımızı gösterecek olan kurultaydır. Türkiye, cumhuriyet tarihinin en ağır buhranını yaşıyor. Bu buhran yönetim, demokrasi, ekonomi buhranıdır. 21. yüzyılın Türkiye'sinde yasama, yargı ve medya bir kişinin vesayeti altındadır. Saray talimat veriyor, Osman Kavala içeride kalacak diye, Selahattin Demirtaş içeride kalacak diye, yargı gereğini yapıyor" dedi.²⁴⁹

26 Temmuz 2020

- İstanbul Silivri Cezaevi'nde tutuklu Osman Kavala, CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'le görüşmesinde, "Hakkımda peş peşe açılan üç soruşturmanın hiçbiri hukuken beni burada tutmaya yetmiyor. 1000 gündür belgesiz, dayanaksız zorla özgürlüğüm elimden alındı. Türkiye'de adaletsizlik, hukuksuzluk girdiğim günden çok daha yaygınlaşmış durumda. Hiçbir iyileşme gözüküyor" dedi. Bunu Türkiye'nin geleceği açısından ümit kırıcı bulduğunu söyleyen Kavala, "Sadece kendi yargı sürecime baktığımda ülkede hukukun niteliğinin ne kadar kötüleştiğini

242 <https://www.milliyet.com.tr/siyaset/bekci-kanunu-aymye-gidiyor-6233972>

243 <https://www.birgun.net/haber/diyanet-isleri-baskani-erbas-kilicla-hutbe-okudu-vakfedileni-cigneyen-lanete-ugrar-309506>

244 <https://www.birgun.net/haber/erdogan-a-ayasofya-sozlerinden-suc-duyurusu-309534>

245 <https://www.birgun.net/haber/aym-den-guven-ve-farisogullari-karari-yetkimiz-yok-309553>

246 <https://www.evrensel.net/haber/410161/aymden-leyla-guven-ve-musa-farisogullari-karari-yetkimiz-yok>

247 <https://twitter.com/drfahtretinkoca/status/1287070958029811712?s=20>

248 <https://www.birgun.net/haber/iyi-partili-aytun-ciray-ali-erbas-hakkinda-suc-duyurusunda-bulunacagim-309605>

249 <https://www.birgun.net/haber/kemal-kilicdaroglu-yeniden-chp-genel-baskani-secildi-309592>

görmek çok üzücü. İlk iki dosyadan beraat ve tahliye çıkınca AİHM’in ihlal kararlarını dolanmak, gereğini yapmamak için üçüncü dosyayı yarattılar. Orada da ortada iddianame yok. Casuslukla suçlanıyorum. Ama bunun için bir bilgi edinme ve bu bilgiyi aktarmam gerekiyor. Ama ortada ne bilgi var ne de belge var” diye konuştu.²⁵⁰

- Çanakkale Valiliği, Covid-19 tedbirleri kapsamında, kentte gerçekleştirilmesi planlanan gösteri, yürüyüş ve mitingleri bir haftalığına yasakladığını duyurdu. Açıklamada, “Valilik ve kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere Çanakkale il sınırları içinde 25-31 Temmuz tarihlerinde yedi gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, protesto eylemi, basın açıklamaları, stant kurma, bildiri dağıtım, toplu karşılama ve uğurlama etkinlikleri gibi türdeki her türlü eylem ve etkinliklerin düzenlenmesi yasaklanmıştır” denildi.²⁵¹

27 Temmuz 2020

- MHP Grup Başkanvekili Erkan Akçay, sosyal medyaya ilgili teklifi savunarak, “Sosyal medyada sahte hesaplar üzerinden insan haysiyetine, namusuna ve şerefine yönelik itibar suikastları yapılmaktadır. Başta FETÖ olmak üzere bazı terör örgütleri tarafından organize bir şekilde linç kampanyaları yapılmaktadır. 2018 yılında yapılan bir araştırmaya göre, Türkiye sahte habere maruz kalma sıralamasında yüzde 49 ile ilk sırada yer almaktadır. Bu araştırma bile sosyal medya ile ilgili bir düzenlemenin acilen yapılması gerektiğini göstermektedir” dedi. Başta İngiltere, Almanya, Fransa olmak üzere birçok ülkenin sosyal medya platformlarını sorumlu tutan, şiddet içeren, terör bağlantılı siber zorbalık ve çocuk istismarı gibi kategorilere girebilecek içeriklerin hızlı bir şekilde kaldırılmasını öngören düzenlemeler yaptığına değinen Akçay, “Almanya’da sosyal ağ sağlayıcıları ülkede temsilcilik açmak zorundadır. Sosyal ağlarda şikayet edilen içeriklerin yasaları ihlal edip etmediği incelenilmekte, ihlal tespit edilir ve 24 saat içinde silinmezse sosyal ağlara 50 milyon Avroya kadar para cezası verilebilmektedir. Mahkeme kararı olması halinde suç içerikli paylaşım yapan kişilerin bilgileri şikayetçiyle paylaşılmaktadır” ifadelerini kullandı.²⁵²

- Yeni Akit yazarı Abdurrahman Dilipak, İstanbul Sözleşmesi’nden Türkiye’nin imzasını geri çekmesi görüşüne karşı çıkılmasına tepki göstererek, “AKP’nin papatyalı” yazısıyla iktidar partisi içerisindeki kadın hakları savunucularına yönelik hakaret ifadeleri kullandı. Dilipak, yazısında AKP’li eski bakan şimdiki Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin ile Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın kızı Sümeyye Erdoğan Bayraktar’ın yönetim kurulu başkan yardımcılığını üstlendiği Kadın ve Demokrasi Derneği’ni (KADEM) “felaketin sorumluları” olarak suçladı.²⁵³

- Atatürkçü Düşünce Derneği, Ayasofya’nın camiye dönüştürülmesinden sonra ilk Cuma namazı hutbesinde konuşan Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş ile son dönemde gündeme gelen hilafet ve alfabe konuları hakkında, “Laik cumhuriyet için toparlanın!” yazısı yayımladı. Yazıda, “Ayasofya’nın ibadete açılması sırasında, Erbaş’ın Atatürk’e yönelik, hadsiz ifadeleri sıcaklığını korumaktadır. Atatürk’ü hutbelere çıkararak, anmayan ve bir kez bile rahmet dilemeyen Erbaş’ın ‘Atatürk’e dua edilir’ ifadeleri aldatmacadır. Aynı gün, ‘hilafet isteriz’ diye haykırarak, bağırancının ve İstanbul sokaklarında özgürce yürüyüş düzenleyerek, Atatürk’e ve Cumhuriyet’e karşı kin kusanların, ‘biz bugün onun kemiklerini sokağa attık’ nidalarıyla sevinç çığlığı atanların, kimlerden cesaret aldığı Milletimizce çok iyi tespit edilmiştir. Anayasal düzene bağlılık üzerine ‘namus sözü’ verenlerden, bugüne kadar hiçbir tepkinin gelmemiş olmasına şaşırıyoruz. İktidar mensubu aileden, Albayrak Medya Grubu’nun dergisi, *Gerçek Hayat*’ın 27 Temmuz’daki sayısında hilafet çağrısı yapılarak, ‘şimdi değilse ne zaman, sen değilse kim? hilafet için toparlanın’ ifadelerine yer verilmiştir. Bu açıkça kalkışma çağrısıdır, suçtur. Bu konuda hukuki süreci başlattık. Bilal

250 <https://t24.com.tr/haber/osman-kavala-tutuklulugunun-1000-gununde-silivri-den-konustu-hukuksuzlugun-yayginlasmasi-turkiye-nin-gelecegi-acisindan-umit-kirici,893132>

251 <http://beyazgazete.com/haber/2020/7/26/canakkale-de-toplanti-ve-gosteri-yuruyuslerine-gecici-yasak-5664298.html>

252 <https://www.aa.com.tr/tr/politika/mhp-grup-baskanvekili-akcay-sosyal-medya-iliskin-duzenlemeler-bir-sansur-yasasi-degil/1923775>

253 <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/07/27/halk-tv-ekran-karartma-cezasini-yargiya-tasidi/>

Erdoğan'ın katıldığı bir televizyon programında, aleni bir şekilde Harf Devrimi'ni hedef alması, dini kadroları övmesi, kurgulanmaya çalışılan devlet sistemini gözler önüne sermektedir” denildi.²⁵⁴

28 Temmuz 2020

- 31199 sayılı *Resmi Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7252 sayılı Kanun²⁵⁵ ile kanunlara, bireylerin kişilik haklarına, özel hayatın gizliliğine ve diğer temel hak ve özgürlüklere aykırı yahut çocukların fiziksel ve psikolojik gelişimlerine zarar verici şekilde internet kullanımının önlenmesi amacıyla alınan tedbirler ile yapılan iş ve işlemler hakkında inceleme, görüşme, raporlama, tavsiye ve görüş bildirme işlemlerini yürütmek ve aşağıda detaylıca açıklanan diğer görevleri yerine getirmek amaçları ile TBMM bünyesinde Dijital Mecralar Komisyonu kuruldu.²⁵⁶ 17 kişiden oluşan komisyonun görevi, internet kullanımının kanunlara, bireylerin kişilik haklarına, özel hayatın gizliliğine ve diğer temel hak ve özgürlüklere aykırı gerçekleşmesinin önlenmesi konularında görüş ve öneriler sunmak.²⁵⁷

29 Temmuz 2020

- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Türkiye’de yerleşik kişilere yurt dışından kaldıraçlı işlem yaptığı tespit edilen 27 internet sitesinin kapatılması talebinde bulundu.²⁵⁸

- TBMM’nin 27’nci dönem üçüncü yasama dönemi 29 Temmuz 2020’de “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi”nin Genel Kurul’da kabul edilmesinin ardından sona erdi. Kanun, ifade özgürlüğünü kısıtladığı, haber alma hakkını engellediği ve kişisel verilerin korunması ile özel hayatın gizliliğini ihlal ettiği gerekçeleriyle eleştirildi. Üçüncü yasama döneminde en çok tartışılan konulardan biri, “7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” oldu. Covid-19 virüsü salgını gerekçesiyle hazırlanan “infaz yasası” olarak bilinen kanun, Meclis’te 86 saat görüşülerek kabul edildi. Covid-19 virüsü nedeniyle Meclis’in çalışmalarına ara verilmesinin ardından “7245 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu” kabul edildi. Kanun, “polis devleti” eleştirilerini aldı. “Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” Türkiye’nin pek çok yerinde baro başkanları ve avukatların tepkisini toplayarak “Savunma Yürüyüşü”ne neden oldu. Teklif, Meclis’te 52 saat görüşüldü ve TTB Başkanı Metin Feyzioğlu’nun görüşmeleri locada tek başına izlemesi tartışma konusu oldu. Covid-19 virüsü salgını nedeniyle çıkartılan “Yeni Koronavirüs Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu” ise ücretsiz izne ayrılan, kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan veya işten çıkarıldığında işsizlik ödeneğine hak kazanamayan işçilere 39,24 lira verilmesi muhalefet tarafından “sefalet ücreti” olarak tanımlandı. 1 Ekim 2019 ile 28 Temmuz 2020 arasında Meclis’e 401 dokunulmazlık tezkeresi gelirken; en çok fezlekenin 354 ile HDP milletvekilleri hakkında hazırlandığı belirtildi. 4 Haziran’da bir AKP’li, bir CHP’li ve iki HDP’li milletvekilinin vekillikleri düşürüldü. Verilen 31.264 soru önergesinden 3.128’i yanıtlanmadı. En çok soru önergesi 6.550 ile Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı’na verildi. Önergelerin 3.998’i yanıtlanırken, 2.721’i süresi bittikten sonra yayınlandı. En çok soru önergesini veren parti 21.905 ile CHP oldu ve önergelerin 5.905’i cevaplanmadı. HDP tarafından verilen 6.334 soru önergesinin 3.881’i cevaplanmazken bin 785’i süresi geçtikten sonra olmak üzere toplam 2.328’i yanıtlandı. Böylelikle muhalefet partileri içinde soru önergelerine en çok cevap alamayan siyasi parti HDP oldu. MHP 858 soru önergesi verirken bunların 558’i cevaplandı. AKP ise yalnızca iki soru önergesi verirken, önergelerin biri yanıtlanmadı.²⁵⁹

254 <https://www.birgun.net/haber/add-den-ayasofya-icin-iktidara-sert-tepki-muhalefete-laiklik-cestirisi-309776>

255 <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/dijital-mecralar-komisyonu-kurulmasina-iliskin-kanun-resmi-gazetede-/1924724>

256 <https://www.kesikli.com/tr/dijital-mecralar-komisyonu-kuruldu/>

257 <http://yeniyasamgazetesi1.com/mecliste-dijital-mecralar-komisyonu-kuruluyor/>

258 <https://www.yenisafak.com/foto-galeri/ekonomi/27-site-icin-erisim-engeli-talebi-iste-kapatilmasi-istenen-siteler-2040263?page=10>

259 <https://www.evrensel.net/haber/410522/tbmmnin-bir-yili-halk-yararina-yasa-ciknadi>

30 Temmuz 2020

• *KHK TV* birinci yılını doldurduğunu “*KHK TV* bir yaşında” başlıklı video ile duyuruldu.²⁶⁰ 1 Ağustos 2019 yılında yayın hayatına başlayan kanal, beş buçuk milyon kez görüntülediğini ve 500 bin saat izlendiğini kaydederek, *KHK*’lıların sesi olmaya devam edeceğini duyurdu. Açıklamada, “Bu süreçte sesimiz de kesilmeye çalışıldı. Hiçbir gerekçe gösterilmeden kanalımız Türkiye’den erişime kapatıldı. Erişim yasağı ile ilgili itirazlarımızı yaptık. Mahkeme süreci devam ediyor. Engellemelere rağmen yayın hayatımıza devam ediyoruz” tepkisi verildi.²⁶¹ *KHK* ile işinden ihraç edilenlerin hikayelerine yer veren *Youtube* kanalı *KHK TV* 27 Şubat 2020’de mahkeme kararı olmadan erişime engellenmişti.²⁶²

• MHP Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt²⁶³, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli’nin tarım özellikle fındık politikası üzerinden AKP’yi eleştirdiği açıklaması üzerine MHP yönetiminin ihraç edildi.²⁶⁴

• Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM), İstanbul Sözleşmesi’nin yararlarını vurgulayan bir açıklama yaptı.²⁶⁵

Olumlu Gelişmeler

1 Temmuz 2020

• Gazeteciler Cemiyeti, AB finansmanı desteğiyle çoğulcu medyaya zemin hazırlamayı, gazetecilerin mesleklerini yapabilmeleri için dirençlerini artırmayı hedefleyen Demokrasi için Medya, Medya için Demokrasi (M4D) Projesi kapsamındaki destek araçlarından Basın Evi Destek Aracı (BEDA) sonuçları açıklandı. Açıklamaya göre; 10 farklı ilden yapılan ve onaylanan 31 başvuruya toplam 212.000 Euro destek sağlanacak. BEDA kapsamında Yapısal Güçlendirme Destek Paketi kapsamında 18 medya kuruluşunun ve örgütüne ait proje, Mesleki Sürdürülebilirlik Destek Paketi’nde ise 13 gazeteci başvurusu onaylandı.²⁶⁶

2 Temmuz 2020

• İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, “örgüte üye olmaksızın yardım etmek” iddiasıyla yargılanan *T24* Genel Yayın Yönetmeni Doğan Akın’ın, üzerine atılı suçun unsurlarının oluşmaması nedeniyle beraatına hükmetti.²⁶⁷ Akın, 2014-2016 yılları arasında Fuat Avni mahlaslı *Twitter* hesabının paylaşımlarını *T24*’te haberleştirildiği gerekçesiyle hakkında 28 Kasım 2019’da dava açılmıştı.²⁶⁸

• AYM, internet sitesindeki “Kararlar Bilgi Bankası” bölümüne “Yüce Divan”, “Siyasi Parti Kapatma”, “İhtar, Mali Denetim ve Değişik İşler” ile “Yasama Dokunulmazlığı ve Milletvekilliğinin Düşmesi” başlıklarını ekledi. Buna göre, AYM, Yüce Divan kararları yanı sıra dokunulmazlığının kaldırılmasına, milletvekilliğinin düşmesine ilişkin kararları ve norm denetim kararları da erişime sunuldu.²⁶⁹

14 Temmuz 2020

• İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi, “zincirleme terör örgütü propagandası yapmak” iddiasıyla yargılanan *İleri Haber* eski Genel Yayın Yönetmeni Onur Emre Yağan hakkında suçun unsurlarının oluşmaması üzerine beraatına hükmetti. Yağan hakkında 2014-2018 yılları arasında *İleri*

260 <https://www.youtube.com/watch?v=acgGrMy5TQU>

261 <https://www.youtube.com/watch?v=acgGrMy5TQU>

262 <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/220671-khk-tv-ye-erisim-engeli>

263 <https://www.birgun.net/haber/mhp-li-cemal-enginyurt-a-kesin-ihrac-talebi-309043>

264 <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/son-dakika-cemal-enginyurt-mhpdn-ihrac-edildi-41576455>

265 <https://kadem.org.tr/istanbul-sozlesmesi-hakkinda/>

266 <http://www.24saatgazetesi.com/basin-evi-destek-araci-beda-basvurulari-aciklandi/>

267 <https://www.mlsaturkey.com.tr/gazeteci-dogan-akin-beraat-etti/>

268 <https://t24.com.tr/haber/t-24-kurucusu-ve-yayin-yonetmeni-dogan-akin-a-fuat-avni-tweetlerini-neden-haber-yaptiniz-davasi-orgutle-bagi-olmadigi-tespit-edilse-de,850040>

269 <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/aym-internette-erisime-sundugu-kararlarin-kapsamini-genisletti/1897427>

Haber web sitesinde yayınlanan haberler ve *Twitter* paylaşımları nedeniyle açılan davanın ilk duruşması 3 Aralık 2019’da görülmüştü.²⁷⁰

17 Temmuz 2020

- AYM, mahkum Serkan Şeker’in “bir hakimin kendi verdiği ret kararını, daha sonra bir üst mahkemede üye hakim olarak tekrar reddetmesine dair” başvurusu üzerine “adil yargılanma hakkı ihlali oluştuğuna” karar verdi.²⁷¹

- AYM, 17 başvuru tarafından “makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine” yönelik başvurusunda, iddiaların kabul edilebilir olduğuna karar vererek, başvuruculara 8.000 ila 24.000 lira arasında değişen manevi tazminat ödenmesine hükmetti.²⁷² AYM, yargılamalarına beş yıl dokuz ay ila 15 yıl 10 ay boyunca değişen sürelerde devam edildiği için söz konusu vatandaşlara yargılama giderleriyle birlikte tazminat ödenmesi gerektiğine karar verdi.²⁷³

21 Temmuz 2020

- AYM, aralarında KESK’in eski başkanı Lami Özgen’in de bulunduğu 19 kişi tarafından yapılan başvuruda, katıldıkları toplantı ve gösteri yürüyüşünün sonrasında haklarında “terör örgütü üyeliği” suçlamasıyla cezalandırmada delil olarak kullanılmasını hak ihlali olarak değerlendirdi. AYM, dosyayı yeniden yargılama yapılması için İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderdi.²⁷⁴

24 Temmuz 2020

- AYM, OHAL kapsamında çıkarılan KHK ile ihraç edilmiş olup ancak herhangi bir ceza almayan eski savcı Mehmet Bayhan ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’ndan ihraç edilen iletişim uzmanı Tamer Mahmutoğlu’nun Adalet Bakanlığı tarafından buldukları illerde avukatlık yapmak amacıyla baro levhasına yazılmalarını iptal etmesiyle ilgili “ihlal” kararı verdi. AYM, ihlalin ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılması amacıyla kararın örneğini idare mahkemesine gönderdi. AYM’nin kararı, KHK ile kamu görevinden çıkartılan ve herhangi bir ceza almayan hukuk fakültesi mezunu KHK’lilerin avukat olarak baro levhasına yazılmasının önünü açmasıyla emsal olarak nitelendirildi.²⁷⁵

28 Temmuz 2020

- AYM, Savaş Candemir, Mehmet Bari Akkan, Meral Emine Kantar, Orhan Bayram, Süleyman Sönmez, Hasanali Kılıç, Tekin Çelik, Bora Evren Yılmaz ve Barış Eke’nin laik ve bilimsel eğitim yürüyüşüne yönelik polis müdahalesiyle ilgili 14 Mart 2016 ve 4 Nisan 2016’da yaptıkları dokuz bireysel başvuruları birleştirerek, itirazları haklı buldu.²⁷⁶ Mahkeme, yapılan eyleme yönelik polis engeli ve müdahalesinin, anayasal haklara aykırı olduğunu vurgulayarak “Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir” diyen 34. maddenin ihlal edildiğini belirtti. AYM, tazminat taleplerini reddederken, İzmir 5. Sulh Ceza Hakimliği’ne dosyanın yeniden yargılama yapılmak üzere gönderilmesine karar verdi. Haziran Hareketi, 13 Şubat 2015’te tüm yurttaki “Laik, Bilimsel, Anadilde Eğitim ve Demokratik Yaşam İçin Dayanışma ve Birlik Mitingi” düzenleme çağrısı yapmış ve İzmir’deki eylemde valilik binası önünde basın açıklamasına polis müdahalesinde bulunmuştu. Gözaltına alınma işlemiyle ilgili Eğitim-Sen yöneticilerine de 208 lira idari para cezası uygulanmıştı. Eğitim-Sen para cezasına itiraz için İzmir 5. Sulh Ceza Hakimliği’ne başvurmuş fakat yapılan itiraz reddedilmişti.²⁷⁷

29 Temmuz 2020

- AYM, Eylül 2002’de Çorum’da gözaltına alındıktan sonra götürüldüğü jandarma karakolunda iki asker tarafından işkenceye uğrayan Feride Kaya’nın, “kolluğun fiziki saldırılarına maruz

270 <https://ilerihaber.org/icerik/ileri-haber-eski-genel-yayin-yonetmeni-onur-emreye-beraat-115153.html>

271 <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/227604-aym-hakim-tarafsiz-yargilama-yapmadi>

272 <https://www.birgun.net/haber/yillarca-yargilandilar-aym-pardon-dedi-308369>

273 <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2020/11787>

274 <https://www.birgun.net/haber/aym-toplantiya-katilmak-orgut-uyeligi-delili-olamaz-309145>

275 <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/khkli-avukatlar-icin-emsal-karar-1753635>

276 <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/07/20200728-13.pdf>

277 <https://www.birgun.net/haber/aym-5-yil-onceki-laik-egitim-eylemiyle-ilgili-kararini-verdi-engelleme-hak-ihlali-309883>

kaldığı ve bu eylemlerle ilgili olarak etkin bir soruşturma yürütülmediği gerekçesiyle işkence yasasının ihlal edildiğine ilişkin başvurusunda, hak ihlali kararı vererek, 90.000 lira manevi tazminat ödenmesine hükmetti.²⁷⁸ Kaya'ya, Seydim Jandarma Karakolunda görevli iki asker tarafından vücuduna elektrik verilmesi ve darp edilmesi sonrasında doktor muayenesinde “darp ve cebre maruz kalmadığı” yönünde rapor verilmişti. Kaya, 12 Aralık 2002’de savcılığa giderek kolluk kuvvetleri ve kendisine rapor veren doktor hakkında suç duyurusunda bulunmuş, Çorum Cumhuriyet Başsavcılığı iki jandarma ve iki doktor hakkında iddianame düzenleyerek, Çorum 1. Ağır Ceza Mahkemesi’ne dava açılmıştı. Çorum 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 24 Kasım 2011’de iki jandarmanın işkence yaptığına dair somut delil olmadığına hükmederek beraatlarına, iki doktor hakkında da görevi kötüye kullanma suçunun zaman aşımına uğradığından davanın düşmesine karar vermişti. Yargıtay 8. Ceza Dairesi, doktorların kararını onarken, askerlerle ilgili kararı bozdu. Ardından yapılan yargılamada da mahkeme önceki kararında direndi ve kararın temyizi sonrası inceleme yapan Yargıtay Ceza Genel Kurulu davanın düşmesine karar verdi. Kaya, 29 Mart 2013’te AYM’ye bireysel başvuruda bulundu.²⁷⁹

278 <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/07/20200728-12.pdf>

279 <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/228154-aym-den-gozaltinda-iskenceye-90-bin-til-tazminat>

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AELJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AİHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP: Associated Press
AVP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BİA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
ÇİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKN: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAS: Devlet'ül Irak ve Şam
DEDEF: Dersim Dernekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DİHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi

EMO: Elektrik Mühendisleri Odası
ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
IPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İSİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Cevakên Kurdistan (Kürdistan Toplulukları Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükümünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTI+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, İntersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MGK: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnisiyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu

ÖİB: Özgürlük için Basın
ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekîtiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevgera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNICEF: BM Çocuklara Yardım Fonu
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

